

Aantá-waasi

Ísu wiyómpa'a iyówana Rúku kae'-wáái-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimakáíye. Maníkómpá'ó iyíyan-amba Yúndaa-waasiti áamáan-
 aai isaná Ísuma marapá'ó kunkáinka'a wenááisafesa timankúnkúmba ésa wenká'á kááisamai méraan-amban-
 iye. Maníkóní ámútanko Ísuni kísau-waasiye wení aampa'ó kun-kwáásíyé fasi'aémbá timúwasa Ísun-aai aifa'á Yúndaa-
 waasi Yérúsaremufa'o mérowi simátímúwasa minááisáfésa timankúnkúmba ésa wenká'á kááisamai mérowi Yúndaa-
 waasiti marafá'á fi'on-daopimpa'a kosimátímakaawe. Minkákémbá tuwímbai fi'om-barafaka'a Yúndaa-waasiye fi'o-fi'on-kwaasiye kosimátin-tasimatin-uraawe. Rúku miyán-
 áái agaimakáíye.

Aantá-waasiti kisaumo maiyáan-aai.

¹ Tíófiráasiyo maankwándááífímbá moórá-aai sénaumpo isaaó. Aifa'-wándááífímbá Maníkó Ísumba ai'marówana marapá'ó kunkáin-aaiwara kísau kumbaiyáin-aaiwara aaimó siyáin-aaiwara afufumpimbá seyaafá-kísáúmó maiyáinkwara'a komaé tamae úmai wení kísau marapá'á tai'ówana ² Maníkó kunaiyówana wiyómpa'o iyáin-aaiwara'a aifa'-wándááífímbó agaimakáunda isa'á maankwándááífínkwará'a agaimaráumpo isaaó. Ísu kesí aantá-waasiye séna wempari'a úmakaiye. Ísu ímba wiyómpa'o iyónka'a Maníkóní Ufaen-ámútánkóní fasi'aénkwárá'á ména aantá-waasi wení áamámba simátímakaiye. ³ Ísu pukómpinkemba iyáfasinena kae'-wáái-kánáá 40 kanaa moórá-mora-kanaa paápé uréna wenáúma kawé'-úmai aráátimuwasa awánésa sésa érai'a Ísu pukáimpinkemba

íyáfasinena méraiye suwaná paápé urónka'a Maníkó wení waásimo kawáánin-aaí simátíma'maena iyáíye. ⁴ Moórá-kanaa túwaandu urésa tómbá wénowana Ísu paápé éna séna maanká'á Yérúsaremu'f'a ímbo túwémba aáno mé'a kesifo kesí ámútamba timénaumnemo óraaka siyáimba wéamu'mare'o méraanana úwoi timíno. Mináái é'a simátíme'a sune. ⁵ Yóni nombá maitínkaraimbanifo kárika'a Maníkóní Ufaen-ámútánkó kumbéna óraa'a uwátinkainifo amu'maré'a méraaro Ísu siyáíye.

Maníkó Ísumba kunaiyówana iyáin-aaí.

⁶ Órífi-omapa'a Ísuwe aantá-waasiye túwaandu ésa Ísumba áisai esa sésa Fasi'aénkóo káféra Rómu-kamani-waasi ti'mátuwewa Ísareri-waasisa kawááninono suwaná ⁷ Ísu séna moórá-kanaamo tinda káféra'i aánora'iyo Maníkó wení imáyáafinkemba miyá íníye. Kawe-kánáawé sáwí-kanaawemo paápé índa Maníkó wení imáyáafinkemba miyá íníye. Miyán-kánáámó tinda kári'-aain-ifo ⁸ kemó sendá óraa'-aain-ifo ísáaro. Maníkóní Ufaen-ámútánkó kempá'ó kumínda wení fasi'aénkó tirumpimbá óraa'a uwátinkaina'a kesááiwara kentáfé'wara'a simátíme'a Yérúsaremu-naopa'e Yúndiyaa-aempa'e Sámériyaa-aempa'e seyaafá'-áémpá'á kosimátíma'mae'a nóro

⁹ Ísu simásuwowasa awánomba Maníkó Ísumba kunaiyówana ainánkó Ísumba káataguwasa ímba awánowana ¹⁰ Ísumo iyúmba wíyómpa'a karátuwesa mérowasa minúwóiyáán-úmai kae'-wáásí waén-únánkwátói úmaesarai ewaa'á mésarai ¹¹ sésa Kárirí-aempaken-kwaasiono. Ímba wíyómpa'a karátuwe'a méraaro. Awánaawanamo Maníkó kunáyáísanamo wíyómpa'o íyínten-úmai aneka'á miyáumai kumíníye siyááye.

Yúndasini kísaura'o iyámaiain-aaí.

¹² Mindárai simásúwóyasa aantá-waasi Órífi-omapa Yérúsaremu-nao'-ewaa'-omapa'a tuwésa Yérúsaremu-naopa'a kouwerésa ¹³ méron-daumpa'a afófumayaataan-daumpa'a imésa miwí Ísuni aantá-waasi moórá-mora-waasi-tuwi'a Pítaawe Yóniye Yémisiye Énduruwe Fírípiye Tómaasiye Pátóromiyuwe Mátíyuwe Árafíásin-ááninkon-awi'a Yémisiye moóráwigo wemá Rómu-kamani-waasi ti'mátuwanae siyáiwain-awi'a Sáimoniye moóráwigo fí'on-Yemisin-aaninkon-awi'a Yúndasiye miyáumai-aanta-waasi ¹⁴ tatúwaandu untembá inái sé'ómbani. Minkwáásísóné tuwímbai-inintone Ísun-anówawe Ísun-áfá'awaawiye tatúwaandu urésa inái sé'ómbani.

¹⁵ Inái símasima'a wéesa moórá-kanaa sáwífa'-waasi 120 waasi Ísuni waási tatúwaandu urówana Pítaa iyáfasinena simátimena séna ¹⁶⁻¹⁷ kesí waásisono. Naaófá'á Maníkóní Ufaen-ámútánkó kentáa síwá'nágon-awi'a Téffimba simámena Yúndasi-aai súwana agaimakáimba póna mináái paápé ínkiye. Ááema kentáasáfénawe Yúndasintafenawe Ísu kesí kísau máéro séna saántowata aantá-kisusa maiyáumne. Ánaaemba Yúndasi tí'maena túwasa Ísumba ta'óto'maesa ándáfa'a ánkaraawe. ¹⁸ Yúndasi misáwí-kísáúgóní méyámbá óntamba maiyéna maramá méyánuwasuwena mimbárafá'á ándáma maiyéna weyááríka'a waanda'á faréna ámu'a tufánuwana ayánaruntomba marapátá kunturákiye. ¹⁹ Yérúsaremufaken-kwaasi isésa miwí tááifinkemba mimbáragón-áwí'a Akendamafa'an-iyé sésa waé'mai-awi'a naae-márafá'án-iyé siyáawe. ²⁰ Énifo imó agaimakón-aufáifimba Téffiti agaimaréna séna wení naambá tu'nambá ínasa mimpímbá ímba waási wéwaewe agaimaréna séna moórafá'a agaimaréna séna

wení kísaura'a moóráwigo íyámainiye

agaimaréna siyónka'a póta ²¹⁻²² moóráwigo Yúndasini kísaura'o íyámaindawimba saafá úmaisa aiyánaumne. Ísu Káráisiti pukáimpinkembo íyáfasinkain-aaí weséta táásái úmai simátíma'maeta kondasá póta Yóni nombá wémaitinkowana Ísu kísau mo ómbarena maiyówata kuré-tiyeta úmae wénowanana Maníkó Ísumba kunaiyówana wíyómpa'a iyúwasa awánaraawifinkemba moóráwigomba aiyáananasa wemá Yúndasimo tukáin-kisau íyámainiye Pítaa simásuwowasa ²³ isésa kae'-wáási túwí'a tésa moóráwigo kaumbo-áwí'ó simánkaraawi moórá-awi'a Yósepini moórá-awi'a Pásapasini moórá-awi'a Yásitasi úwana moóráwígon-awi'a Mátáyáasi mindárai-tuwí'a tásuwesa ²⁴ inái sésa Fasi'aénkóo seyaafá'-wáásítí imáyáa awáné tirumbá tuwáné minkáé'-wáásífínkémbá náawa Yúndasini kísau aantá-kisau íyámainiyo aráásímínata awánaano. ²⁵ Yúndasi wení kísau ifátuwena puwéna wení kísaugoni méyámbá sáwí-marupa'a kunkáiyé sésa ²⁶ inái simásuwesa kae'-wáási túwí'a kae'-wándááífímbá agaimái anaféúmpímbá ufé'márówana moóráwigo moórá-wandaai mósá maiyéna awánómba Mátáyásiye sésa agaimárówana aantá-waasi sísamaifakemba moórá kumbaimái-waasifimba kogísau maiyáiyé.

2

Maníkóní Ufaen-ámútánkó kunkáin-aaí.

¹ Ánaaemba tómbá fáká'mai Maníkóntáfésa ísámai kaundánae sésa túwaandu un-kánáá túwasa Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo uwái seyaafá'á mimbórá-náúmpá'á túwaandu urówana ² minúwóiyáán-úwana wíyómpakemba óraa-fiyundaraamba torówasa wéisowana méron-daumpa'a kuména ówitowana

³iyaronkáán-tántáá'á paápé uréna tafántafan-ena moórámora-waasi tinepimpá'á wété úwana ⁴Maníkóní Ufaenámútánkó tirumpimbá óraa'a uwátinkowasa mérowana Maníkóní ámútanko fasi'aémbá timúwasa fí'o-fi'onkwaasi-taaifinkemba siyáawe.

⁵Tómbá fáká'mai Maníkóntáfésa ísámai kaundánae sésa túwaandu un-kánáá túntafesa Yúndaa-waasi Maníkón-ímáyáá mósá márówi fí'o-fi'ombarafakemba Yérúsaremu-naopa'a tatúwaandu urówana ⁶fiyúndáraambo torónka'a isésa mindámbo wéropa'a tatúwaandu uwasá miwí tááifinkemba wésuwasa isésa táátafesa ésa ⁷áfááraumai imáyáa ésa sésa wésewi seyaafá'á Kárírifakewi mináái wésewin-owe sésa ⁸moórámora-waasi sésa kesááifinken-aaiye simásaraawe. ⁹Kesáámá tuwímbai Páátiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Míndiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Írámu-marafakewisa únasa tuwímbai Másépótemiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Yúndiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Kápándósiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Póntási-marafakewisa únasa tuwímbai Ésiyaa-marafakewisa únasa ¹⁰tuwímbai Fírísiyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Pámpíríyaa-marafakewisa únasa tuwímbai Ísípi-marafakewisa únasa tuwímbai Rípiyaa-marafakewisa Sáíríni-maragoni ewaakéwisá únasa tuwímbai Rómu-naopakewisa miyáumai-naopakemba tatúwaandu éta ¹¹Rómu-naopakewisa tuwímbai Yúndaa-waasisa únasa tuwímbai fí'on-ampa'a tuwéta Yúndaa-amaan-ampata wéaraaiwaeta énifo tuwímbai Kírítimarafakewisa únasa tuwímbai Árépiyaa-marafakewisa tatúwaandu uráunasasa Maníkó kawekísáú maiyáin-aai wésesa moórámora-waasi kesááifinkenta sewatá wéisaumne sésa ¹²táátafesa ésa áfááran-imayaa ésa

isaisa ésa sésa mintántáákóní áwáuma nóra íníyo suwasá
¹³ tuwímbai wíyáái ésa sésa miwí uwóí'o on-dómbá nésa
 uwóí'a ésa fí'o-fi'on-kwaasi-taaifinkemba
 wésewe siyáawe.

Pítaamo simátimakin-aaí.

¹⁴ Simásúwówana aantá-waasi 11 waasi
 íyáfasinompimba Pítaa íyáfasinena túwaandu urón-
 kwaasisafena óraaka'a simátimena séna kesí Yúndaa-
 waasisono. Yérúsaremu-naopaken-kwaasiye fí'om-
 barafaken-Yundaa-waasiye ísáaro. Kárírifakewi
 fí'o-fi'on-kwaasi-taaifinkembo wésewini áwáuma
 simátimumpo ísáaro. ¹⁵ Uwóí'o on-dómbá nésa uwóí'a
 owémó sembá minkwáásí ímba uwóí'a wéowe. Waasi
 nó'waamba uwóí'o on-dómbá nésa uwóí'a wéofa káfé'a
 aafáyáara'-aantembanifo minkwáásí ímba uwóí'a wéowe.
 Mintántáákóní áwáu maarán-íye. ¹⁶ Naaófá'á Maníkón-
 aai simátimakowin-awi'a Yóweri agaimaréna siyáin-aaí
 wépaape-íye. Maarán-áái agaimaréna séna

¹⁷ Maníkó séna ánaaen-kanaa maará ónaumne. Kesí
 ámútambo seyaafá'-wáásímó tíménda kentáán-
 intone kentiyáámúntone kesáái afora'á simáti-
 menaawe. Kentí ifó'-wáásíyé waurán-kwáásíyé
 kaaimbá awánánááwe. ¹⁸ Érai'a minkánáará'á kesí
 ámútamba kesí kísau-ininakwa'o tíménda kesáái
 afora'á simátimenaawe. ¹⁹ Wíyómpa'e marapá'é
 fí'o-fi'on-kisau-waame'o ondá naaewará iyawará
 óraa'-umunkwara'a paápé íníye. ²⁰ Aafáúgó
 kumeu'á ínana wíyónko naaerírí'a ína'a miyámó
 ondá kesí fí'o-fi'on-kanaa sámó kain-kánáámó
 paápé índa ²¹ kentáfésamo Fasi'aénkówémó síyawi
 sáwí'o úmaimo mérempinkemba kawé'-ámpá'á

métinkanaumne Maníkó siyáíye

Yóweri agaimaréna siyáíye Pítaa mináái simátimena
²² séna Ísareri-waasisono. Senda-áái ísáaro. Maníkó

Ísumba Násaretifakewimba fasi'aémbá amúwana simámakain-kisau maéna kawe-kísáú fí'o-fi'on-kisau-waame'o uráimba kempímbó úmba awánaraawe.

²³ Naaófá'á Maníkó imáyáamo éna miyám-biya ónaumnemo siyáinka'a pósa tuwímbai Ísumba ái'mai kembiwí tímúwa'a tufuwónae sé'a sáwí-waasi tímúwasa ái'maesa aaraa-táiyá'á tufúwana puwúmbanifo ²⁴ Maníkó pukómpinkemba iyáfasinankaraiye. Pukéna puwí-áwáúgómá ímba kanaa'á ta'ótorowana Maníkó Ísumba fau'ankowana pukómpinkemba iyáfasinkaiye.

²⁵ Mindásafena naaófá'á kentáá síwá'nágon-awi'a Téfti Ísun-aaí agaimaréna séna

aasiyaasí Fasi'aénkó kesé'a méraisa'a awánaraumne.

Wemá áfomba faiyáisa'a pó'a ímba sáwí-imayaa wéune. ²⁶⁻²⁷ Mindásafe'a kesirumbá kawe'á uré'a Maníkón-áwí'a mósá wémaraumne. Púwón-aempa'a kesimambá ímba mósiyuwainone. Kesirumbá ámakaundawi ení kísau-waasi únda po pukémpa'a ímba másiyuwenana súma kawáá'a íníye. Mindásafe'a méraunda pó'a imáyáa é'a púwóndafinkemba iyáfasisinkainiye.

²⁸ Púwíndafinkemba iyáfasine maé'mae'a ínone séma kesé'a méraanda póna kesirunkó kawe'-úmai óraa'a ína'a ménaumne

Téfti agaimaréna siyáiyé Pítaa mináái simátimena séna ²⁹ kesí waásisono. Kentáá síwá'nágon-awi'a Téftin-aaí afora'ó simátimunda wemó agaimakáimba ímba wesáféna siyáiyé. Wemá puwúwasa utámakowa'a wení mararaambá é'a awánaraamba póna agaimakáimba ímba wesáféna siyáiyé. ³⁰ Naaófá'á Maníkó séna Téftimo kawáá ménamo uráintemba moóráwigo minákúmpákéwí anondáara'a kawáámá méíniye Maníkó siyáimba Téfti Maníkón-aaí simátimakaiwai póna wemá séna Maníkómó siyáin-aaí érai'a paápé íníye Téfti siyáiyé.

³¹ Téffiti Maníkómó ánaaembo índa-imayaa éna séna Maníkómó íyáfasinankaiwai Káráisiti puwíndafinkemba íyáfasinainiye súntafena séna pukén-aempa'a ímba móauwainana áúma kawáá'a ínáyemo

Téffiti súmba ³² mindá Ísuntafena siyáíye. Énifo Maníkó Ísumba pukómpinkemba íyáfasinankowata éta awánaraumnne. ³³ Maníkó kunáí'maena óraa'-waasi póna ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á móankena wení Ufaen-ámútambá ámakaiye. Afowámó séna érai'a kesí ámútamba aménaumnemo siyáintemba ámakaisana wení ámútamba kembá símakaimba wéise'a suwáné'a wéowe Pítaa mináái simátimena séna ³⁴ Téffiti ímba wíyómpa'o iyáiwai séna

kesí Fasi'aénkóntáféna séna Maníkó séna kesiyáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'á ména'a ³⁵ ení namuro-wáási íyáákaanasa miwí tai'ánááwe

Téffiti siyáíye. Wemá ímba wíyómpa'o iyáiwai póna wesáféna ímba siyáíye.

³⁶ Énifo kembiwí aaraa-táíyá'á tufúkáawintafena Maníkó séna kemá íyáfasinankaundawi Káráisiti éna Fasi'aénkón-iyemo Maníkó siyáimba pósa Ísareri-waasi kawé'-úmai ísáaro Pítaa simátimuwasa ³⁷ ísómbe tirunkó umbái tówasa Pítaane aantá-waasisafesawe sésa sáwíta uráumpo nóra ondasáfénawa síyó suwaná ³⁸ Pítaa séna kembiwí misáwí-ímáyáá tínaaemba uwáme'a Maníkómpá'á té'a Ísu Káráisitintafe'a ísámai nombá máéro. Mindásafena kentí sáwí-imayaa maitiyuwéna Maníkóní Ufaen-ámútambá úwoi timíníye. ³⁹ Maníkó kempá'á terómó sindawí kesí ámútamba timénaumnne Maníkó siyáimba pósa kembiwíyé kentíráátone fí'ofi'om-barafakewiye fasi'aén-áái

siyáíye Pítaa siyáíye.

⁴⁰ Pítaa simátimena fí'lo-fi'on-aaí kawe'-ááíwará'á simátimena óraaka'a séna káfé'o sáwí-waasi méraawimo é'a sáwí-meyamba maénááwe. Kemá káfé'a sáwí-ampa'a tuwé'o é'a ímba sáwí-meyamba maénááwe Pítaa súwasa ⁴¹ sáwífa'-waasi isésa wenááisafesa érai'e sésa nombá wémaesa minkánáá sáwífa'-waasi 3,000 waasi Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwasá Ísuni waási sáwífa'-waasi-i'a ésa ⁴² túwaandu uwáfa'a iyésa aantá-waasi Ísun-aaí simátíma'maesa waafán-kwáásí wéiyesa moórámora-waasi wétuwa'nai-esa Ísuntafesa ísámai aráá-tomba wénesa inái símae iyáawe.

⁴³ Inái símaesa wéiyesa miyámó umbá aantá-waasi kawe-kísáú fí'lo-fi'on-kisau máúwasa pósa seyaafá'nánká táátafesa uwasá ⁴⁴ Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwái mimbórá-ímáyáá wéesa túwaandu wéesa imáyáá ésa kentáásí moparáwímbá waafán'an-iye sésa ⁴⁵ miwítí marawé miwítí moparáwíné fí'on-kwaasi timésa óntamba maiyésa tuwínkaa'-úmai ímbo makón-kwaasi timésa ⁴⁶ aasiyaasi-kánáá Yúndaa-waasiti óraa'-amaan-daumpa'a Maníkóntáfésa ísámai túwaandu wéesa fí'owiti naaúmpimpa'a komésa Ísuntafesa ísámai aráá-tomba wénesa tirumbá kawe'-úmai mésa tómbá tuwínkaa'-úmai tíma'mai wénesa ⁴⁷ Maníkón-áwí'a mósá márówasa seyaafá'nánká tuwánésa miwísáfésa kawe'á wéowe suwaná sáwí'o urómpinkemba aasiyaasi-kánáá Fasi'aénkó tuwímbai kawe'-ámpá'á métinkowasa Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwáiyé túwaandu uráawe.

3

Pítaa aísamai kawe'ó uwánkarain-aaí.

¹⁻² Moórámora-waasi anówa ma'ánkarompinkemba aísamai pukón-kwaasigo mérowasa aasiyaasi-kánáá áí'maesa óraa'-amaan-dankoni ontará'á áwí'a sásá'-óntará'á

móankarowana ména óraa'-amaan-daumpa'o íyún-kwaasisafena óntantafena inaimó

sún-kwaasi méronka'a óraa'-amaan-daumpa'a Pítaae Yóniye'a íyúyana aafáúmó andeiyónka'a Maníkómp'á inaimó sen-kánáará'á íyúyana ³ tuwánéna séna óntamba símekaiyo súwasarai ⁴ túramba afuwésarai Pítaa séna kenkái suwánaao suyaná ⁵ siméyááye-imayaa éna tuwánówana ⁶ Pítaa séna óntamba ímba tokáumpo Ísuni fasi'aéntámbá kawe'á uwánkanaumne. Ísu Káráísiti Násaretifakewin-awika'a sune. Íyáfasine aintaao sune Pítaa simásuwena ⁷ ayáánúrapa'a ta'óto'mai íyáfasinankowana aísauone aísarune kawe'á úwana ⁸ íyáfasinkwena ásáfaraa táúfaraa'a éna aamoí éna Maníkón-áwí'a mósá wémarena mindáraise'a óraa'-amaan-daumpa'a ⁹ weyááríka'a marap'á iyéna Maníkón-áwí'a mósá marówasa seyaafá'-wáásí awánéna ¹⁰ sésa miwá aasiyaasi-kánáá óraa'-amaan-dankoni sásá'-óntará'á ména óntan-inai símasima'o iwáín-iyé sésa táátafesa ésa weyááríka'a marap'á'ó iyúntafesa tiyáamba píkinésa táátafesa uráawe.

Pítaa simátímakain-ai.

¹¹ Weyááríka'a iyéna aamoí éna Pítaante Yóninte tine'á ta'ótorowasa seyaafá'-wáásí táátafesa ésa miwífá'á tóso ésa óraa'-amaan-daumpa'a Soromoní áúwimaimo úmakopa'a tóso uwaná ¹² Pítaa tuwánéna séna Ísareri-waasisono. Mintántáátáféna ímba táá'a íno. Ímba kenkái káá'a súffáero. Ímba kenkáisí fasi'aénkó kawe'-úmai arupíse úmai mékai wéufo ¹³ Maníkóní fasi'aénkó miyá wéisana minkwáásígó weyááríka'a wéniye. Miyá uráintafena Maníkó Ísun-awi'a mósá maréna kentáá síwá'ná Émbaramuwe Áísáakiye Yékopuwe miwítí Fasi'aénkó wení kísau-waasigon-awi'a Ísumba

póna mósá makáiyē. Énifo Ísumba áí'mae'a Rómu-kamani-kawaagon-awi'a Páiratimpa'a kuwaná Páirati séna faú'ankanae súwa'a a'áo siyáawe. ¹⁴ Kawe'-wáásí arupíse úmai méron-kwaasigontafe'a a'áo sé'a moórá-waasi tufúwana puwúwasa ándáfa'a áúkon-kwaasigontafe'a faú'anakaao siyáawe. ¹⁵ Miyá uráantafe'a aúí'a úmai maé'mae'o íyawini áwáu-waasi kemá tufúwana pukáimpinkemba Maníkó íyáfasinankowakai awánarauye. ¹⁶ Awánarauyawi Ísun-awikoni fasi'aénkó aísamaimo pukáin-kwaasi fasi'ánkáisa'a wéawaraawe. Ísu kenkáísí simankúnkúmba wéuwasinkaisana minkwáásí kawe'-úmai wénisa'a wéawanaawe Pítaa siyáiyē.

¹⁷ Pítaa mináái simátimena séna kembiwíyē kentí kawáá-wáásísé ímba awánamai Ísumba kawe'á uré'a tufúkáawe. ¹⁸ Naaófá'á Maníkó wenáái simátimakowisafena séna simátime'a sune. Kemó íyáfasinankaandawimba sáwí'a uwánkanaawe Maníkó siyónka'a póna kembiwí Ísumbo uráamba mináái paápé uráiyē. ¹⁹ Mindásafe'a kentí sáwí-imayaa tínaaemba uwáme'a Maníkómpá'á tíyana Maníkó kentí sáwí-imayaa maitiyuwáíníyē. ²⁰ Moórá-mora-kanaa Fasi'aénkó wení fasi'aémbá timína'a wesé'o méraiyyantafe'a kentí sáwí-imayaa tuwé'a

Maníkómpá'á teró. Maníkó túwa'nai ínkwae séna íyáfasinankaraiwaimba Ísumba ai'maránana kumíndasafe'a kentí sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá'á teró. ²¹ Ísu wíyómpa'a imérimba póna ánaenkanaamo éna seyaafá-tántáá'á aúí'o índa-kanaa aneká'á marapá'á kumíníyē. Naaófá'á Maníkó mináái simátimuwasa Maníkón-aaimo ísón-kwaasi kawe'-wáásí isésa simátímaakaawe. ²² Maníkón-aai simátímakowin-awi'a Mósese séna Maníkó kentí Fasi'aénkó kembá kesí kísau mauwó séna si'mákainten-úmai Maníkón-aaimo

simátimindawimba keándáfakemba moóráwigomba ai'maráínana wenáái simátiminasa isánááwe. ²³ Ímbo isáiyawimo éna Maníkó wení waásifinkemba ti'mátuwena tínkaminasa puwónááwe Mósesese siyáiyeye. ²⁴ Maníkón-aai simátímakowin-awi'a Sámúwéri simátímakonka'a ánaaen-kwaasi simátime'ontemba maami kífé-kanaa wépaape-iyeye. ²⁵ Naaófá'á Maníkó kentáá síwá'nán-awi'a Émbaramuntafena séna enándáfákén-kwáásísáféna seyaafá'-máráfákén-kwáásí kawe'á uwátinkanaumne Maníkó óraaka siyáiyeye. Émbaramun-andafaken-kwaasi owaná póna kembiwísáféna Maníkó mináái óraaka siyáiyeye. ²⁶ Miyáumai Maníkó Ísuntafena kesí kísau mauwó séna ai'marówana kempímbá kunkáiyeye. Seyaafá'á kentí sáwí-imayaa tínaaemba uwámiyana aifa'á kembiwí kawe'á uwátinkaindasafena kempímbá kunkáiyeye Pítaa Ísareri-waasisafena siyáiyeye.

4

Pítaante Yóninte aaiimbó maitínkaraan-aai.

¹ Óraa'-amaan-daumpa'a Pítaae Yóniye wésimatimuyasa ámáán-kisau-waasiye ámáán-danka'o káráwiyowiye Sátúsi-amaan-aaimo sun-kwáásíyé tóso ésa ² miwí táái taisésa aaisambá suwasarái mindárai Ísu pukáimpinkembo íyáfasinkain-aai simátímúyasa úwoi-waasi isésa sésa Ísu pukáimpinkembo íyáfasinkaintafesa seyaafá'-wáásí pukémpinkemba íyáfasinanaawe suwasá mináái isésa karo'é sésa aaisambá sésa ³ mindárai ta'ótoresá sésa fénáimba póta aafáyáarata aafintá maitínkanaumne sésa kawáá-wáásí ándáfa'a tínkómbanifo ⁴ úwoi-waasi sáwífa'a 5,000 waasi mindárai-taaisafesa timankúnkúmba uráawe.

⁵ Aafáyáara'a aafimbá maitinkánaumne sésa waiyómba aafáyáara'a Yérúsaremu-naopa'a Yúndaa-kawaa-waasiye óraa'-waasiye ámaámbo sun-kwáásiyé miyáumai-waasi miwí táái isánae sésa túwaandu ésa ⁶ aifa'-ámáán-káwáágón-áwí'a Ánásiye wení akún-ándá-wáásiyé Káyafaasiye Yóniye Árékísandaawe túwaandu ésa ⁷ Pítaante Yóninte táántowasarai tuyasá tísai esa sésa aísamaimo pukáin-kwaasi nóra urááyo. Nááwani fasi'aéná kenkáífimbá wéraisakaiya kawe'á uwánkaraayo. Nááwan-awira sékaiya kawe'á uwánkaraayo suwaná ⁸ Maníkóní Ufaen-ámútánkó wempímbá óraa'a uwánkowana Pítaa séna Ísareri-kawaa-waasiye óraa'-waasiye ísáaro. ⁹ Aísamaimo pukáin-kwaasi kawe'ó uwánkaraundasafe'a wésisai-owe. Nóra séra kawe'ó uwánkaraundasafe'a wésisai-o. ¹⁰ Afora'ó simátíménda kembiwíyé seyaafá'-Ísaréri-wáásiyé ísáaro. Ísu Káraísiti Násaretifakewimba

aaraa-táiyá'á tufúwówana Maníkó pukómpinkemba íyáfasinankaraiwimba wenáwíka'a súyana wení fasi'aénkó minkwáásí kawe'á uwánkáísana kempímbá kawe'-úmai méraisa'a wéawanaawe. ¹¹ Maníkón-ai aúfáífimba Ísun-ai agaimaréna séna óntan-dambo on-kwáásí moórá-ontantafesa sáwí'an-iyé sésa maisukáawe. Ánaaemba minóntánkó áfonkaamba uráiyé

mináái Ísuntafena agaimaréna siyáiyé. ¹² We aantemba sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawe'-ámpátá méwésinkaiye. Maníkó séna wenáwíka'-aantemba wení fasi'aénkó aantemba waási sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawe'-ámpá'á métinkainiye Pítaa siyáiyé.

¹³ Pítaa mináái simátiména mindárai ímba táá'a úwasarai óraaka simátímúyasa minkáwáá-wáási tuwánésa táátafesa ésa mindárai úwoi-waasiyai ímbo

uwáítáí'-urááyan-kwaasin-oye sésa táátafesa ésa sésa Ísuwe'lo nuyantafesarai miyá wéoye sésa ¹⁴ awánomba Pítaante Yónintepa'a aísamai kawé'ó uwánkaroyan-kwaasi mérowasa awánésa mindárainimo simátimiyanaaisafesa saafá uwááesa ifátuwesa ¹⁵ sésa máápa'a kúmókaiyo suwasarái kúmúyasa minkáwáá-wáási keáímbá sésa ¹⁶ mindárai nórásaawa ónaumno.

Fí'on-kisau kawé-kísáú maiyááyamba pósa Yérúsaremufaken-kwaasi seyaafá'á ísáamba póta ímba karo'ésá sénaumpo ¹⁷ fí'o-fi'on-daopaken-kwaasi ímba isáiyantafeta mindáraisafeta simátimeta séta Ísun-awika'a ímba simátímékaiyosa sénaumne sésa ¹⁸ táántowasarai íyúyasa sésa Ísun-aaí ímba simátímékaiyo. Ísun-awi'a ímba sekaiyó suwasarái ¹⁹ Pítaae Yóniye sésarai kemó miyá simásinkaiyakaimo Maníkón-aaimo tuwékai Maníkón-aúranka'a kawerá íniiyi ke mináái aneka'á ísáaro. ²⁰ Keráímó awánarauyantantaa'e ísarauyan-tantaa'e ímba tuwáyaufo úwoi simátimeyauye suyasá ²¹⁻²² kawáá-wáási aneka'á óraaka simátimesa sésa éniyo úwoi kárúwaakaiyo siyáawe. Aísamai kawé'ó uwánkaron-kwaasi kae'-wáái-áátáiyá'á ímba weyáárika'a wénuwasarai kawé'á uwánkóyasa úwoi-waasi isésa Maníkón-áwí'a mósá maróntafesa mindárai ímbo tínkamuyamba úwoi kárúwaakaiyo siyáawe.

Fasi'ámai ménaumne sésa inaimó siyáan-aaí.

²³ Kárúwaakaiyo suwasarái Pítaae Yóniye kentí waási-fa'a tésarai óraa'-amaan-kisau-waasiye

óraa'-waasiyemo sun-áái másimátímúyasa ²⁴ isésa Maníkómpá'á inai sésa Fasi'aénkóo wíyóne marawé uwí-nóné úmare miwán-arumpimbo úmakaandantantaa'waraka'a wégawaanone. ²⁵ Naaófá'á emá sunaná ení Ufaen-ámútánkó ení kísau-waasi kentáá

síwá'nágomba Téfftimba kusimámuwana agaimaréna
séna

nóintafesawa ff'om-barafakewi aaisambá sésawa
nóintafesawa tufuwíyan-aai siyááesa áúkaawe.

²⁶ Fí'om-barafaken-kawaa-waasi to'mayaa
úmae tatúwaandu ésa Fasi'aénkónté wemó
iyáfasinankaiwainte tiyátinkanæ siyáawe

mináái Téffiti agaimaréna siyáíye. ²⁷ Mináái paápé
úwasa Yérúsaremu-naopa'a Érotiye Póntiyasi-Páiratiye
ff'onkaa-waasiye Ísareri-waasiye túwaandu ésa Ísumbo
tufuwíyan-aai sésa emó iyáfasinankaandawimba ení
kawe-kísáú-wáásí Ísuntafesa tufuwíyan-aai siyáawe.
²⁸ Naaófá'ó emó miyá ónááwemo siyáanda pósa
túwaandu ésa miyá uráawe. Emó ímba miyá ónááwemo
siyáandaraka ímba Ísumba tufúkáawisino. ²⁹ Fasi'aénkóo
óraa'-amaan-kisau-waasi tááimo símaimo taráyaamba
ísaraanda po súwa'nai ínonda póta ímba inkaiséta enáái
úwoi óraakata simátimenaumne. ³⁰ Ení fasi'aémbá
símínata tí'o índá-waasisa asófatin kafata konó. Ení
kawe-kísáú-wáásígón-áwí'a Ísuwe súnana weni
fasi'aénkó ff'o-fi'on-kisau kawe-kísáú paápé íníye ³¹ inái
simásúwówana túwaandu urón-daumpa'a tora'náára'a
úwana Maníkóní Ufaen-ámútánkó miwífímbá óraa'a
uwátinkowasa Maníkón-aai óraaka simátíma'mae
kuráawe.

Moparáwímbó moórá-mora uwátímaakaan-aai.

³² Ísumpa'a timankúnkúmbo uwái mimbórá-ímáyáá
wésa mésa kentí moparáwíntáfesa ímba kendé
aantebaniye wésesa úwoi moórá-mora tíma'maesa
kuwasá ³³ aantá-waasi áfááraumai fasi'aénkwará'á
mésa Ísu pukómpinkembo iyáfasinkain-aai óraaka
simátíma'mae wéwesa Maníkó aantá-waasi túwa'nai
úntafesa kawe-kísáú maimaé wéguwasa ³⁴⁻³⁵ Ísuni

aampa'ó kuwái marawé naanémó makówi ff'on-kwaasi timésa óntamba maiyésa aantá-waasi tímúwasa tuwínkaa'-úmai ímbo makón-kwaasi tímakaafó Ísuni aampa'ó kuwái seyaafá-tántáá'á ímba aáfaán-túwówana ³⁶⁻³⁷ moóráwigon-awi'a Yósepiwara'a miyá éna moórá-marama fí'on-kwaasigomba aména óntamba maiyéna aantá-waasi tiména wemá Rífáin-andafakewi Sáiparasi-aempakemba tamérowasa aantá-waasi moórá-awi'a simánkesa Kíríki-taaifinkemba Páánápáasiye sésa waé'mai-awi'a tiráfaiyaiwain-iyemo suwái minóntámbá tímakaiye.

5

Ánánáyasinte Sáfáiraante-taai.

¹ Páánápáasi minóntámbá tímúwasarai moóráwigon-awi'a Ánánáyasi úwana awaainínkón-áwí'a Sáfáiraa'e'a mésarai moórá-marama fí'on-kwaasi tímésarai óntamba maiyésarai ² tuwináyauyo awaainínkómbá simámuwana miyá ínone súwana minóntámbá tuwínkaa'-uréna tuwím-bai wesáféna maéna tuwím-bai maimaéna aantá-waasi mótimena karo'á séna seyaafá'á tímúne súwana ³ Pítaa séna Ánánáyasiyo waántáwanko áisai úmai isánae sintáfé ewé sé mararákén-óntámbá seyaafá'á tímúnemo sénda Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá karo'á simánkaane, ⁴ Mimbáramá ení maramá isa tuwé óntamba maiyé ení óntamba isa tuwím-bai timé ímba sáwí'a éma mararákén-óntámbá tuwím-bai tímúne ímbo sénda seyaafá'á tímúne séndama sáwí'a ómpo ímba waási aantemba karo'á simátinkaampo Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá karo'á simánkaane Pítaa súwana ⁵ Ánánáyasi iséna pu'maéna kuntúwasa minááímó ísón-kwaasi áfááraumai táátafesa uwasá ⁶ ifó'-wáási tésa puwúmba taasáúmaesa maimaésa máutaraawe.

⁷ Máwautowana awaainínkó kárika'a ména awaai'kómó puwún-aaí ímba ísarena Pítáa-iyai'fa'a túwana ⁸ Pítáa séna kenkáítí mararákén-óntámbá seyaafára símakaayo súwana minínínkó séna ewé seyaafá'án-iyé karo'á súwana ⁹ Pítáa séna enawaaikóe esé'a mimbórá-ímáyáá ékai Fasi'aénkóní ámútankomba karo'á simánkámai awánáyae siyááye. Enawaaí'ó máwautaan-kwaasi tésa embá tamaimaésa máutanaawe Pítáa súwana ¹⁰ pu'maéna Pítaan-áfsamaifimba kuntúwasa ifó'-wáásí tésa puwúmba taawánésa maimaésa awaai'kómbó utopá'á máutowasa ¹¹ Fasi'aénkóní waásiye fí'on-kwaasiye isésa táátafesa uráawe.

Fí'o-fi'on-kisau kawé-kísáúgón-aaí.

¹² Aantá-waasi waási túranka'a fí'o-fi'on-kisau kawé-kísáú maimaésa íyúwasa Ísumpa'a timankúnkúmbo uwái óraa'-amaan-damba Soromoní áúwimai úmakopa'a aasiyaasí túwaandu uwasá ¹³⁻¹⁴ fí'o-fi'on-akwa'a sáwí'fa'a Fasi'aénkóní-aaisafesa timankúnkúmbe ésa miwísé'a túwaandu é'ómbanifo fí'on-kwaasi tuwánésa sésa kawé'-wáásín-owe sésa táátafesa ésa ímba miwísé'a túwaandu uwasá ¹⁵ aantá-waasimo uráamba isésa tí'o ún-kwaasi taawiya'maésa marupá'á mátinkesa sésa Pítáa wéninana amankókonko taauwétáínasa asófáíwae suwasá ¹⁶ fí'o-fi'on-daopakemba tí'o ún-kwaasiwara tirumpimbá sáwí-amutambo méron-kwaasiwara'a tí'maesa Yérúsaremu-naopa'a mátínkówana Maníkó Pítaamba áwa'nai úwasa seyaafá'á asófasaraawe.

Kawáá-wáásí aantá-waasi sáwí'o uwátínkaraan-aaí.

¹⁷ Miyá wéuwana aifa'-ámáán-káwáágóe wení waási Sátúsi-amaan-aaimo sun-kwáásíyé sésa seyaafá'á ímba kentáásiraaíma wáéfo aantá-waasi tirááíma wáéwe sésa tíyántafesa ésa ¹⁸ ta'óto'mai ándáfa'a tiyúwówana ¹⁹ mindó'wáámbó waúnka'a Fasi'aénkóní kísau-waasigo

wiyómpakewi ontamá tisuwéna tí'maena máápa'a mütinkena séna ²⁰ óraa'-amaan-daumpa'a imé'a

aú-amba waási kawé'-úmai maé'mae'o íyan-ankoni áwáuma isimátíméro súwasa ²¹ isésa siyarónka'a

óraa'-amaan-daumpa'a imésa mináái simátímakaawe.

Óraa'-amaan-daumpa'a moóráfa'a wésimatimuwasa moóráfa'a aifa'-ámáán-káwáágówé wení waásiye tésa ándá-waasi-taai isánae sésa Ísareri-óraa'-waasi táántowasa tésa ámáán-danka'-i-waasisafesa sésa aantá-waasi ándáfa'a méraafo kotí'mae'a teró suwasá ²² kumbá ímba mérowasa kouwerésa tésa sésa ²³ ándá-namba ontamá wisuwésa i-wáásí ontará'a méraawata ontá tisuwéta awánaúndasa ímba méraawata úne suwasá ²⁴ ámáán-kawaa-waasiye ámáán-danka'o káráwiyowiye isésa táátafesa ésa sésa mindá nórasaawa ónaumno simásuwesa sáwífa'-imayaa wéuwana ²⁵ moóráwigo téna séna ándáfa'o mátiyukaan-kwaasi óraa'-amaan-daumpa'a mésa wésimatimewa'a tuwánáúmne súwasa ²⁶ ámáán-danka'o káráwiyowiye wembó áwa'nai un-kwáásiyé kotí'maesa aáno úmai tésa sésa úwoi-waasi miwí táái isésa sínkamofó sésa aáno úmai ²⁷ tí'maesa aaimó isái-wáásifá'a mátínkówana aifa'-ámáán-káwáágó ²⁸ séna é'a simátime séta minkwáásígón-aaí wenáwíka'a ímba simátíma'mae'a korósá siyáundasa isa'á é'a simátíméwasa Yérúsaremufaken-kwaasi seyaafá'a ísásaraawa'a ke karo-súfimbá sinkéta minkwáásí tufúkáawe sewé aifa'-ámáán-káwáágó súwasa ²⁹ Pítaawe aantá-waasiye sésa Maníkón-aaí aifaráán-áágó póna waási-taaigomba iyáákaraimba póta kentááisa ínta iséta Maníkón-aaisa iséta miyásá ónaumne. ³⁰ Kembiwí Ísumba aaraa-táiyá'a tufúwana puwúwana kentáá síwá'náti Maníkó Ísumba pukáimpinkemba iyáfasinankena ³¹ séna óraa'-waasi póna sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawé'-ámpá'a

métinkainiye séna ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á móankenena Ísareri-waasi kentí sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá'á tíyana kentí sáwí-imayaa maitiyuwáíniye séna Maníkó Ísumba pukómpinkemba íyáfasinankena ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á móankaraiye. ³² Mináái iséta kawé'-úmaisá simátimunánasa Maníkóní Ufaen-ámútánkó mináái kawé'-úmai wésimatimiye. Maníkó wenáái isámai kawé'ó owí wení ámútamba wétimisana Maníkóní Ufaen-ámútánkó mináái wésimatimiye aantá-waasi siyáawe.

³³ Simásúwówasa aaimó isáán-kwaasi isésa tirunkó sáwíte'a úwasa tínkamona-e-imayaa uwaná ³⁴ miwífínkémbá moóráwigo íyáfasinena ámáán-kawaa-waasion-awí'a Kámérieri íyáfasinena miwí táái taráísuwena wemá Maníkón-aaí aúfáífinkemba aasiyaasí simátimuwasa wenáwí'a mósá wémarowí íyáfasinena aantá-waasisafena séna kárika'a máápa'a kumónááwe súwasa máápa'a kúmúwana ³⁵ séna Ísareri-waasiono. Maaminkwáásísáfé'a miyá ónaemo síyamba éka'a imáyáa uré'a miyán-oro. ³⁶ Ááema moóráwigo-awí'a Tíútasi íyáfasinena séna óraa'-waasi únda pó'a kesiráái aantemba waenááwe súwasa sáwífa'-waasi 400 waasi arááiwaúwana moóráwigo Tíútasimba tufúwana puwúwasa wembó arááiwa'maesamo nún-kwaasi wété ésa wení kísau ifátukaawe. ³⁷ Minkákémbá túwí'ó faríyón-kanáa moóráwigo Kárírifakewin-awí'a Yúndasi íyáfasinena táántowasa sáwífa'-waasi wenarááiima wa'maésa wéguwana moóráwigo tufúwana puwúwasa wembó arááiwa'maesamo nún-kwaasi wété uwáguraawe. ³⁸ Mindásafe'a imáyáa é'a maaminkwáásísómbá ímba ándáfa'a mátiyuwe'a ifátúwéwasa méraaro. Miwítí kísaugoni áwáumo marará'-wáásítí imáyáafinkembo énama éna tai'áíniye.

³⁹ Miwítí kisaugoni áwáumo Maníkóní imáyáafinkembo ina'o é'a ímba kanaa'á taraisónááfo úwoi waé'wae'a íníye. Maníkémpákémbó ina'o é'a minkwáásí sáwí'o uwátinke'o é'a Maníkónkwárá'á sáwí'a uwánkanaawe Kámérieri súwasa aaimó isáán-kwaasi isésa wenááisafesa ewé sésa ⁴⁰ aantá-waasi táántowasa iyúwasa túwiyonku'-nésa óraaka sésa Ísun-aaí wení fasi'aémbá ímba simátíméro sésa tí'mákaawe.

⁴¹ Tí'márówasa wéesa tigeasáfésa uráawisina Maníkó imáyáa timúwana tirunkó kawé'á úwasa sésa Maníkó fasi'aémbá símakaisata Ísuntafeta fasi'ámáisa méraundasa pósa sí'o índá-i'o uwásínkéntaanifo sirunkó kawé'á ínata méranaumne aantá-waasi simásuwesa ⁴² aasiyaasikánáá óraa'-amaan-daumpa'e waásiti naúmpimpa'e Ísuni ásé-aaí simátíma'mae wénésa Maníkómó iyáfasinankaraiwai Yúndaa-waasisa wéamu'maraundawisa wemá Ísun-íye sésa simátíma'maesa kuráawe.

6

Afakaeté-waasimo túwa'nai uráan-aaí.

¹ Simátíma'mae kuwasá Ísun-aaí isésa sáwífa'-waasi wení aampa'á wéwesa méronka'a Yúndaa-waasi fí'om-barafaken-kwaasi Kíríki-taaifinken-aaimo sunkwáásí Yérúsaremufa'a méron-Yundaa-waasisafesa í'ai tinkésa óntamba tuwínkesa Kíríki-keto'-inimba ímbo tímúnkákemba í'ai tínkówasa ² mindásafesa aantá-waasi Ísuni aampa'ó kuwáí seyaafá'nánká táántowasa tuwasá sésa Maníkón-aaimo simátimunda-kisau tuwéta óntamba tuwínkaa'-úmai tímúnda-kisau maúnafo sésa ³ kempínkémbá afakaeté-waasi túwí'o síyata óntambo tuwináí-kísáú timénaumne. Miwí kawé'-ímáyááwará'-wáásí Maníkóní Ufaen-ámútánkó miwífímbá óraa'o uwátínkáín-kwaasi túwí'a síyata óntambo tuwináí-kísáúsá tíméta ⁴ kesáá Maníkémpátá inái wéseta

Maníkón-aai simátíma'maeta konó aantá-waasi suwasá ⁵ ísówana tirunkó kawel'á úwasa afakaeté-waasi túwí'ó sumbá moóráwigo-awi'a Sítífeni wemá Maníkóní Ufaen-ámútánkó wempímbá óraa'a uwánkowana Ísuntafena imáyáa éna fasi'ówi úwana moóráwigo Fírípi úwana moóráwigo Pórókórasi úwana moóráwigo Náíkéna úwana moóráwigo Táímóni úwana moóráwigo Páménasi úwana moóráwigo Níkóráasi wemá Ántíoku-naopaken-kwaasi éna fi'on-ampakemba Yúndaa-amaan-ampa'a kuréna minkákémbá Ísuni aampa'ó túwai úwasa ⁶ miyáumai-waasi tí'maesa aantá-waasifa'a tuwasá Fasi'aénkóní kisaumo maíyantafesa tine'á ta'ótokesa Maníkómpá'á inai siyáawe.

⁷ Maníkón-aai simátíma'mae kuwasá Yérúsaremu-naopaken-kwaasi sáwífa'a Ísuni aampa'á kuwasá Maníkóní amáán-daumpa'a kisaumo máún-kwaasi sáwífa'a Ísun-aai isésa weni aampa'á kuwasá miyá úmae wéwesa sáwífa'-waasi-i'a uráawe.

Sítífenimbo ta'ótokaan-aai.

⁸ Fasi'aénkó Sítífenimba áwa'nai úwana fasi'aénkwará'á ména seyaafá'-wáási túranka'a fi'o-fi'on-kisau kawé-kísáú wémauwasa ⁹ moórá-kanaa tuwímbai Sítífenimpa'a tésa karo'-ááiyé-ímáyáá ésa wesimán-kwesiman-esa miwí Yúndaa-waasi ésa tuwímbai Sáíríni-marafakewi uwasá tuwímbai Árékísándiriyaa-marafakewi uwasá tuwímbai Sírísiyaa-marafakewi uwasá tuwímbai Ésiyaa-marafakewi miyáumai-marafaken-kwaasi mimbórá-amáán-dáúmpá'á mésa Sítífenimpa'a tésa karo'-ááiyé-ímáyáá ésa wesimán-kwesiman-umbanifo ¹⁰ Maníkóní amútanko Sítífenimba kawé'-ímáyáá amúwana póna Sítífenin-aigo miwí táái iyáákowasa ¹¹ ifátuwesa wésa aúpá'á óntamba túwaandu úmai tuwímbai-waasi timésa sésa Sítífeni Mósesemba símai

sáwí'a uwánkena Maníkómbá símai sáwí'a uwánkaraisata ísaraumne. Kosimátíméro suwasá ¹² minkáro'-áái tasimátímúwasa úwoi-waasiye óraa'-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé ísówana tirunkó sáwí'a úwasa Sítífenimo úpa'a tésa tata'óto'mai áí'maesa áamáán-ora'-waasifa'a máankesa ¹³ karo'-ááímó sun-kwáásí kotí'maesa mátínkówasa karo'á sésa minkwáásígó óraa'-amaandamba símai sáwí'a úmae iyéna Móseseni áamáamba símai sáwí'a úmae iyéna ¹⁴ séna naaófá'á Mósesemo áamáambo simátímakain-amaamba Ísu Násaretifakewi ifátuwena fí'on-amaamba wésena Yúndaa-waasiti óraa'-amaandamba tawísísuwainiye Sítífeni siyáiyé. Miyánkáró'-áái suwasá ¹⁵ seyaafá'-wáásí Sítífenimbo awánomba wíyómpakemba Maníkóní kísau-waasi tóikaamba úkówasa awánaraawe.

7

Sítífeni áamáán-ora'-waasimo simátímakain-aaí.

¹ Miyá simásúwówana aifa'-ámáán-káwáágó Sítífenimba áísai ena séna sen-áái érai'-aaiya'i karo'-ááiyá'iyo súwana ² Sítífeni séna kesifoísái kesuwaaisáiyó simátíménda ísáaro. Naaófá'á kentáá síwá'nágo Émbaramu ímba Éraanifa'a koméronka'a Mésópótemiyaa-marafa'o méronka'a Maníkó fasi'aénkwáráwí kuména ³ Émbaramun tafena séna ení marawára enamááraawara'a tiyuwé wina'á moórámaramo aráánáméndafa'a koméínone súwana ⁴ iséna mimbáramá Káringiyaa-waasiti marafá'á tuwéna témena Éraanifa'a tamérowana afowá puwúwana Maníkó ai'marówana témena maafá'ó méraundafa'a túwana ⁵ minkánáá Maníkó ímba maramó amúmba óraaka séna ánaaemba maambáramá enkwára enaisaafítantambo iyawiwara'a timénaumne. Maníkómó súmba Émbaramu iyámpói ímbo ma'ánkaronka'a mináái simáména

⁶ moórá-aaiwara'a séna enaísaafitantambo íyawí ff'on-kwaasiti marafá'á koméwasa umbai-kísáú tímésa sáwí'a uwátínkéwana sáwífa'-aatai 400 aatai tai'áína'a ⁷ sáwí'o uwátinkaiyawí sáwí-meyamba tíménda pósa enaísaafitantambo íyawí mimbárámá tuwésa maafá'á tésa ken-ímáyáá mósá maránááwe séna ⁸ mináái naaófá'á Maníkó Émbaramuntafena séna ánaaemba maambárámá enkwará enaísaafitantambo íyawiwara'a tíménaumne siyáimba mináái símai kááísamarena póna túma kárámai araénáémba uwo Maníkó siyáiyé.

Súwana Émbaramu ména Áísáakimba ma'ankéna afakaumboé-kanaa maisuwéna áúma kárámai araénáémba uwánkowana Áísáaki óraa'a éna Yékopumba ma'ankéna áúma kárámai araénáémba uwánkowana Yékopu óraa'a éna sísamaifakemba kae'á kumbaimáiyampoi matinkéna túma kárámai araénáémba uwátínkáfa'a kuráiyé.

⁹ Miyá uwátínkáfa'a kúwasa mináfáráwáínónnda tífákon-awi'a Yósepintafesa sésa sínaaenkewi ímba kentáará'á káráwiniye sésa tirumbá sáwí'a uwánkesa áí'maesa ff'on-kwaasiya'a mátinkesa óntamba máúwasa miwí Yósepimba áí'maesa wémesa Ísípi-marafa'a máánkówana Maníkó wesé'a mérowasa ¹⁰ umbai-kísáú amésa sáwí'o uwánkómbanifo Maníkó wesé'a ména áwa'nai ena kawé'-ímáyáá uwánkena wení umbaitántáá'á tai'ánkowana mimbárámá Ísípi-marafakenkawaago Yósepini kawé'-ímáyáá awánéna séna Ísípi-marafa'a seyaafá'-wáásíyá'á kawé'-úmai káráwiye kesí moparáwínká'á miyán-owo súwana wemó súntemba úwana ¹¹ ánaaemba aawaimá téna Ísípi-marafa'e Kénaani-marafa'e seyaafá'-áémpá'á aawaimá tówasa tááisafe uwaná kentáá síwá'násomba tómbá ímba miwífímbá wérowana ¹² Yékopu séna Ísípi-marafa'a tómbá wéráiyé-

aai isáúmpo koméyánoro séna áánintomba ti'marówasa koméyánúmaesa ¹³ tifowámpá'á tamérowana mintómbá tai'ówasa aneka'á kuwaná Yósepi miwísé'a tamaéna séna kemá Yósepi kentífáko úne súwasa pukáanesa siyáumne suwaná Ísípi-marafaken-kawaago Yósepini áwáuma iséna awaaisái tuwánówana ¹⁴⁻¹⁵ Yósepi awaaisái simátimena séna kesifombá kosimámiyana wení akúmbá tí'maena Ísípifa'a tiyó Yósepi siyé. Kosimáméro Yósepi súwana afowámá iséna wení akúmbá ⁷⁵ waasi tí'maena Ísípifa'a kawé'-úmai komésa púwúwasa ¹⁶ ánaaemba miwí tísaaftomba tiyáántámba maimaésa témesa Síkémufo máutomba naaófá'ó Émbaramu Émon-anaankakenkwaasi óntambo tímakom-barafa'a máutaraawe.

¹⁷ Énifo kentáá síwá'násomba Ísípi-marafa'a komésa sáwífa'-waasi agaiyáawe. Maníkó Émbaramun tafena fasi'aén-áái séna Kénaani-marama enaísaaftantambo iyawi tíménaumne siyóntemba tímínda-kanaa ampáámbó únka'a ¹⁸ moóráwigo Ísípi-marafaken-kawaago Yósepimo naaófá'ó pukóntafena wení kísau-ai ímba ísarowi póna ¹⁹ kentáá síwá'nása umbai-kísáú tíména maimái sáwí'a wéuwatinkowasa iyámpói máápa'a tiyúwówasa pukáawe.

²⁰ Iyámpóísomba púwúwana minkánááffímbá Mósesemba kawé'-óí'wára'-iyámpói ma'ánkarena anówama aúpá'á naaúmpa'a ánkárowana kaumbo-wiyómbá maisuwéna ²¹ máápa'a áí'maena múankárowana Ísípifaken-kawaagon-ayáámúnko awánómba aráái tówana kesáanine séna káráwiyowana óraa'a úwasa ²² Ísípifaken-kwaasi

miwítí áwáuma simáma'maesa iyúwana Mósesé wéisena óraa'a éna wení kísaugowe wenááigowe kawé'á

uráiyē.

²³ Mósese miyá éna kae'-wáái-áátái maisuwéna kesí waási Ísareri-waasi kotuwánánae séna kúmba ²⁴ Ísípi-waasigo Ísareri-waasigomba sáwí'a uwánkowana Mósese tuwánéna Ísareri-waasi áwa'nai ena Ísípi-waasigomba tufúwana puwúwana ²⁵ Mósese imáyáa éna séna Maníkó minkísáúráátáféna íyáfasisinkaraimba pó'a Ísípifakemba Ísareri-waasi tí'mae'o kondá minkísáúsáfésa ewé sénááwe siyáimbanifo Ísareri-waasi ímba miyán-ímáyáa uwaná ²⁶ Mósese kowaiyómbe íyáfasinena kúmba Ísareri-waasi kaekó tíyóyana tuwánéna tíyótáinda-imayaa éna séna kae'náraiyo mimbórá-náóraan-ófo tiyááyafo súwana ²⁷ aifa'ó ómbarenamo tiyón-kwaasigo Móseseмба famétuwena séna nááwa embá íyáfasinankaraisawa kentáásí kawáái'a éwa aaisá wésimasimeno. ²⁸ Fénáímbo Ísípi-waasimo tufuwónanamo puwéwiyaintena kembá miyáwá ínono súwana ²⁹ Mósese iséna inkaiséna wéme wémena Míndiyaani-marafa'a fí'on-kwaasiti marafá'á koména

kae'-íyámpóí matínkaraiye.

³⁰ Mósese koména kae'-íyámpóí matinkéna ména kae'-wáái-áátái maisuwéna moórá-kanaa máásai-marafa'a wéwena Sáínai-omapa'a ewaa'ó wéronka'a kúwana káritaiyakemba iyá kéna ímba mintái kówana Maníkóní kísau-waasigo wíyómpakewi mimpímbá mérowana mintái ímba kówana ³¹⁻³² Mósese awánéna óraa'-imayaa éna ewaa'á koména awánówana Maníkó séna enaíwá'ná Émbaramune Áísáakine Yékopune miwítí Maníkó úne súwana Mósese mináái iséna aiyayaankakemba tata'á úwana úwoifa'a kararówana ³³ Fasi'aénkó séna méraandafa'a ufaem-bárámá wéraipa'an-ifo kawé'-márafá'ó méraapa'an-ifo maambárámá sáwí'a ónafainifo

aísamai ánáamba faútuwaa. ³⁴ Ísípifa'a kesí waási sáwí'o wéuwatinkaawasamo ifi'ó wétaamba tuwánáúnda pó'a túwa'nai ónaumpo íyáfasinena'a ai'maráana wéme wéme Ísípifa'a kuré kesí waási Ísareri-waasi kótí'mae Kénaani-marafa'a waaó Maníkó Mósesentafena siyáiyé.

³⁵ Wembá Mósesemba Ísareri-waasi tínaaemba uwámesa sésa nááwa embá íyáfasinankaraisawa kentáásí kawáái'a éwa aaisá wésimasimeno siyáawe. Siyáan-kwaasisafena Maníkó mináái siyáiyé. Wembá Mósesentafena Maníkóní kísau-waasi wíyómpakewi kári-taiyakemba aai simámakaiye. Wembá Mósesemba Maníkó kawáá-kísáú aména ai'marówana Ísípifakemba Ísareri-waasi kótí'maena Kénaani-marafa'a kuráiyé.

³⁶ Wemá Mósesema Ísípifa'a ímbo awánon-kisau fí'on-kisau maúwasa sésa úwoi tí'mae kóuwo suwaná tí'maena kúmba nonkón-áwí'a naae-nóné supá'a wéna ímbo awánon-kisau kawé-kísáú komaéna tí'maena kúmba máásai-marafa'a kae'-wáái-áátái komérowana ímbo awánon-kisau kawé-kísáú maimaéna iyáiyé.

³⁷ Wemá Mósesema simátiména séna Maníkó kembó íyáfasisinkarainten-úmai ánaemba moóráwigomba kentísaafitantambo íyawifinkemba íyáfasinankainiye. Maníkón-aaimo simátimindawimba íyáfasinankainiye.

³⁸ Wemá Mósesema máásai-marafa'o Maníkóní waási Ísareri-waasimo méropa'a miwísé'a maéna kentáá síwá'násonte'a maéna Maníkóní kísau-waasi wíyómpakewi wesé'a maéna Sáínai-omapa'a imérowana Maníkóní kísau-waasigo wíyómpakewi Maníkóní amááamba simámuwana ímbo tai'áin-aaí simámuwasa simátíma'maesa kuráanta wéisaumne.

³⁹ Mósesé aaimó simátimumba kentáá síwá'ná ímba isésa tínaaemba uwámesa Ísípifa'a tauweránae-imayaa uwaná ⁴⁰ ánaemba Maníkó Mósesemba áántowana

omápa'a imérowasa Mósese awaaón-áwí'a Éronintafesa sésa Mósese Ísípifakembo síkaiwaisa nááfara kóuraiyo. Ímbo awánáúndafata kóuraifo moórá-manikomba uwámakewata wenarááisa wáéno sésa ⁴¹ óntantamba purumaka-aráákaamba úmaresa minkaró'-máníkóní aamoimá uwánkesa póima tufú'mai wénesa úmárón-tantaatafesa aamoí ésa tóní'a úmai wénowana ⁴² mindásafena Maníkó ánaaemba uwátiyuwowa wiyóne aafáúwé otáfésa kesí

maníkón-iyé siyáawe. Mindásafena naaófá'á

Maníkón-aaimo simátímakowi agaimaréna séna

Ísareri-waasisono. Máásai-marafa'a kae'-wáái-áátái mé'a póima tufú'mai wéne'a ímba kentáfé'a ísámae wé'ómbanifo ⁴³ kentí karo'-máníkóntáfé'a ísámai wení ampanta-námbá maimaé'a wénowe. Minkaró'-máníkón-áwí'a Mórókiye siyáawe. Okáán-tántáá'á úmake'a áwí'a Réfáániye wése'a to'maé'a wénowe. Minkaró-káé'-máníkái úmare'a kesí maníkówé karo'á sé'a áwí'a maimaé wéiyowe. Miyámó uráantafe'a kentí marafákémbá ti'maráana'a wéme'a moórá-marafa'a áwí'a Pépíróni-marafa'a koméranaawe

Maníkón-aaimo simátímakowi agaimaréna siyáiyé.

⁴⁴ Naaófá'á máásai-marafa'a Maníkó Móseseмба aráanamena Maníkóní naambó ampantasámbó iyamba maará ónááwe séna aráanamuwasa Maníkómó súntemba miyán-dámbá úmai maimaésa máásai-marafa'a né'ómbaniye. ⁴⁵ Ánaaemba miwí táánintomba kentáá síwá'násomba mindámbá taawiyáfúwana Yósúwa tí'maena Kénaani-marafa'o kúmba Maníkó túwa'nai ena mimbáráfá'ó méron-kwaasi watuwówasa kóuwasa kotafíyesa mindámbá minká'á mámaresa mérowana ánaaemba Téfiti Ísareri-waasiti kawáámó mérompimba

mindámbá úwoi wérowana ⁴⁶ Téfiti kawé'-úmai mérowana Maníkó aamoí uwánkowana Téfiti Maníkómbá áisai ena séna ení naambá ónaum ína ónaumno. Emá Yékopuni Maníkómá po ewé sina'ó é'a ení naambá ónaumne súwana ⁴⁷ Maníkó séna emá ímba ínompó enááninko Soromoní kesí naambá íníye siyáimbanifo ⁴⁸ Maníkó wíyómpa'o méraimba waásimo úmakaan-daumpa'a ímba méraiye. Mindásafena naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakowi agaimaréna séna

⁴⁹ Fasi'aénkó séna wíyómpa'a káráwiye'a marará'á káráwiyumpo úmárénda-naumpa'a ímba úwoi marapá'á kumbénaumne.

⁵⁰ Kesáfé'a mintántáá'á seyaafá'á úmakaumne Fasi'aénkó siyáíye agaimaréna siyáíye Sítífeni siyáíye.

Sítífeni mináái simátimena aaimó ísón-kwaasisafena simátimena séna ⁵¹ kembiwí tirunté'a wémare'a pó'a Maníkóní aampa'ó ímbo arááiwaén-kwaasiyaamba é'a Maníkón-aai ísáámbanifo ímba ísámai kawé'á wéowe. Kentíwá'násomba Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá tínaaembo uwáme'ontemba kemá miyá wéowe.

⁵² Kentíwá'násomba Maníkón-aai simátíma'maesa wéguwai seyaafá'-wáásí sáwí'a uwátinkesa Maníkóní kawé-kísáú-wáásí kumíníye-aaimo simátímakowi tínkamuwasa pukáawe. Ánaaemba wemá kumúwa'a pintaru'á úmai tufúwana pukáíye. ⁵³ Énifo wíyómpakewi Maníkóní ámáámba simátímakowa'a kembiwí ísaraambanifo ímba ísámai kawé'á uráawe Sítífeni siyáíye.

Sítífenimba óntantambo tufúkáan-aai.

⁵⁴ Sítífeni minááímó simátimumba aaimó ísón-kwaasi áfááraumai tirunkó kásí'a úwasa tíyántafesa uwaná ⁵⁵ Sítífenimba Maníkóní Ufaen-ámútánkó

wempímbá óraa'a uwánkowana wíyómpa'o awánómba Maníkóní sámó kaimbá wérowana Ísu Maníkón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mérowana Sítifeni awánéna ⁵⁶ séna awánaaro. Wíyómba tuwínkaa'-isaná Maníkón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á Ísu waási úranko méraimba wéawiyaumne súwasa ⁵⁷ miwí wenáái ímba isánae sésa tááka'a awááesa óraaka'a aai sésa Sítifenimba tuwaantantésa ⁵⁸ ta'ótokesa taawiya'maésa naaókoni awáifá'á mátuwesa óntamba maiyésa tufúkáawe. Sítifenintafesa karo'-ááímó siyáawi paákákén-únánkwátói faútúwówana ifó'-wáásígón-áwí'a Sóro minúnánkwátói káráwiyowasa ⁵⁹ Sítifenimba óntantamba tufúwana Fasi'aénkónká'á inaiifínkémbá séna Ísu Fasi'aénkóo kesimambá kumbáina'a púwóno séna ⁶⁰ arauntaúmbá faiyéna óraaka'a séna Fasi'aénkóo sáwí'a wéuwasinkaafó miwí ímba anondáá sáwí'a uwátinkaaó Sítifeni simásuwena pukáiyé.

8

Sóro Ísuni waási sáwí'o uwátínkarain-ai.

¹⁻³ Sítifenimbo tufúmba Sóron-arunko aamoí uráifo tuwímbai Maníkón-aaisafesa fasi'owí Sítifenin-áuma maimaésa máutesa óraa'-ifi'a towaná Sóro Ísuni aampa'ó kuwái tínkantanae séna kúmba naaúmpimpakemba aarakwá'á kotafisímai ándáfa'a tíyupa'a kúwasa Yérúsaremufa'a Ísuni aampa'ó kuwái aifarí'ena sáwí'a uwátinkowasa wété uwasá aantá-waasi antemba Yérúsaremufa'a mérowasa fí'on-kwaasi Ísuni aampa'ó kun-kwáási Yúndiyaa-aempa'e Sámériyaa-aempa'e wété uráawe.

Sámériyaafa'a ásé-aimo kosimátímaakaan-ai.

⁴ Ísuni aampa'ó kuwái wété ésa Ísuni ásé-ai kosimátíma'maesa kuráawe. ⁵ Fírípi Sámériyaa-naopa'o kúmba

kosimátimena séna Maníkómó íyáfasinankaraiwai amu'-maráúndawisaamo é'o kunkáimba wemá Ísun-iyé ⁶ Fírípi simátimuwasa

kawe'-úmai ísówana ímbo awánaron-kisau maúwasa awánowana ⁷ sáwí-amutamba tirumpimbó mérowisafena aai súwasa sáwí-amutamba wáá'a túmaesa kóuwasa waási kawe'-úmai mérowana tiyayaambo pukón-kwaasi asó-fatinkowasa kawe'-úmai mérowana ⁸ Sámériyaafaken-kwaasi áfááraumai tirunkó

kawe'á uráiyé.

⁹ Sámériyaa-naopa'a moóráwigon-awi'a Sáímoni óraa'-waasi úne séna aitambá éna fintó úmaena wéiyuwasa táátafesa ésa ¹⁰ óraa'-waasiye úwoi-waasiye wemó úmba awánésa wenaráái waésa sésa Maníkóní fasi'aénkóe wení fasi'aénkóe'a awaiyarí'a uráiyé karo'á suwaná ¹¹ ayáátááka'a aitambá éna fintó úmaena wéguwasa wenaráái waésa táátafesa uráafo ¹² ánaaemba Fírípi Maníkóní ásé-aaí kosimátimena Maníkó wení waásimo kawáánin-kanaa kosimátimena Ísu Káráisitín-aaí kosimátimuwasa isésa érai'e sésa timankúnkúmba uwaná Fírípi minákwá'á nombá maitinkówana ¹³ Sáímoniwara'a amankúnkúmba úntafena Fírípi nombá maiyankówana Fírípiye wénuwana ímbo awánón-kisau maúwana awánéna áátafena uráiyé.

¹⁴ Miyámó Sámériyaafa'o úmba Yérúsaremufa'a aantá-waasi mésa Sámériyaafaken-kwaasi Maníkóní ásé-aaí isésa minááímó méta'otokaan-aaí isésa Pítaante Yóninte ti'márówasarai wémesarai ¹⁵ Sámériyaafa'a komésarai Ísuni aampa'ó kuwáísáfésarai inaifínkémbá sésarai Maníkóní

Ufaen-ámútámbá maenááwe siyááye. ¹⁶ Fírípi nombó maitinkónka'a Fasi'aénkó Ísuntafena ísámai nombá maitinkówana Maníkóní Ufaen-ámútámbá ímbo maiyónka'a pósarai Pítaae Yóniye inaifínkémbá sésarai

¹⁷ tiyáamba ta'ótóróyana Maníkóní Ufaen-ámútánkó tirumpimbá kumúwasa maiyáawe.

¹⁸ Aantá-waasiyai tiyáamba ta'ótóróyana Maníkóní Ufaen-ámútánkó tirumpimbá kumbaúwasa máumba Sáimoni awánéna fasi'aémbá méyámbaranae séna Pítaante Yónintetafena séna óntamba maékai ¹⁹ mifási'áémbá símékaiyo. Kemá fi'on-kwaasi siyáamba ta'ótóráanana Maníkóní Ufaen-ámútánkó tirumpimbá kumbaínkwae súwana ²⁰ Pítaa séna Maníkó úwoimo wétimin-tantaatafe óntantamba méyánónae sénda po ení óntankwara ewará'á iyafímbá tai'áyáaye. ²¹ Maníkón-aúranka'a ení imáyáa ímba arupíse ímbá pó maankísáú kenkásí kísau ímba súwa'nai ínone. ²² Ení sáwí-imayaagomba ánaaemba uwáme Fasi'aénkómbá áisai inaná ení sáwí-imayaagon-anonnda maiyauwáíniye. ²³ Maníkó ímba fasi'aémbá ámakaintafe enarumbá sáwí'a uwásinkaanana ení sáwí-imayaago óraa'a éna embá ta'ótokaiye Pítaa súwana ²⁴ Sáimoni Pítaante Yónintetafena séna súwa'nai ekai Fasi'aénkómbá inaifínkémbá áisai íyana emó sénda misáwí-tántáákó ímba kempá'á tíno Sáimoni siyáiyeye.

²⁵ Súwasarai Pítaae Yóniye Fasi'aénkón-ai simátimesarai Ísuwe'o né'óyan-ai simátimesarai Yérúsaremufa'a kónae sésarai aampa'á wéwesarai Sámériyaa-aempa'a naaó'-nao'a Maníkóní ásé-ai simátíma'maesarai kurááye.

Fírípinte Ítíópíyaaafaken-kwaasigonte-taai.

²⁶⁻²⁸ Mindárai Yérúsaremufa'a kuyaná Fírípi Sámériyaafa'a mérowana óraa'-waasigo Ítíópíyaa-marafakewi éna Ítíópíyaa-waasiti kawáá-ínínkón-áwí'a Káándésini óntanka'o káráwiyowi Maníkón-

ímáyáá éna Yérúsaremufa'a wéména Maníkón-áwí'a mósá maréna kouweréna wení táómpimba óraa-poigo tafisímaena nún-taompimba kúmba Fasi'aénkóní kísau-waasigo wíyómpakewi Fírípintafena séna íyáfasine Yérúsaremufakemba Késaafa'o kon-ámpá'á waaó súwana iséna íyáfasinena minámpá'á wéména máásai-marafa'o kúmba Ítíópíyaa-marafaken-oraa'-waasi wení táómpimba wéwéna aúfáifimba toráumai awánéna naaófá'ó Maníkón-aaimo simátímakowin-awi'a Áísáya agaimakón-aii toráumai awánómbe ²⁹ Maníkóní Ufaen-ámútánkó Fírípintafena séna wení táónkoni ewaa'á waaó súwana ³⁰ awaantanténa kúmba Áísáya agaimakón-aii toráumai wéawanowana Fírípi iséna áísai ena séna minááígóní áwáuma ísaraano súwana ³¹ séna é'a moóráwigo simásimina'a isánaumpo kesí táómpimba íyátao súwana Fírípi mintáómpimba íyáténa imaúwana ³² mináúfáífínkén-áái torauséna séna

sipisípi áyáumo karánae owanamó ímbo wáá'o tintembá minkwáásígó ímbe aai siyáíye. Sipisípi tufuwónae owanamó ímbo wáá'o tintembá minkwáásígó ímbe aai siyáíye. ³³ Wenáwí'a múra tuwésa sáwí'a úmai aaifimbá maiyánkaraawe. Wení waási sáwí-kisau maiyésa tufúwówana marapá'ó mérainkanaa tai'áraiye. Mindásafesa miwítí sáwí-kisau ímbe kanaa'á aforá simátiménaawe

agaimaréna siyáíye. ³⁴ Ítíópíyaafaken-kwaasigo mináái toráusuwéna Fírípimba áísai ena séna Maníkón-aaimo simátímakowi nááwantafenawa mináái siyáíyo. Wesáfénawa siyái fí'owantafenawa siyáíyo súwana ³⁵ Fírípi Maníkón-aii aúfáífínkembo toráumaimo simámakainten-úmai Ísuni ásé-aii wésimaména ³⁶ aampa'á kuyambá nombó wéroka'a wésarai uyaná Ítíópíyaafaken-kwaasigo séna nombó wérainka'a

maisinkáinkwae sé'a únana nóinkowa aambá fasiyíyo súwana ³⁷ Fírípi séna Ísumpa'o arumbó amé wenááisafe amankúnkúmbo ina'ó é'a nombá maiyánkáano súwana séna Ísu Káráisitintafe'a érai'a Maníkón-áánimban-iyé sune séna ³⁸ táómbo to'maé kúwaintafena séna táómbo ta'ótoraaó súwana ta'ótorowasarai Fírípiye Ítíópíyaafaken-kwaasigoe nompímbá kunkésarai Fírípi nombá maiyankéna ³⁹ iyúyana Fasi'aénkóní ámútanko Fírípimba kunáí'maena kóúwana Ítíópíyaafaken-kwaasigo awánómbo ímba mérowana wení naaópa'a wéna aamoí uráíye. ⁴⁰ Fasi'aénkóní ámútanko Fírípimba kunáí'maena Ásítóti-naopa'a máankowana Fírípi mináémpá'-náópa'a Maníkóní ásé-aai simátíma'maena Sísáaríyaa-naopa'a kuráíye.

9

Sóro Ísun-aaisafena amankúnkúmbo uráin-aai.

¹ Minkánáá Sóro Fasi'aénkóní aampa'ó kuwáísáféna arumbá sáwí'a éna tínkamonaé símasima'a éna aifa'-ámáán-káwáágómpá'á ² koáisai ena séna aúfái agai-símína'a maimaé'a Támásikasi-naopa'o Yúndaa-amaan-daumpimpa'o méraan-kwaasiti óraa'-waasi mátimeno súwana ewé séna mináái agaimaréna séna Sóro Ísuni aampa'ó wíyawi saafá éna ta'óto'maena témena Yérúsaremufa'a ándáfa'a mátiyuwainiye séna agaimaréna súwana ³ Sóro mináúfái maimaé wéména Támásikasi-naopa'a ewaa'ó kúmbo wíyómpakemba sámó kaimbá aafáyáuraan-tantaa'a tuwówana kuména aúgáyáagaya úwana ⁴ tanaa fówana aagó aantemba séna Sóroo nóra séwa kembá sáwí'a wéono súwana ⁵ séna emá náawa sénó súwana kemá Ísu súmpo

kembá sáwí'a uwásinkaampo ⁶ íyáfasine Támásikasi-naopa'a koménana moóráwigomo síndantemba miyán-uwo súwasa ⁷ Sóroe'lo kun-kwáásí ímba aaí sumbá mésa ímba waási ane'á awánésa aaimó sún-aantemba ísówana ⁸ Sóro íyáfasinomba aúramba ímba kawe'-úmai awánówasa waási ayáán-to'maesa Támásikasi-naopa'a máánkarowana ⁹ kaumbo-nó'wáámbá waéna ímba aúramba awánéna tóné noné ímba naráíye.

¹⁰ Sóro kaumbo waúwana moóráwigo Támásikasifa'a ména Ísuni aampa'ó kúwain-awi'a Ánánáyasi aúramba aréna kaainkáámbá awánómbe Fasi'aénkó simáména séna Ánánáyasiyo súwana oó Fasi'aénkóo kemá úne súwana ¹¹ íyáfasinema aampa'á waaó. Minánkón-áwí'a arupísemo uráin-ampa'a kuré Yúndasini naaúmpa'a wée moóráwigo Táásási-naopakewin-awi'a Sóromba koawánaao. We ináí wésiye. ¹² Kaainkáámbá awánarainka'a moóráwigon-awi'a Ánánáyasi téna ane'á ta'ótóráísana aúramba kawe'-úmai awánaraiye Fasi'aénkó súwana ¹³ Ánánáyasi séna Fasi'aénkóo sáwífa'-waasi wenáái simásímakaawe. Yérúsaremufa'a ení waási sáwí'lo uwátínkarain-ai simásímakaawe. ¹⁴ Aifa'-ámáán-káwáágó aúfái agaimái ámisana en-ímáyáámó mósá maráán-kwaasi ándáfa'lo tiyuwáíndasafena Támásikasifa'a tiyáíye súwana ¹⁵ Fasi'aénkó séna kesí kísau áménana kesáái kosimátin-tasimatimba fí'on-daopaken-kwaasiye kawáá-wáásíyé kesí waási Ísareri-waasiye kosimátin-tasimatimba ínifo íyáfasine wempá'á winaná ¹⁶ kesí kísau Sóro wémáinasa waási sáwí'a uwánkanaawe. Mindásafe'a ke aráánamenaumne Fasi'aénkó siyáíye.

¹⁷ Súwana Ánánáyasi iséna wéna sún-daumpa'a iyéna Sóro ane'á ayáámba ta'ótorena séna Sóroo kesí waásiyo. Aampa'á wéte Fasi'aénkó Ísumba

awánaraandawi si'maráisa'a túne. Aúramba kawel-úmai awánenana Maníkóní Ufaen-ámútánkó arumpimbá óraa'o uwánkaindasafena si'maráisa'a túne súwana¹⁸ Sóron-aúrampinkemba aerambá tákúwana aúramba kawel-úmai awánéna íyáfasinowana Ánánáyasi nombá maiyankówana¹⁹ tómbá násuwena áúgoma kawel'á uráíye.

Sóro Támásikasifa'o simátimakain-aii.

Sóro Támásikasifa'a tuwímbai-no'waamba waéna Ísuni aampa'ó kuwáisé'a ména²⁰ minúwóiyáán-úwana áamándaumpa'a iména Ísun-aii simátimena séna érai'a Ísu Maníkón-áánimban-iyé súwasa²¹ wenáái ísón-kwaasi táátafesa ésa moóra-mora-waasi tísai-isai esa sésa Yérúsaremufa'a Ísun-imayaamo mósá maráán-kwaasi tínkamemayain-kwaasin-iyé. Ísun-imayaamo mósá maráán-kwaasi tí'mae ándáfa'a áamáan-kawaa-waasiya'o mátinkanae séna maanká'ó tiyáin-kwaasin-iyé. Ísumpa'a téna méraiye sésa táátafesa uráawe.

²² Suwaná Sóro óraaka simátíma'mae iyéna séna érai'a Maníkómó íyáfasinankaraiwaimba amu'maráún-dawisa Ísun-iyé séna wenááigo iyúwasa Támásikasifaken-Yundaa-waasi isésa wembá ímba anondáá simámakaawe.

²³ Ímba anondáá sumbá sáwífa'-no'waamba waésa túwaandu ésa Sóromba tufuwónae sésa²⁴ tufuwíyanesa nó'waane wááwáíye Támásikasi-naokoni óntan-kusaigoni aumépa'a mésa ontará'á takaráwi-karawi wéuwana moóráwigo iséna tufuwónae-aaimo sumbá kosimámuwasa²⁵ moóra'-no'waamba Ísuni aampa'ó kuwáí Sóromba áí'maesa pofafímbá fáitumaresa óntan-kusaigoni afaapimbá túsúsuwesa

ándára'a ta'ótoresa túwówana kuméména marapá'á múra tuwéna kóuraiye.

Sóro Yérúsaremu'fa'o komérain-aaí.

²⁶ Sóro Yérúsaremu-naopa'a wéména wéna séna Ísuni aampa'ó kowísé'a méranae'a túne súwasa miwí sésa Ísun-aaí ímba ísaraiwai karo'á siyé sésa wenáároi inkáísúwana ²⁷ moóráwígon-awí'a Páánápáasi Sóron-aaí iséna kawé'á úwana áí'maena aantá-waasífa'a wéna Sóron-aaí kosimátiména séna Sóro Támásikasi-ampa'o wéwenamo Fasi'aénkómbó awánówana aaimó simámakain-aaí simátiména Sóro Támásikasi-naopa'o Ísun-aaimo óraaka'o simátíma'maenamó kuráin-aaí simátímuwasa ²⁸ isésa érai'e suwaná Sóro miwísé'a ména Ísuni fasi'aémbá wérowana Yérúsaremu-naopa'o Ísun-aaí óraaka kosimátin-tasimatin-éna ²⁹ fí'on-Yundaa-waasi Kíríki-waasi-taifinkembo sun-kwáásí simátímuwasa aaí wesimán-kwesiman-ésa tufuwónae sésa ³⁰ sumbá Ísuni aampa'ó kuwáí isésa Sóromba áí'maesa wéména Sísáaríyaa-naopa'a máankesa sésa Táásási-naopa'a waaó sésa ai'márówana mindáo'pa'a kóuraiye.

³¹ Kóúwasa Ísuni aampa'ó kun-kwáásímó tínkamumba étínkówasa aáno úmai wempa'á mésa Yúndiyaa-aempa'e Káríri-aempa'e Sámériyaa-aempa'e Ísuni aampa'ó kuwáí aáno úmai wempa'á mérowana Maníkóní Ufaen-ámútánkó túwa'nai úwasa fasi'ámai mésa Ísun-aaí simátímúwasa isésa érai'e sésa sáwífa'-waasi-í'a ésa Fasi'aénkón-áwí'a mósá marésa wenaísamaifimba méraawe.

Pítaa Ríndaa-naopa'o kuráin-aaí.

³² Pítaa naaó'-nao'a wénéna Maníkóní waási tuwánáin-dasaféna Ríndaa-naopa'o kúmba ³³ moóráwígon-awí'a Íniyasi ímba aintamai wénéna afakaumboé-aatai

naaúmpa'-aantemba maé'mae'a wéuwana ³⁴ Pítaa awánéna séna Íniyasiyo Ísu Kárásiti asófankaifo íyáfasinke ení wandaai fawasaaó súwana íyáfasinkwena kúwasa ³⁵ Ríndaa-naopaken-kwaasiye Séróni-naopaken-kwaasiye seyaafá'á awánéna Fasi'aénkómpá'á tiyáawe.

Pítaa Yópaa-naopa'o kuráin-aai.

³⁶ Yópaa-naopa'a moórá-ininkon-awi'a Tápítaa Kíríki-waasi-taaifinkemba mináwí'á Tókáasiye wésewe. Wemá Ísuni aampa'ó kún-inimba aasiyaasí kawe-kísáú wémaena moparáwimbá ímbo makón-kwaasi túwa'nai úwaimba ³⁷ áí'a úwana puwúwasa wenáuma nombá pé'ankesa maimaésa afófumayaataan-daumpa'a móankaraawe. ³⁸ Yópaa-naopakemba Ríndaa-naopa'a ewaa'á pósa Yópaafaken-kwaasi Ísuni waási Pítaa Ríndaafa'o taméron-aai isésa kae'-wáásí ti'márówasarai Pítaamba kosimámesarai sésa awaantanté kempátá tiyó sésa si'marááwakai túye suyaná ³⁹ Pítaa íyáfasinena mindáraise kúwasa áí'maesa minínímbá puwúwasa matuwé méron-daumpa'a afófumayaataan-daumpa'a íyúwasa Pítaampa'a keto'-íníntómbá tatúwaandu urésa ifi'á tésa sésa Tókáasi ímba pukáinka'o farú-simakain-unankwatoiye sésa aráánámúwana ⁴⁰ awánéna séna máápa kárúwaaro súwasa kúmúwana Pítaa kífaena Fasi'aénkómpá'á inai simásuwena méwae'mai minínímbá awánéna séna Tápítaao íyáfasinaao súwana aúramba éna Pítaamba awánéna íyáfasinena mérowana ⁴¹ Pítaa kóisáúwankena Ísuni aampa'ó kun-kwáásíyé keto'-íníné táántowasa aúmó arómba iawánéna ⁴² Yópaa-naopa'a kosimátíma'maesa kuwasá isésa sáwífa'-waasi Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmba uwaná ⁴³ Pítaa Yópaa-naopa'a sáwífa'-no'waamba waéna moóráwígon-awi'a Sáímoni wení naaúmpa'a mérowana minkwáásígó

waan-ásisambo wení kisaumo maún-kwaasigoni
naaúmpa'a méraiye.

10

Pítaa Kóníríyasini naaúmpa'o iyáin-ai.

¹ Sísáaríyaa-naopa'a moóráwígon-awi'a Kóníríyasi ména Rómufakemba sáwífa'a 100 i-waasiya'o káráwiyowi mérowasa miní-wáásí túwí'a Ítáári-i-waasiye sésa uwaná ² Kóníríyasi Maníkón-aaisafena fasi'ámai ména wení akúnté'a Maníkón-ímáyáá éna áwí'a mósá maréna Yúndaa-waasimo ímbo moparáwímbó makón-kwaasi túwa'nai ena Maníkómpá'á inai símaena iyúmba ³ moórákanaa fenómpinka'a inai wésuwana Maníkóní kisa-uwaasigo wíyómpakewi aúranka'a paapé úwana kawe'-úmai awánówana séna Kóníríyasiyo súwana ⁴ áá'a úwana aúramba afuwéna séna Fasi'aénkóo nóran-aiya simásiminewa sénó súwana emó inaimó séndawiye waásimo túwa'nai óndawiye Maníkón-aúranka'a kawé'ó óndasafena Maníkó en-ímáyáá imbá pó ⁵ ení waási ti'márénasa Yópaa-naopa'a moóráwígon-awi'a Sáimoni Pítaamba koíyáaro. ⁶ Wení araamáó Sáimonini naaúmpa'a ména minkwáásígó waan-ási-kisaumo máin-kwaasigoni naaúmpa'a uwí-nónkóní áwáífa'-naumpakemba koíyáaro ⁷ simásuwena áwiyokuwana Kóníríyasi wení kisaumo máún-kwaasifinkemba kae'-wáásíyáiyé moórá-i-waasi Maníkón-ímáyáá mósá marówinte'a miyáumai-waasiyau táántowasa ⁸ tuwaná wíyómpakewimo simámakon-ai simátimena séna miyáumai Yópaa-naopakemba koíyáaro séna ti'mákaiye.

⁹ Ti'marówasa aampa'á kówaesa wémesa Yópaa-naopa'a ewaa'ó kumbá wáawái Pítaa naan-afófora'a iména Maníkómpá'á inai wésuwana ¹⁰ áái tówana

tómbá nánae súwasa tómbá wéagauwana kaaínkáámbá awánómba ¹¹ wíyómba tuwínkaa'-úwana mimpínkémbá óraa'-ampanta éiyain-araiya'a ta'ótoresá tówówana kuménama marapá'á kumúwana awánómba ¹² minámpántáfímbá waí-waane póíye iyaankafayaané numawé fí'o-fi'on-kwai-waane mérowana ¹³ aaiǵó aantemba séna Pítaaó íyáfasinke tufú'mai agandaaó súwana ¹⁴ Pítaa séna Fasi'aénkóo ímbanifo kentáási ámáámba Yúndaa-waasisa miyán-tántáá'á aambá fáí'makaawata póta ínta wénaumne súwana ¹⁵ minááiǵó aantemba aneka'á séna Maníkó kawe-tántáá'émó siyáin-tantaatafe ímba aambá fáí'makaawe siyó súwana ¹⁶ kaumbo-í'a kaaínkáámbá awánówana wíyómpa'a minámpántá iyáíye.

¹⁷ Iyúwana Pítaa minkááínkáán-ááiǵóní áwáuma nórawa'iyó súmba Kóníríyasimo ti'marón-kwaasi Sáímonini naambá taawánésa ontará'á tamésa ¹⁸ táántesa sésa Sáímoni Pítaa maandáúmpará méraiyo suwaná ¹⁹ Pítaa minkááínkáán-ááiǵóní áwáuma saafá úwana Maníkóní ámútanko séna kaumbo-wáási embá ayaafái úmaesa tefo ²⁰ íyáfasine kumuwó. Kemá ti'maráúnasa tefo ímba kae'-ímáyáán-uwo. Úwoi miwísé'a waaó súwana ²¹ Pítaa kuména minkwáásísáféna séna wésiyaafaa-on-kwaasi úmpo nóintafera wésiyaafaaó súwasa ²² kentáási kawááǵón-áwí'a Kóníríyasi si'maráísata empátá túne. Wemá kawe'-wáási Maníkón-ímáyáá éna áwí'a mósá maráísasa pósa Yúndaa-waasi seyaafá'á wentáfésa kawe'-wáásíyé wésewe. Moóráwigo Maníkóní kísau-waasigo wíyómpakewi kusimámena séna ti'maré'nasa Pítaamba Yópaa-naopakemba koaíyéwana empá'á téna aai tasína isaaó sisatá túne suwaná ²³ Pítaa tí'maena naaúmpa'a tinkówasa wáúmba aafáyáara'a Pítaa

íyáfasinena miwísé'a kuráiyé.

Miwísé'a kúwasa Yópaa-naopakemba Ísuni aampa'ó kun-kwáásí tuwímbai awíyo'maesa ²⁴ aampa'á kówaesa wémesa Sísááriyaa-naopa'o kumbá Kóníríyasi wenamááraawe wení waásiye táántowasa tatúwaandu urésa Pítaamba amu'makówana ²⁵ Pítaa Kóníríyasini naambó wéronka'a ontará'á kúwana Kóníríyasi aamoí éna óraakon-iyé séna aísamaifimba kifauwana ²⁶ Pítaa séna emó óndanten-kwaasi úmpo íyáfasinaao séna íyáfasinakena ²⁷ aai simáma'maena Kóníríyasiye'a naaúmpa'o iyúmba sáwífa'-waasi túwaandu urómba ituwánéna ²⁸ séna kentáásí áamáamba ísaraawe. Yúndaa-waasisa fí'onkaa-waasise ímba moórárata taankarotámaisa wémaumne. Miwítí naaúmpata ínta wégundarata Maníkó aráásimena seyaafá'-wáásí ímba sáwí-waasin-owe siyáisa'a awánaraunda póta ímba sáwí-waasiyemo sendá úwoi kawé'-úmai ménaumne. ²⁹ Mindásafesa sáántaamba ímba a'áo súnda túmpo nóintafera sáántaraao Pítaa súwana ³⁰ Kóníríyasi séna éiyain-do'waamba waé'a káfékaamba fénáímpinka'a kesí naaúmpa'a inai súnana minúwóiyáámbá moóráwigo sámó kain-únánkwátói uréna súranka'a kumbéna ³¹ séna Kóníríyasiyo emó inaimó sémo waási túwa'nai ema Maníkón-aúranka'a kawé'ó óndasafena Maníkó en-ímáyáá ímbá pó ³² ti'márénasa Yópaa-naopa'a moóráwigo-awí'a Sáímoni Pítaamba koaíyáaro. Araámáó Sáímonini naaúmpa'a méraiye. Waan-ási-kisaumo máín-kwaasigoni naaúmpakemba uwí-nónkóní áwáífa'-naumpakemba koaíyáaro súwa'a ³³ minúwóiyáán-úmai ti'maráúnasa embá koaíyáawa kawé'-úmai téne. Kesáá Maníkón-aúranka'a túwaandu éta Fasi'aénkó simámakain-aai simásiminkwae séta amu'makáunasa téne Kóníríyasi siyáiyé.

Pítaamo simátímakain-aii.

³⁴ Kóníríyasi súwana Pítaa séna káfé'a wéisaumne. Érai'a Maníkó ímba Yúndaa-waasi aantemba wégarawifo
³⁵ seyaafá'-áémpákén-kwáásí Maníkón-aúranka'a arupise úmai kawé'-úmai méraawi Maníkó miwí aamoí wéuwatinkaiye. ³⁶ Maníkó Ísu Káráisitimba ai'marówana Ísareri-waasisafena ásé-aii simátímakaimba é'a ísaraawe. Ísu Káráisiti seyaafá'-wáásítí Fasi'aénkón-iyé. Minásé-ááísáfésa érai'emo síyawi tirumbá kawé'-úmai wempa'ó méraiyaamba ³⁷ kemá ísaraawe. Yóni simátimena séna kentí sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá'á té'a nombá maenáawe siyáimba Ísun-aii aifa'á Káríri-aempakemba tiyéna Yúndiyaa-marafa'a wété uráiyé. ³⁸ Ísu Násaretifakewin-aii ísaraawe. Maníkó wení Ufaen-ámútámbá Ísumba ámakowana wempímbá óraa'a uwáankowana Maníkó fasi'aémbá aména wesé'a mérontafena naa'ó-nao'a kawé-kísáú wété éna waántáwankomo ta'ótoron-kwaasi kawé'a uwátínkáfa'a kuráiyé. ³⁹ Yúndiyaa-marafa'a Yérúsaremu-naopa'a kísau maiyáimba awánaraumne. Wembá aaraa-táiyá'á aiyayaampimba tufúsúmarowana puwéna ⁴⁰ kaumbo-kánáá maisuwówana Maníkó Ísumba pukómpinkemba íyáfasinankowana paápé únta kesúrandesa awáraumpo ⁴¹ ímba seyaafá'-wáásí awánaraawe. Maníkó simátíméromo siyáinta Ísunta awánéta pukómpinkembo íyáfasinonka'a tóné noné weséta naráumne. ⁴² Ísu óraaka'a simásimena séna Maníkó imáyáa siména pukén-kwaasiye túmó arén-kwaasiye aafimbá maitinkáínone siyé simátíméro Ísu siyáiyé. ⁴³ Naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakowi Ísun-aii simátimesa sésa wenááisafesa timankúnkúmbo íyawi Ísuni fasi'aénká'á Maníkó miwítí sáwí-imayaa maitiyuwáíníye naaófá'á siyáawe Pítaa siyáiyé.

⁴⁴ Pítaa mináái simátimuwana wéison-kwaasifimba Maníkóní Ufaen-ámútánkó miséyááfápímbá kumbéna ⁴⁵⁻⁴⁶ Maníkóní Ufaen-ámútánkó kumúwasa ff'ofi'on-aaifinkemba Maníkón-áwí'a mósá márówasa Yúndaa-waasi Ísuni aampa'ó kun-kwáásí Pítaa-iyaise'a Yópaafakembo tuwáiyé táátafesa ésa sésa Maníkó ff'onkaa-waasiwara'a wení ámútamba úwoi wétimiye sésa táátafesa uwaná Pítaa séna ⁴⁷ Maníkó wení Ufaen-ámútántáámó símakaintenta miwíwará'á wétimimba póta nombó maíyamba ímba aambá faiyónaumpo úwoi nombá maénááfo ⁴⁸ maitínkáaro súwasa Ísu Káráisitintafesa ísámai nombá maitínkówasa Pítaantafesa sésa tuwímbai-no'waamba keséta wáinone suwaná miyá uráiyé.

11

Yérúsaremu'fa'a Pítaamo simátímakain-aaí.

¹ Fí'onkaa-waasi Ísun-aaí isésa ta'ótokaawemo sumbá aantá-waasiye Ísuni aampa'ó kuwáí Yúndiyaa-marafaken-kwaasiye mináái isésa mérowana ² Pítaa Yérúsaremu-naopa'a kúwasa tuwímbai-waasi aaisambá aéesa Yúndaa-waasi túma kárámai araénáémbo wéontemba ff'onkaa-waasiwara'a miyá orómó siyón-kwaasi Pítaamba aaisambá aéesa ³ sésa emá ff'onkaa-waasiti naaúmpa'a iwaé ímbo túmo kárámai araénáémbo úmakaan-kwaasiti naaúmpakemba tómbá imandaráne suwaná ⁴ Pítaa seyaafá-tántáá'ó uráimba simátimena ⁵ séna Yópaa-naopa'a mé'la Maníkómpá'á inaimó séwándara'a kaainkáambá awánááwánana wíyómpakemba óraa'-ampanta éiyain-araiya'a ta'ótoresá túwówana kuména méraawandara'a kumúwa'a ⁶ mimpímbá afuwé'a awánááwánda póiyé waí-waane iyaankafayaané numawé mérowa'a awánááwánana ⁷ aagíó aantemba séna Pítaao íyáfasinke tufú'mai

agandaaó súwa'a isé'a ⁸ sé'a Fasi'aénkóo ímbanifo kentáásí ámáámba miyán-tántáá'á aambá fáí'makaawata póta ímba wénaumne séwánana ⁹ minááígó aantemba aneka'á séna Maníkó kawé-tántáá'é siyáin-tantaatafe ímba aambá fáí'makaawe siyó súwa'a ¹⁰ kaumbo-í'a kaainkáámbá awánááwánana wiyómpa'a minámpántá iyáiyé. ¹¹ Minúwóiyáámbá Sísááríyaafakemba kaumbo-wáásí kentáá'a ti'marówi tumbá ¹² Maníkóní ámútanko simásimena séna ímba kae'-ímáyáá indá miwísé'a waaó súwa'a kówánasa Yópaafakemba maankwáásí afa'móráe-waasi Ísun-aaimo ísááwi suwiyórówata Sísááríyaa-naopata Kóníríyasini naaúmpata kówánana ¹³ simásimena séna Maníkóní kísau-waasigo wiyómpakewi kesí naaúmpa'a kumbérais'a awánáúnana séna ti'márénasa Yópaa-naopakemba moóráwígon-awí'a Sáimoni Pítaamba koaiyéwana ¹⁴ téna aai tawésimatimína'a ewará ení akúnkwará'á seyaafá'á wésewana Maníkó sáwí'o úmáimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkainiye wiyómpakewi siyáiyé Kóníríyasi súwa'a ¹⁵ aai wésewanana Maníkóní Ufaen-ámútánkó aifa'ó kentááfímbó kunkáintemba miwífímbá miyá úwa'a ¹⁶ awáné'a moórá-ai sáaka'a makáumne. Ááéma Fasi'aénkó séna Yóni nombó maitínkaraimbanifo Maníkóní Ufaen-ámútánkó kuména kempímbá óraa'a uwátinkainiye Fasi'aénkó siyáin-ai sáaka'a makáumne. ¹⁷ Énifo kesáá Fasi'aénkó Ísu Kárásítin-aaisafeta simankúnkúnta ówánanasa Maníkó wení ámútambo símakaintenta ff'onkaa-waasi miwí miyá owa'á awánaraumpo kemá Ísuni kísau-waasi pó'a nombó máúmba ímba aambá faiyówánasa úwoi nombá maiyáawe Pítaa súwasa ¹⁸ mináái isésa aaisambó áumba ifátuwesa Maníkón-áwí'a mósá marésa sésa Maníkó miyá éna ímba Yúndaa-waasi aantemba aaisá wésimasimifo ff'onkaa-waasiwara'a wésimatimisasawara'a miwítí sáwí-

imayaa tínaaemba uwámesa Maníkómpá'á tésa aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe siyáawe.

Ántiókufakemba Ísuni waási-taai.

¹⁹ Ááema Sítifenimba tufúwana puwúwasa fí'on-kwaasi Ísuni aampa'ó kun-kwáásí sáwí'a uwátínkówasa wété uráamba tuwímbai Fínísiyaa-marafa'a kuwasá tuwímbai Sáíparasi-marafa'a kuwasá tuwímbai Ántióku-naopa'a kuwasá miwí minkáúmbó-máráfá'ó méron-kwaasi Yúndaa-waasi aantemba Ísun-aii kosimátimesa ²⁰ miwífínkémbá tuwímbai Sáíparasi-marafakewi tuwímbai Sáíríni-marafakewi miwí Ántióku-naopa'o koméronka'a Yúndaa-waasiye fí'onkaa-waasiyewara'a Fasi'aénkó Ísuni ásé-aii kosimátimuwana ²¹ Fasi'aénkóní fasi'aémbá miwísé'a wérowasa sáwífa'-waasi Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmba ésa wempá'á tiyáawe.

²² Ántiókufaken-kwaasi Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmba ésa wempá'ó tiyáan-aii suwasá Fasi'aénkóní waási Yérúsaremufa'o méron-kwaasi mináái isésa Páánápáasimba ai'márówana Ántióku-naopa'a wémena ²³ koména Maníkó kawe'ó uwátínkaromba tuwánéna aamoí éna óraaka simátiména séna kentirumbá fasi'ámai Fasi'aénkóntáfé'a méraaro séna ²⁴ Páánápáasi kawe'-wáásí úwana Maníkóní Ufaen-ámútánkó wempímbá óraa'a uwánkowana Fasi'aénkómpá'á amankúnkúmba fasi'ámai éna aai simátíma'maena iyúwasa sáwífa'-waasi isésa Fasi'aénkómpá'á tiyáawe.

²⁵ Uwaná Páánápáasi Sóromba ayaafái úmaena Táásási-naopa'o kúmba ²⁶ koawánéna koái'maena Ántiókufa'a tésarai moórá-aatai tamaisuwésarai Fasi'aénkóní waási ésarai mésarai sáwífa'-waasi tatúwaandu untembá Ísun-aii simátíma'maesarai iyúyasa Ísuni aampa'ó kuwáísáfésa

sésa Káráisitini waásiye suwaná aifa'á Ántíokufa'a mináái paápé uráiyé.

²⁷ Mináái paápé úwana minkánáá tuwímbai Maníkón-aaimo simátímakowi Yérúsaremufa'a tuwésa wémesa Ántíokufa'a kuwaná ²⁸ miwífínkémbá moóráwigon-awí'a Ákápaasi íyáfasinena Maníkóní ámútanko wesé'a mérowana séna óraa'-aawai seyaafá'-áémpá'á táíniye siyónka'a póna ánaaemba Rómu-kamaniti kawáágón-áwí'a Kíróndiyasi méronka'a minááwái paápé uráiyé. Ákápaasi mináái súwasa ²⁹ isésa Ísuni aampa'ó kuwái moóra'-mora sésa óntamba túwaandu úmai Ísun-aaimo isááwi Yúndiyaa-marafa'o méraan-kwaasi tíménae sésa ³⁰ miyá ésa minóntámbá Páánápásinte Sóronte tímúwasarai maimaésarai wémesarai Fasi'aénkóní waásiti óraa'-waasi mátímakaaye.

12

Aneka'á sáwí'o uwátínkaraan-aaí.

¹ Minkánáá Érotin-anáwainko araámáo Éroti Yúndaa-waasiti kawáágó ména Ísuni aampa'ó kuwái tuwímbai sáwí'a uwátinkena ² moóráwigomba ai'marówana Yóni awaaón-áwí'a Yémísimba kota'ótokena anuwarambá kambísásuwowana puwúwasa ³ Yúndaa-waasi aamoí uwaná Éroti awánéna aamoí uwásinkaiwae séna moóráwigomba ai'marówana Pítaamba kota'ótokaiye. Yúndaa-waasi ímbo intóráín-tantaa'wara-pereti agáún-kanaa Pítaamba kota'óto'maena ⁴ ándáfa'a máánkowasa siyáánkain-úmai afa'mórée-i-waasi wenká'á káráwiyowasa éiyain-eiyain-kwaasi kóyááka-tayaaka úmai káráwiyuwasa Éroti séna Maníkó Yúndaa-waasi tíyótaimo í-tánón-kánáá tai'áína'a Pítaamba áí'mae'a Yúndaa-waasi túranka'a aaiimbá maenké'a tufuwónaumnemo súmba ⁵ Pítaa ándáfa'a mérowasa

Fasi'aénkóní waási Fasi'aénkómpá'á inai símai Pítaamba áwa'nai uráawe.

Pítaamba ándáfakembo faú'ánkarain-aii.

⁶ Inai sésa Pítaantafesa ísámai áísai uwaná aafáyáaraamba Éroti Yúndaa-waasi túranka'a Pítaamba aafimbá maiyankánaumne súwana káfé'-no'waankaamba Pítaamba aiyayaanka'a kára'umakesa kae'-í-wáásí séfasefa'a méroyana Pítaa aún-kwaigúwasarai kae'-í-wáásí ontará'á kára'wiyoyana ⁷ minúwóiyáámbá Fasi'aénkóní kísau-waasigo wiyómpakewi kumúwana ándá-naumpa'a sán-kówana Pítaan-ayóiyá'á tufuwéna aúsúwana iyáfasinowana séna úwoiya iyáfasinaao súwana Pítaa ayáámpinken-anda weyááríka'a faú'wena marapá'á kumúwana ⁸ wiyómpakewi séna ení á'wáánkau uré enaísamai anáamba maimái uwó súwana miyá úwana ení paákákén-únánkwátói kuférénakai kesékai koyó súwana ⁹ Pítaa ándá-naumpakemba wenánaaemba kuména ímba waásin-iyé-imayaa uráifo kaaimbá awánáúmne-imayaa éna ¹⁰ i-wáásímó méron-ontara'a kúwáákesarai minkákémbá moóra-ontara'a i-wáásímó méron-ontara'a kúwáákesarai minkákémbá ándáfakembo naaópa'o kónae owasamó titinkáán-ontara'a fasi'aén-óntará'á kúmúyana weyááríka'a tigúwasarai kuwákárúwesarai aampa'á kuyaná minúwóiyáámbá wiyómpakewi Pítaamba auwéna áwiyokuwana ¹¹ Pítaa imáyáa éna séna ímba kaaimbá awánáúmpono érai'a Fasi'aénkó wení kísau-waasigomba ai'maráísana kuména Éroti sínkamine isaná ayáámpinkemba kuntafísuwaisa'a túne. Yúndaa-waasiwara'a sínkamonaesamo ombá kuntafísuwaisa'a túne Pítaa siyáíye.

¹² Pítaa minímáyáá uwásuwena Máriaani naambó wéropa'a wéna Yóni-Máákaani anówani naambó wéropa'a kúwasa sáwífa'-waasi mindáúmpá'á túwaandu ésa Pítaantafesa ísámai Fasi'aénkómpá'á inaí wésuwana ¹³ mindánkóní ontamá paupau súwana moóra-arsi mindáúmpá'ó kisaumo maún-arasigon-awi'a Róta ontará'á kuména ¹⁴ séna nááwa'ono súwana Pítaa séna kemá úne súwana Pítaan-amóísáúmba iséna kunaamoí éna ímbo ontamó tiyankómba awaantanténa sáwífa'-waasi isimátimena séna Pítaa ontará'á méraiye súwasa ¹⁵ miwí sésa emá uwóí'a éma karo'á séne suwaná minárásígó aneka'á séna érai'a Pítaa ontará'á méraiye súwasa miwí sésa Pítaan-amankon-iyé ¹⁶ suwaná Pítaa ontamá óraaka'a paupau súwasa iséna ontá kuntiyésa awánomba wemá Pítaa úwasa táatafesa uwaná ¹⁷ káikarewa'a simátíméno simásuwena séna Fasi'aénkó ándáfakemba kembá sí'maena aampa'á másiyuwaifo Yémísine Ísun-aaimo ísáán-kwaasiye kosimátíméro Pítaa simátimena tiyuwéna fí'on-daopa'a kuráiyé.

¹⁸ Kúwasa aafáyáara'a i-wáásí Pítaambo káráwiy-owi awánomba ímba mérowasa kantúmba marésa Pítaa nááfara kóuraiyo suwaná ¹⁹ Éroti iséna Pítaamba ayaafái oró súwasa ayaafái uwááesa ifátuwowana Éroti miní-wáásí aaifimbá maitinkéna séna tínkamoro séna tuwímbai ti'marówasa tínkamuwasa púwúwana Éroti miyá uwásuwena Yúndiyaa-marafa'a tuwéna kuméména Sísááriyaa-naopa'a kumbéraiye.

Érotimo pukáin-ai.

²⁰ Éroti Sáíndóni-naopaken-kwaasiye Táyaa-naopaken-kwaasiye áfááraumai aaisambá tiyúwasa minkáé'-náópaken-kwaasi tatúwaandu ésa sésa Érotimo káráwiyai-marafakemba kentáásí tómbá wémaumne

sésa mináái símai kawel'á ónae sésa Érotimpa'o tumbá wení naaka'ó káráwiwain-awi'a Párásitasimba másimamuwana isówasa minááisámbá másimai tukáawe.

²¹ Minkákémbá Éroti óraa-kanaa úwana wenká'ó káráwiwaini unáánkwátói úmaena káráwiwaini maé'mae'o úpa'a iména ayáátáá'-aai wésuwasa ²² Érotimba símai arumbá torésa sésa ímba waásigo sífó maníkó siyé óraaka suwaná ²³ Éroti minááisáféna ímba Fasi'aénkó úmpo úwoi-waasi úne séna aúp'á tuwówana maníkóní kísau-waasigo wíyómpakewi tufúwana ufónkwanko arumbá unkutúwana pukáiyé.

²⁴ Puwúwasa Fasi'aénkóní waási Maníkón-aai kosimátin-tasimatin-uwasá isésa érai'e sésa Fasi'aénkómp'á tiyáawe.

²⁵ Ántíokufaken-kwaasi Yérúsaremufaken-kwaasisafesa óntamba timénaumne siyómbe pósarai Páánápáasiye Sóroe wétimuyana minkísáú tai'ówasarai ifó'-wáásígón-áwí'a Yóni-Máákaamba áí'maesarai Yérúsaremufa'a tuwésarai wémesarai Ántíokufa'a kurááye.

13

Maníkó Páánápáasinte Sóronte kísau mo tímakain-aai.

¹ Ántíoku-naopa'a Fasi'aénkóní waásifinkemba Maníkón-aai wésimatimen-kwaasiye uwáitái'o unkwáásiyé mésa moóráwigo-awi'a Páánápáasi úwana moóráwigo fafután-kwáásígón-áwí'a Símiyoni úwana moóráwigo Sáíríni-marafaken-kwaasigon-awi'a Rúsiyasi úwana moóráwigo-awi'a Mánéyeni wemá Éroti kawáágóní naaúmpa'o maé'éiwai úwana moóráwigo Sóro úwana úmai mésa ² moórá-kanaa Fasi'aénkóní

waási Maníkón-ímáyáá mósá marésa tómbá ímba nésa inai aantembo sunká'á Maníkóní Ufaen-ámútánkó simátimena séna Páánápáasinte Sóronte kesí kísaura'a íyáfasintinkaraumpo mindárai tiyúwáaro súwasa ³ tómbá ímbo nombá inai aantemba sésa Maníkóní kísaurai máíwae sésa tine'á tiyáántamba ta'ótoresá ti'márówasarai kurááye.

Sáíparasi-marafa'o kosimátímakaayan-aii.

⁴ Maníkóní Ufaen-ámútánkó Páánápáasinte Sóronte ti'marówasarai Yóni-Máákaamba áí'maesarai Ántioku-naopa'a tuwésarai Sérúsiyaa-naopa'a kumésarai uwí-nónkóní afufumpim-báráfá'á áwí'a Sáíparasi-marafa'a kónae sésarai nompín-táómba ta'ótoresarai íyátesarai wémesarai ⁵ Sáíparasi-marafa'a Sárámisi-naopa'a mindómpín-táómpinkemba kumésarai Yúndaa-waasiti ámáán-daumpimpa'a Maníkón-aii simátíma'maesarai kuyaná Yóni-Mááka túwa'nai úmaena kúwasarai ⁶ kawe'-áái simátíma'maesá marapá'á wémesa Péfosi-naopa'a kuwaná moóráwigo mindáoopa'a Yúndaa-waasigo ména wenáwí'a Pááyísási Kíríki-taafinken-awi'a Érímasi aitambá éna fintómó ún-kwaasi póna karo'á séna Maníkón-aii simátimundawi úne súwana ⁷ moóráwigo kámáni-kawaagon-awi'a Sésiasi-Porasi ména kawe'-ímáyááwára'-wáási póna Maníkón-aii isánae séna Páánápáasinte Sóronte táántowana Érímasi aitambá éna fintómó ún-kwaasigo kámáni-kawaagoe aasiyaasí maé'mae'o úwai mérowana kámáni-kawaago Páánápáasinte Sóronte táántowasarai tuyaná Érímasiwara'a téna ⁸ mindárai-taii tasímai taráísuwena kámáni-kawaago Ísun-aaisafena amankúnkúmba ifó séna mindárai-taii tasímai taráísuwowana ⁹ Sóro moórá-awi'a Póro Maníkóní Ufaen-ámútánkó wempímbá óraa'a uwánkowana Póro fintómó ún-kwaasigomba káá'a

afuwéna ¹⁰ séna waántáwankon-aráá'a po kawe'-ánkóní namuro-wáásí éma seyaafá-sáwí-ímáyáágó empímbá óraa'a uwánkáimba po Fasi'aénkóní kawe'-ámbá sáwí'o úmae iyóndasafena ¹¹ káfé'a Fasi'aénkó ení méyámbá amína aúramba kafi'wína tuwímbai-kanaa sámó káínda ímba awánáínone Póro súwana minúwóíyáámbá Érímasin-aúrampa'a kumeu'á uwágúwana siyáán-to'maesamo níyane séna waási tiyaafái úmae wénuwana ¹² kámáni-kawaago Fasi'aénkón-aaí iséna áátafena éna Fasi'aénkómó úmba awánéna séna Fasi'aénkón-aaí érai'-aain-iye séna amankúnkúmba uráíye.

Písíndiyaa-marafa'a Ántíoku-naopa'o kurááyan-aaí.

¹³ Póro wesé'o wénuwaise Péfosi-naopa'a tuwésa nompín-táómba ta'ótoresá íyátesa wémesa Pámpíriyaa-marafa'a Pékaa-naopa'a mindómpín-táómpinkemba kúmúwana Yóni-Mááka tiyuwéna Yérúsaremufa'a kóúwasarai ¹⁴ mindárai marapá'á wémesarai Písíndiyaa-marafa'a Ántíoku-naopa'a wésarai Yúndaa-waasi ámáán-aaimo ísón-kanaara'a Yúndaa-amaan-daumpa'a mara'á íméroyasa ¹⁵ aúfáífinkemba Maníkóní ámáámba Mósesé agaimakómba simátimesa Maníkón-aaímo simátímakowi agaimakón-aaí simátímúwasa Yúndaa-amaan-kawaa-waasi moóráwigomba ai'márówana mindáraífa'a téna séna kentáásí waásiyaiyo aaimó wérainakaimo ékai kentáásí ímáýáa símai asésínkaakaiyo súwana ¹⁶ Póro íyáfasinena séna ísáaro. Kesí Ísareri-waasiye fí'onkaa-waasi Maníkón-ímáyáámó mósá márááwiye ísáaro. ¹⁷ Naaófá'á Ísareri-waasiti Maníkó kentáá síwá'násafena séna kesí waásín-owe súwasa fí'on-kwaasiti marafá'á Ísípi-marafa'a mésa sáwífa'-waasi agáúwana Maníkó wení óraa-fasi'aemba wérontafena Ísípifakemba tí'maena ¹⁸ máásai-marafa'a mátinkowasa sáwífa'-aatai 40 aatai wénesa aasiyaasí Maníkóntáfésa sáwí-imayaa

umbánifo Maníkó miwíyá'á káráwiyena ímba tiyuwówasa
¹⁹ Kénaani-marafa'a afakaeté-marafaken-kwaasi moórá-
 mora úmai mérowana Maníkó tínkambaena wéiyuwasa
 tuwímbai putásowana miwítí maramá maimaéna wení
 waási Ísareri-waasi mátimuwasa ²⁰ mimbárafá'á
 mésa sáwífa'-aatai 450 aatai maiyáawe.

450 aatai máúwana Maníkó moórá-mora-waasi
 kawáá-kísáúrá'á íyáfasintinkafa'a kúwana Maníkón-
 aaimo simátimakowin-awi'a Sámúwéri íyámauwasa
 miyán-káwáá-wáásí tai'ásowasa ²¹ Ísareri-waasi Maníkó
 ímba kentáará'á káráwiyinkwae sésa kentááfinkémbá
 moóráwigomo éna kentáará'á káráwiniye suwaná Maníkó
 séna Pénisaminin-andafakewi Kísín-ááninkon-awi'a Sóro
 káráwiyi-kisau máíniye súwana minkísáú wémaena 40
 aatai maisuwówana ²² Maníkó minkísáú Sóropakemba
 Yésín-ááninkon-awi'a Téffitimba amúwana maúwana séna
 Téffiti kemó súndantemba wéifo aamoí uwánkaumne
 Maníkó siyáiyé. ²³ Naaófá'á Maníkó séna Téffitin-
 andafakembo ánaaembo íyáfasinankaandawi wemó éna
 Ísareri-waasi sáwí'o úmáimo mérempinkemba kawé'-
 ámpá'á métinkainiye siyáimba Ísuntafena minéráí'-
 áái siyáiyé. ²⁴ Ísu ímba seyaafá'-wáásí túranka'o
 paápé urónka'a Yóni nombó maitinkówi seyaafá'-
 Ísaréí-wáásísáféna simátimena séna kentí sáwí-imayaa
 tínaaembo uwáme'o Maníkómpá'ó tíya'o é'a nombá
 maitinkánaumne súwasa miyá uwaná nombá maitinkéna
²⁵ wení kísau ampáánká'á tai'áíne úwana simátimena
 séna kentí imáyáagomo kentáfé'o nááwa'iyomo sembá
 wéamu'maraawi ímba kemá úmpo kesínaaembo tındawi
 wemá óraako kembá íyáákaraifo wemó aaimó síndara'o
 kemó sendá sáwí'an-iyé Yóni siyáiyé

Póro siyáiyé.

²⁶ Póro simátimena séna kesí waási Émbaramun-
 andafaken-kwaasiye fí'onkaa-waasi Maníkón-
 ímá'yáá mósá márááwiye ísáaro. Sáwí'lo úmaimo
 méraampinkemba kawé'-ámpá'ó métínkáimba
 kentáásáféna Maníkó siyáíye. ²⁷ Yérúsaremufaken-
 kwaasiye miwítí kawáá-wáásíyé sáwí'lo úmaimo
 méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkainiyemo
 siyáin-aaí Ísuntafesamo siyáamba ímba imáyáa uráawe.
 Aasiyaasi-kánáá áamáan-aaímo ísón-kanaa Maníkón-
 aaímo simátímakowi agaimakón-aaí aúfáífinkemba
 toráumai suwasá íséa Ísuntafesamo siyáamba ímba
 imáyáa uráafo tufúwana pukáífo mináúfáífinkén-áái
 paápé uráíye. ²⁸ Tufuwíyan-ambo saafá umbá ímba sáwí'a
 uróntafesa Páíratintafesa úwoi sésa tufuwínone siyáawe.
²⁹ Maníkón-aaí aúfáífimba Ísun-aaí agaimakómba
 seyaafá'á miyá uwasá aaraa-táíyákémbá maimái óntan-
 aífimba máutamakowana ³⁰ Maníkó pukómpinkemba
 íyáfasinankowana ³¹ ayáátááka'a moórá-mora-kanaa
 wení waási túranka'a paápé uráíye. Ímbo tufúkónka'a
 Kárírifakemba Yérúsaremufa'a wesé'lo kuráawi
 pukómpinkemba íyáfasinenamo moórá-mora-kanaamo
 paápé urómba minkwáásí awánésa sésa awánáúndasaawe
 isáúndasaawe Ísareri-waasi kosimátíma'maeta kónae sésa
 kuráamba minkísáú paai wémaewe. ³²⁻³³ Páánápáasiyekai
 minásé-áái simátíméyanekai túye. Maníkó kentáá
 síwá'násafena miyá ónaumnemo siyáimba kesáámó
 méraunda-kanaafinta miyá éna Ísumba pukómpinkemba
 íyáfasinankaraiye. Mináái imó agaimakón-aufáífimba
 kaepímbá agaimaréna séna
 emá kesáánimba óna'a
 kesí kísaura'a ánkaraumne
 agaimaréna siyáíye. ³⁴ Maníkó wembá
 pukómpinkemba íyáfasinankaraimba póna ímba aneka'á

puwínana áuma kawáá'índasafena Maníkó séna
Téftintafe sé'a érai'a kawe'á uwánkanaumne siyáundan-
temba embá kawe'á uwánkanaumne

Maníkó siyáiyé. ³⁵ Moóráfa'a imó agaimakón-
aufaifimba agaimaréna séna

Maníkó wení kawe-kísáú-wáásígómbá
ímba auwáínana áuma kawáá'íníye

agaimaréna siyáiyé. ³⁶ Mináái ímba Téftintafena
siyáifo Téfti Maníkóní kísau wémaena puwúwasa
maimaésa aíwá'námo utámakompimba máutamarrowana
áuma kawáá'uraifo ³⁷ Maníkó Ísumba pukómpinkemba
íyáfasinankarowimba wenáúma ímba kawáá'uraiye Póro
siyáiyé.

³⁸ Póro simátimena séna kesí waásisono.

Ísámai kawe'án-oro. Ísu pukómpinkemba
íyáfasinankaraiwaintafena waásiti aoisaambá
maitiyuwáíníye Maníkó siyáiyé. Minááímó simátimunda
ísámai kawe'án-oro. ³⁹ Maníkó Mósesembo simámakain-
amaambo arááiwaéwimo ombá minámáánkó kentí
aoisaambá ímba maitiyuwáínana arupíse úmai méraawin-
owe Maníkó ímba sínífo Ísumo éna wenááisafesa
timankúnkúmba íyawiti aoisaambá maitiyuwáínana
miwísáféna arupíse úmai méraawin-owe Maníkó síníye.

⁴⁰ Miyáumai Maníkón-aaimo simátimakowi siyáan-aai-
gokempá'á tifó sé'a káráwimai kawe'án-oro. ⁴¹ Naaófá'á
Maníkón-aaimo simátimakowi agaimaréna séna

érai'-aaisafe'a símai sáwí'o on-kwáási ísáaro.

Kembiwímó méraiyán-kanaa kísau máénda minkísáúmó
awáné'o ímbo kempá'ó té'o

é'a úwoi puwónááwe. Minkísáúsáfésamo simátimiya'a
minááisáfésa ímba
timankúnkúmba ónááwe

sésa agaimarésa siyáawe. Mináái kempá'á tifó sé'a káráwimai kawé'án-oro Póro siyáaye.

⁴² Mináái simátimena Póroe Páánápáasiye áamáán-daumpakemba máápa'a kumónae uyasá waási sésa aneka'á áamáán-aaimo ísáán-kanaa tínakai mináái másíyata ísáano ⁴³ simásuwesa máápa'a kúmúwasa sáwífa'-waasi Yúndaa-waasiye fí'onkaa-waasi Yúndaa-amaan-ampa'o kuwáiyé Póronte Páánápáasinte tirááíwa'maesa kuwasarái sésarai Maníkó úwoi kawé'á uwátinkainifo fasi'ámai wení aampa'á koró siyáaye.

⁴⁴ Suyaná Yúndaa-waasi áamáán-aaimo ísón-kanaa túwasa mindáópaken-kwaasi seyaafá'á Fasi'aénkón-
 aai isánae sésa Yúndaa-amaan-daumpa'a imérowasa
⁴⁵ Yúndaa-waasi tuwánésa tirunkó sáwí'a úwasa mináái
 arááíwáéfo sésa Póronte Páánápáasinte karaánáá'a
 tinkésa karo'-áái séye sésa símai taráísúwasarai ⁴⁶ miwí
 táároi ímbo inkáísúyamba óraaka sésarai aifa'á érai'a
 Maníkón-
 aai simátimuyamba mináái tínaaemba uwáme'a
 ímba sínkáíye sembá pó'a aú'ó úmaimo maé'mae'ó
 ondá uwófi'a ónaumne-imayaa ombá pókai tauwerékai
 fí'onkaa-waasi Maníkón-
 aai kosimátiméyauye. ⁴⁷ Ááéma
 Fasi'aénkó simásimenasa séna
 emá fí'onkaa-waasi sáma kátinke kesáái simátímínasa kesí
 aambá awánáíya'a

seyaafá'-márafákén-kwáásí sáwí'ó úmaimo
 méraampinkemba kawé'-ámpá'á métinkanaumne

Maníkó mináái simásímakaimba pókai fí'onkaa-waasi
 wenáái kosimátiméyauye Póro siyáaye.

⁴⁸ Póro súwasa fí'onkaa-waasi isésa Fasi'aénkón-
 aaisafesa aamoí ésa tirunkó kawé'á úwana Maníkó séna

kesí waási é'a aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe súwasa miwí Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmba uráawe.

⁴⁹ Fasi'aénkómpá'á timankúnkúmba ésa mimbáráfá'á Fasi'aénkón-aaí kosimátin-tasimatin-uwasá sáwífa'-waasi ísówasa ⁵⁰ Yúndaa-waasi Póronte Páánápáasinte tirumbá sáwí'a uwátinkesa aare túwí'o wéron-inimba Yúndaa-amaan-aaimo fasi'ámaimo méron-inine mindáópaken-oraa'-waasiye tirumbá tórówasa Póronte Páánápáasinte sáwí'a uwátinkesa aaisambá tiyésa miwítí marafákémbá ti'mátuwowasarai ⁵¹ Maníkó minkwáásí ímba aamoí uwátinkainiye-aiyowai'a ésarai tísamaifakem-barama uwá'maresarai Ántíoku-naopa'a tuwésarai Áíkóníyamu-naopa'a kuyasá ⁵² Ántíoku-naopa'a Ísuni aampa'ó kun-kwáásí mérowana Maníkóní Ufaen-ámútánkó miwífímbá óraa'a uwátinkowana tirunkó kawé'á uráiyé.

14

Póroe Páánápáasiye Áíkóníyamu-naopa'o kurááyan-aaí.

¹ Póroe Páánápáasiye Áíkóníyamu-naopa'a wésarai ááémo urááyantemba Yúndaa-amaan-daumpa'a imésarai ásé-aaí óraaka simátímúyasa isésa sáwífa'-waasi Yúndaa-waasiye ff'onkaa-waasiye Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwasá ² tuwímbai-Yúndaa-waasi Ísun-aaisafesa tínaaemba uwámesa ímbo timankúnkúmba uwáí Póronte Páánápáasinte sáwí-aaí simátínkówasa ff'onkaa-waasi isésa mindáraiye Ísun-aaimo ísówiye tirumbá sáwí'a uwátínkówasa ³ mindárai ayáátááka'a mindáópa'a mésarai miwí táároi ímbo inkáísúyamba Fasi'aénkón-aaí óraaka simátímúyana Fasi'aénkó waási úwoi kawé'ó uwátínkáimba awánáíwae séna mindárai wení fasi'aémbá tímúwasarai ímbo awánaron-kisau

kawe-kísáú máúyasa ⁴ mindáópakewi kaeká tuwínkaa'-ésa tuwímbai Yúndaa-waasi-taaisafesa érai'e suwasá tuwímbai aantá-waasi-taaisafesa érai'e siyáawe.

⁵ Suwasá fí'onkaa-waasiye Yúndaa-waasiye miwítí óraa'-waasiye túwaandu ésa tínkamona-e-aai sésa óntantamba Póronte Páánápáasinte tínkamona-e suwasarái ⁶ mináái isésarai kawe'ó íyapa'e sésarai Ríkíóniyaa-marafa'a wésarai Rísítara-naopa'e Tépi-naopa'e fí'o-fi'on-daopa'e ⁷ ásé-aai simátíma'maesarai kurááye.

Rísítarafa'e Tépi'emo kurááyan-aai.

⁸ Moóráwigo Rísítara-naopa'a anówan-arumpinkemba aísamai sáwí'lo uwáguromba ma'ánkarowana ímba aintómba ááemo maúnka'a ména ⁹ Póro wésimatimun-aai iséna érai'-aai wésimba póna kawe'á uwásinkainiye-imayaa úwana Póro minímáyáámó úmba awánéna aráá'a afuwéna ¹⁰ óraaka séna koku'á íyáfasinaao súwana íyáfasinkwena aamoí éna weyááríka'a marapá'ó kúmba ¹¹ sáwífa'-waasi Póromo úmba awánéna miwí tááifinkemba Ríkíóniyaa-taaifinkemba sésa kentáási maníkórái waásiyaan-úmai marapá'á kentááfímbá kumbéraye sésa ¹² miwítí maníkón-áwí'a mindárai simátinkesa sésa Páánápáasintafesa Súsiye sésa Pórontafesa aaisé'lo simátímíwaiye sésa Émísiye siyáawe. ¹³ Marukón-awáífa'á minkáró'-máníkón-áwí'a Súsi wení amáán-damba wérowana minkáró'-máníkóntáféna ísamai póí'lo uwándon-kwaasigo purumakamá wémaena mowáán-aramba wétarare úmaena mindáókoni kusai-óntará'á mó marówasa sáwífa'-waasi miwítí maníkóntáfésamo póí'lo uwándaantemba miyáumai Ísuni aantá-waasiyaiya'a póí'a uwándánaemo ¹⁴ sun-áái isésarai sáwí'an-iye sésarai kentí unáánkwátói

tafétuwesarai tuwaantantésarai sáwífa'-waasifimba komésarai óraaka sésarai ¹⁵ kenkái nóra ónaera wéoo. Kerái kemó onten-kwáásí úye. Ásé-ai tasimátimuyamba miyán-káró'ó ombá tuwé'a érai'-Manikompa'a teró. Érai'-Maniko wíyóne marawé uwí-nóné mimpímbo wérain-tantaa'e úmarena fasi'aénkwáráwí méraiye. ¹⁶ Ááema Maníkó úwoi tíyukowa'a kentí imáyáafinkemba seyaafá'-áémpákén-kwáásí wénesa ¹⁷ miyá é'éimbanifo Maníkó méraiye síwae séna aai sisaná aa'á téna tónkó kawé'á isa'á wéne'a tirumpin-áámóí wéowe. Miyáumai awáné'a miyámó im-báníkó méraiye síwae séna Maníkó kawé'-í'a wéiye ¹⁸ mindárai mináái suyasá seyaafá'-wáásí fasiyésa mindáraiya'a póí'a uwándánae suwasarái ímba miyán-oro símai tufímbaesarai íyúyasa ifátukaawe.

¹⁹ Ifátuwowasa tuwímбай-Yundaa-waasi Písíndiyaa-marafa'a Ántíoku-naopakene tuwímбай Áíkóniyamu-naopakene tésa seyaafá'-wáásí tirumbá tórówasa isésa Póromba óntantamba tufuwésa é'a púwíye-imayaa ésa tafisímaesa mindáókoni awáí'fá'á mátúwówasa ²⁰ Ísuni aampa'ó kuwái taúkúresa awánowana íyáfasinena mindáópa'a wéna kowaúmba aafáyáara'a íyáfasinesarai Póroe Páápápásiye mindáópa'a tuwésarai Tépi-naopa'a kurááye.

Síriyaa-marafa'a Ántíoku-naopa'a aneka'ó kurááyan-ai.

²¹ Póroe Páánápásiye Tépi-naopa'a ásé-ai kosimátimúyasa isésa érai'e sésa Ísuni aampa'á kuwasarái mindárai Rísítara-naopa'a aneka'á kurésarai minkákémbá Áíkóniyamu-naopa'a kurésarai minkákémbá Písíndiyaa-marafa'a Ántíoku-naopa'a aneka'á kurésarai ²² miyá úmae wénesarai Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmbo uwái miwítí imáyáa

fasi'átinkesarai sésarai Ísuni aampa'á fasi'ámai koró sésarai Maníkó wení waásimo kawáánipa'o kónae sé'o é'a minámpá'á umbaimó tain-ámpá'á kónááwe sésarai ²³ miyáumai mindáópaka'a wénesarai Fasi'aénkóní waásifinkemba miwítí óraa'-waasi íyáfasintinkafa'a kuyasá Maníkón-ímáyáá ésa ímba tómbá nésa inai aantemba wésesa mindárai Fasi'aénkómpá'á timankúnkúmbo uwáísáfésarai Fasi'aénkó káráwitinkamae iyíníye simátímakaaye.

²⁴ Simátimesarai Písíndiyaa-marafa'a kóyáákesarai Pámpíriyaa-marafa'a wésarai ²⁵ Pékaa-naopa'a komésarai ásé-aai kosimátimesarai minkákémbá Átériyaa-naopa'a kumésarai ²⁶ nompín-táómba ta'ótoresarai íyátesarai témesarai Síriyaa-marafa'a Ántíoku-naopa'a aneká tiyááye. Ááema mindáópa'a Fasi'aénkóní waási mindáraisafesa Maníkó túwa'nai úmaena iyínífo wení kísau komáékaiyo siyówasarai minkísáú komaisuwésarai tiyááye.

²⁷ Ántíokufa'a tuyasá Fasi'aénkóní waási tatúwaandu uwasarái Maníkómó simátimuntembo urááyan-aai sésarai Ísuni aampa'ó fí'onkaa-waasi aráátímúyasa minááísáfésa timankúnkúmbe ésa minámpá'á kowé-áái tasimátimesarai ²⁸ mindáópa'a Ísun-aaimo ísówi ayáátáaka'a méraaye.

15

Yérúsaremufa'a túwaandu ésamo siyáan-aai.

¹ Ántíoku-naopa'a méroyasa tuwímbai Yúndiyaa-marafakemba Ántíoku-naopa'a komésa Ísun-aaimo ísówisafesa sésa Maníkó Mósesembo simámakain-amaambo ímbo isé'o túmo kárámai araénáémbo íyanamo

éna Fasi'aénkó sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawe'-ámpá'á ímba métinkainiye suwasarái ² Póroe Páánápáasiye minááisáfésarai aaisambá tiyésarai wesimán-kwesiman-esa Ántíokufakewi Ísun-aaimo ísówi sésa Yérúsaremufa'a aantá-waasiye Fasi'aénkóní waásiti óraa'-waasiye minááisáfé'a kotísai oro sésa Póroe Páánápáasiye tuwímbai-waasiye ti'márówasa kuráawe.

³ Fasi'aénkóní waási ti'márówasa wémesa Fínisiyaa-marafa'e Sámériyaa-marafa'e naaó'-nao'a komérowasa Ísun-aaimo ísówi túwaandu urówi simátimesa sésa fí'onkaa-waasi Ísun-aai isésa timankúnkúmba ésa méraawe suwasá isésa tirunkó kawe'á úwasa ⁴ naaó'-nao'a simátimesa wémesa Yérúsaremu-naopa'a komérowasa aantá-waasiye Fasi'aénkóní waásiye miwítí óraa'-waasiye tiyáamba timésa aamoí uwasá Maníkó kisaumo tímakain-kisaumo maiyáan-aai másimatimuwasa ⁵ isésa tuwímbai Ísun-aaisafesa timankúnkúmba umbánifo ámáán-kawaa-waasiti aampa'ó kuwái iyáfasinesa sésa fí'onkaa-waasi Ísun-aaisafesa timankúnkúmba owí Mósesé simátímakon-amaamba isésa túma káramai araenáémba orómá kosimátíméro suwasá ⁶ aantá-waasiye óraa'-waasiye sésa mináái túwaandu uréta imáyáa úmaisá senó siyáawe.

⁷ Uwasá túwaandu urésa ayáátáaka'a mináái suwaná Pítaa iyáfasinena séna kesí waásisono. Fí'onkaa-waasi ásé-aai isésa Ísun-aaisafesa timankúnkúmba íwae séna ááéma Maníkó kempínkémbá iyáfasisinkena si'marówa'a kosimátimewanasa isésa érai'e siyáawe. Kemá mináái é'a ísaraawe. ⁸ Maníkó seyaafá'-wáásítí imáyáa tuwánéna fí'onkaa-waasisafena séna kesí waásin-owe séna Ufaen-ámútámbó símakainten-úmai miwíwará'ó tímakaimba awánaraumne. ⁹ Maníkó Yúndaa-waasisa fí'on-amba

ímba aráásimenasa fí'onkaa-waasi ínta fí'on-amba aráá-timena wéifo Maníkó seyaafá'-wáásísá mimbórá-ántá wéaraasimiye. Miwí Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo on-táféna miwítí sáwí-imayaa maitiyuwéna kawé'-ímáyáá uwátínkaraiye. ¹⁰ Mósesen-aaigo kentáá síwá'nása umbai tiyówasa ímba kanaa'á arááiwakaawe. Kentááwará'á miyá isatá ínta kanaatá wéaraaiwaumne. Mindásafesa fí'onkaa-waasi Ísuni aampa'ó kowísáfésamo Mósesen-ai arááíwáéro síyasamo ésa umbai-ámbá arááíwaenaawe. Miyámó íyanamo éna Maníkó aaisambá sína'a ímba miyá ónááwe. ¹¹ Fasi'aénkó Ísu úwoi súwa'nai enasa

sáwí'lo úmaimo méraundafinkenta kawé'-ámpátá méwésinkaiye. Minááísáféta érai'esa sénáísaiye miyámó wéintenta fí'onkaa-waasiwara'a miyá wéiye Pítaa siyáíye.

¹² Pítaa súwasa isésa seyaafá'nánká érai'a siyé sésa ímba aai suwasaráí Póroe Páánápásiye Maníkó tímakain-kisau fí'onkaa-waasifimbo minkísáú maiyááyan-ai simá-timesarai Maníkóní kísau ímbo awánaraan-kisau kawé-kísáúmó maiyááyan-ai ¹³ simátímúyana Yémisi séna kesí waásisono. Kesáái isáaro. ¹⁴ Ááéma Maníkó fí'onkaa-waasisafena imáyáa éna minkwáásífinkémbá tuwímbai iyáfasintinkena séna kesí waásin-owemo siyáin-ai Pítaa káfé'a simásímakaiye. ¹⁵ Maníkón-ai simátímakowi mináái aúfáífimba agaimarésa sésa

¹⁶ Fasi'aénkó séna ánaaemba kumé'a Téffitini naambó tawísísukaamba kunuwásuwanumne. Sáwí-tantaa'wara'a kawé'ó kunuwásúwáanda pósa ¹⁷ fí'onkaa-waasi kempá'á ténááwe. Kesí waásin-owe sendawí kempá'á ténááwe séna

¹⁸ Fasi'aénkó mináái naaófá'á siyáimba isaná káfé'wara'a miyá wésiye Yémisi siyáíye.

¹⁹ Yémisi simátimena séna Fasi'aénkó siyáin-aaisafe'a imáyáa é'a sé'a fi'onkaa-waasi Maníkómpá'ó ten-kwáási umbai-kísáú ímba timénaumpo ²⁰ aúfái agaimái timéta séta karo'-máníkóntáfésa imáyáa ésa pói'o uwándaamba mimpói ímba naaró. Aare-úméné waai-úméné ímba oró. Póima tufú'newana wení naaemá ímbo kumíndamo úwoimo wéraina'a mimpói ímba naaró. Naaewará'á ímba naaró. Mináái aúfáifimba agaimaráumpo toráumai ísáaro. ²¹ Ááemo maé'ón-kwaasiye káfé'o méraan-kwaasiye ayáatáaka'a aasiyaasí ámáán-aaimo ísáán-kanaa mináái Mósesen-aai simátíma'maesa kuráawe. Mindásafeta aúfáifimba agaimaráumpo toráumai ísáaro Yémisi siyáie.

Aúfái agaimái fi'onkaa-waasimo tímakaan-ai.

²² Súwasa aantá-waasiye Fasi'aénkóní waásiye miwítí óraa'-waasiye sésa kanaámpóta kentááfimbá tuwímbai ti'maráanasasa Póroe Páánápáasiye Ántíokufa'o wíyapa'a miwísé'a wíwae sésa miwífinkémbá kae'-wáásí túwí'a mósá makáan-kwaasiyai-tuwi'o sumbá moóráwigo Sáírásí úwana moóráwigo kae'-áwí'á Yúndasi Pásapasiye úmai ²³ aúfái timésa ti'marówasa kuráawe. Mináúfáifimbá agaimarésa maará siyáawe. Kesáá kentí waásisa úne. Aantá-waasiye óraa'-waasiye moórá-ai sénaumpo kentáásí waási ísáaro. Fí'onkaa-waasi Ántíoku-naopa'e Síriyaa-marafa'e Sírísiyaa-marafa'o méraan-kwaasi ísáaro. ²⁴ Kentááfinkémbá tuwímbai kempá'á wésa ímbo simátímakaunda-ai miwítí imáyáafinkemba kosimátímúwa'a isé'a tirunkó sáwí'a úwa'a umbaimó taráanta iséta ²⁵⁻²⁶ túwaandu uréta imáyáa éta mimbórá-áái símai kae'-wáásí íyáfasintinketa ti'maráúnasasa Páánápáasiye Póroe'a migóye. Mindárai kesí waásisa siruntá tímakaundanaraiye sínkamiyakai puwúyafó-imayaa ímba ésarai Fasi'aénkó Ísu Káráisitini

kísau wémauye-imayaa ésarai fasi'ámai wémaeye. ²⁷ Yúndasinte Sáírásinte ti'maráúnasarai migóyamba pósarai aúfáifinken-aaiwara simátimiyán-aaiwara'a mimbórá-áái pósarai kosimátimeyaaye. ²⁸ Maníkóní Ufaen-ámútánkówé kesááwé mimbórá-áái símaisa ímba umbai-ááisá simátimumpo maanáúfáifinkén-áái simátimundasa ísáaro. ²⁹ Karo'-máníkóntáfésa imáyaa ésa póí'o uwándaamba mimpóí ímba naaró. Naaemá ímba naaró. Póimo tufú'newana wení naaemó ímbo kumíndamo úwoimo wéraina'a mimpóí ímba naaró. Aare-úméné waai-úméné ímba oró. Kesáámó súnda-aaimo isé'o é'a kawé'á ónááwe. Mináái taí'áiyé. Aúfái agaimái timésa siyáawe.

³⁰ Suwasá mináúfái timésa ti'marówasa maimaé wémesa Ántíoku-naopa'a kuwasá Fasi'aénkóní waási túwaandu urówasa mátímúwasa ³¹ mináúfáifinkémbá toráumai simátímúwasa kawé'-áái isésa tirunkó kawé'á úwasarai ³² Yúndasiye Sáírasiye Maníkón-ai simátímakoyan-kwaasi ésa ayáátááka'a simátimesarai miwítí imáyaa arupíse uwátímúyasa isésa fasi'owasarái ³³ tuwímbai-no'waamba miwísé'a méroyasa Ísun-aaimo ísówi sésa é'a kanaán-ifo ti'mákaan-kwaasifa'a kawé'-áái kosimátímékaiyo suwaná ³⁴ Sáírasi fí'on-imayaa éna mindáópa'a mérowasarai ³⁵ Póroe Páánápásiye ayáátááka'a Ántíokufa mésarai mindáraise'a tuwímbai-waasi mésa Fasi'aénkón-ai simátíma'maesa kuráawe.

Póroe Páánápásiye'a tuwínkaa'o urááyan-ai.

³⁶ Ánaaemba Póro Páánápásintafena séna naaó'-nao'a Fasi'aénkón-aaimo simátímakauyamba Ísun-aaimo ísaraawi kawerá úmaiya méraawai tuwánamaekai kóyae Póro súwana ³⁷ Páánápási séna Yóni-Máákaamba aí'mekai kóyae súwana ³⁸ Póro séna weséta téwáyana

Pámpíriyaa-marafa'a kenkáí másiyuwena wení naaópa'a tauwékáimba pókai ímba áí'mekai kóyauye Póro súwana ³⁹ minááísáféna kaorésarai aaisa simásuwesarai mindárai tuwínkaa'-uyaná Páánápáasi Yóni-Máákaamba áí'maena nompín-táomba ta'ótoresarai íyátesarai wémesarai Sáíparasi-marafa'a kuyaná ⁴⁰ Póro Sáírásimba aiyówasa Ísun-aaimo ísówi inai simásuwesa sésa Fasi'aénkó úwoi kawel'á uwátinkainifo kokaiyó suwaná Sáírásimba áí'maena kúmba ⁴¹ Síriyaa-marafa'e Sírisiyaa-marafa'e naaó'-nao'a wénesarai Fasi'aénkóní waási túwa'nai úmaesarai kuyasá kawel'á uráawe.

16

Tímóti mindáraise'o kuráin-ai.

¹ Póroe Sáírásiye miyá úmaesa Tépi-naopa'e Rísítara-naopa'e kuyaná moóráwigon-awi'a Tímóti mindáópa'a ména Ísuni aampa'ó kúwai úwana anówa Ísuni aampa'ó kún-ininko Yúndaa-ininko úwana afowá Kíríki-waasi úwasa ² Rísítara-naopakene Áíkóniyamu-naopakene Ísun-aaimo ísówi Tímótin-awi'a mósá makáawe. ³ Afowá Kíríki-waasi éna áuma ímba kárámai araenáemba urómba pósa Yúndaa-waasi mináémpá'ó méraan-kwaasi miyán-áái ísówana Póro séna Fasi'aénkóní kísaura'a Tímótimba aiyánae séna Yúndaa-waasi aamoí íwae séna Tímótimba áuma karéna ⁴ áí'maena naaó'-nao'a wénesa aantá-waasiye Fasi'aénkóní waásiti óraa'-waasiye Yérúsarem-ufa'o siyáan-ai Fasi'aénkóní waásisafesa simátíma'mae wésa sésa mináái ísáaro suwasá ⁵ Fasi'aénkóní waási Ísumpa'a fasi'ámai mésa fí'on-kwaasi simátíma'maesa kuwasá isésa aasiyaasi-kánáá tuwímbai Ísun-aaisafesa timankúnkúmba úmae wéwesa sáwífa'-waasi-i'a uráawe.

Póro kaainkáámbo awánarain-ai.

⁶ Pórowe Sáírásiye Tímótiye Fírísiyaa-marafa'e Kárésiyaa-marafa'e wénesa Ésiyaa-marafa'a ásé-ai

kosimátimenae sumbá Maníkóní Ufaen-ámútánkó ímba kónááwe súwasa ⁷ isésa wémesa Mísiyaa-maragoni ófimbá kurésa Pítíníyaa-marafa'a kónae sésa uwaná Ísuni ámútanko ímba kónááwe súwasa ⁸ isésa wémesa Mísiyaa-marafa'a kóyáákesa wémesa Tóróasi-naopa'a kúmúwana ⁹ nó'waamba Póro kaainkáámbá awánówana Máséndóniyaa-marafaken-kwaasigo koku'á taména séna Máséndóniyaafa'a tasúwa'nai uwo óraaka súwana ¹⁰ Póro awánéna simásimuwata íyáfasineta séta Máséndóniyaa-waasisa ásé-aaisa kosimátíméndasafena Maníkó wésaantaisata Máséndóniyaafa'a kónaesa siyáumne.

Ríndíyaa Ísumpa'o tiyáin-ai.

¹¹ Miyá séta Tóróasi-naopa'a nompín-táomba ta'ótoreta íyáteta kówánanasa mindómpín-táonko arupíya'a kúwata Sámóteresi-marafa'a kowaéwándasa aafáyáara'a wémeta Níápórisi-naopa'a marapá kúwateta ¹² minkákémbá Fírípái-naopa'a marapátá kuráumne. Mindá Máséndóniyaa-marafa'a óraa'-naopa'a Rómu-kamani-waasimo káráwiyon-daopa'a tuwímbaino'waamba kówaeta ¹³ Yúndaa-waasi amáán-aaimo ísón-kanaa úwata imáyáa éta Yúndaa-waasi nonáwáífa'la túwaandu ésa inai wésesa owé séta naaópa'a tuwéta nonáwáífa'lo kumówándasa aaresómbá túwaandu urópata kumbéta simátimewanasasa ¹⁴ isésa uwaná moórá-ininko Táyatáira-naopaken-ininkon-awi'la Ríndíyaa wení

kísau óraan-tantaa'a ampantará'á tásuwena wétimena óntamba wémaena wemá Maníkón-ímáyáa éna wenáwí'lo mósá marón-ininko Fasi'aénkó imáyáa amúwana Póron-aii kawé'-úmai isówana ¹⁵ minínínkówárá wení akúnkwárá'á nombá maitinkówana minínínkó séna kentáfé sé'la Fasi'aénkón-aaisafena amankúnkúmba éna Ísumpa'a fasi'ámai mérain-ininkon-iye sé'la kesí naaúmpa'a taméranaawe óraaka súwata wení naaúmpata kuráumne.

Póroe Sáírásiye ándáfa'o méraayan-aaí.

¹⁶ Moórá-arasi kisaumo maún-arasigomba tuwímbai-waasi óntamba tuwésa méyánuraan-arasigomba sáwí-amutanko wenarumpimbá mérowana tuwímbai-waasifa'o ánaaembo paápé índa-aaí simátimuwasa óntambo ámúmba wembó méyámbakaan-kwaasi tímúwasa maé'ómbaniye. Moórá-kanaa inai wésupa'a kumówánanasa minárásígó suwánénasa ¹⁷ Póronte kenté sirááíwa'mae wéwena óraaka séna Maníkó wíyómpa'o méraiwaini kisaumo máén-kwaasin-owe. Maníkó sáwí'o úmáimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métínkáín-aaímo simátíméwin-owe minárásígó séna ¹⁸ sáwífa-kanaa arááíwa'mae wénena miyá súwana Póron-arunko umbaí tówana métausena wenarumpimbó méro-sawi-amutankontafena séna Ísu Káráísitini fasi'aémbó wéraintafe'a óraaka sune. Minárásí auwé kóuwo súwana minúwóiyáámbá auwéna kóuwasá ¹⁹ minárásímó méyánuraawi awánésa tirunkó sáwí'a úwasa sésa ímba óraa'-ontamba maénaumne sésa Póronte Sáírásinte tiyáánkwanda tafisímaesa marupá'á kawáá-wáásíyá'á tiyésa ²⁰ Rómu-kamani-waasiya'a tésa sésa maandárai Yúndaa-waasiyai kentáásí naaópa'a sáwí-kisau wémaeye. ²¹ Kentáásí amáámba taraisésarai ff'on-ampa'-amaamba wéseye. Maandáraimo séyan-amaamba ínta arááíwaenaumpo Rómu-waasiti amáánta arááíwaenaumne suwasá ²² sáwífa'-waasi taúkúresa óraaka sésa érai'e suwasá kawáá-wáásí mindáraití unáánkwátói tafétuwesa sésa kunánaantamba tínkamoro suwasá ²³ áfááraumai tínkambaresa tafisímaesa ándáfa'a fafúsúsuwesa ándáfa'o káráwiyon-kwaasigontafesa sésa ontará'á káráwimai mindárai kawé'an-uwo suwaná ²⁴ afufumpin-dáúmpá'á mófafususuwena tísamaiyai taái imaiyéna faráátamai ándásamba kára'umarowasarai méraaye.

²⁵ Mésarai nó'waan-afufuntamba Póroe Sáírásiye inai wésesarai Maníkómpá'á imá wésuyasa ándáfa'o méron-kwaasi ísówana ²⁶ minúwóíyáámbá óraa'-marima tówana naamayáámba korekááre uwágúwana seyaafá'-óntá tigúwana ándáfa'o méron-kwaasi tíyayaampimpaken-anda weyááríka'a awákúwasa ²⁷ ándá-naumpa'o káráwiyowi aúmá waiguréna íyáfasinena awánómba ontá tigurówana íyáawanena séna ándá-waasi kóuraawe-imayaa éna óraa'-waasigon-aaroi inkaiséna wení paepáé'a mósá taúkéna wenáúfimba fagaifáíndasafena úwana ²⁸ Póro awánéna óraaka séna ímba miyán-uwo. Kesáa seyaafátá úwoisa méraumne súwana ²⁹ ándá-naumpa'o káráwiyowi wení waásisafena séna ómbá kúra-simero súwasa kúra'-amuwana minúwóíyáán-úmai ándá-naumpa'o iyúmba aiyayaankakemba tata'á úwana óraakorai óye séna Póronte Sáírásinte tísamaifimba kifaena ³⁰ íyáfasinena tí'maena máápa'a kumbéna séna nóra onanawá sáwí'o úmimo méraundafinkemba Maníkó kawé'-ámpá'á mésinkainiyo súwasarai ³¹ mindárai sésarai Fasi'aénkó Ísu Maníkómpákémbó kunkáiwaintafe amankúnkúmba inaná ewé ení akúné sáwí'o úmimo mérempinkemba kawé'-ámpá'á métinkainiye simámesarai ³² minkwáásísómbá Fasi'aénkón-aai simátímúyasa isésa ³³ mindó'wáán-afufuntamba ándá-naumpa'o káráwiyowi tí'maena tirósááumpa'-afima wénon-kwitiyuwena minkánáá wewé wení waásiye nombá maiyáawe.

³⁴ Nombá maéna Póronte Sáírásinte tí'maena wení naaúmpa'a mátínkarena tómbá timúwasarai wénoyasa wewé wení akúné Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwaná tirunkó kawé'á uráíye.

³⁵ Mérowasa aafáyáara'a Rómu-kawaa-waasi i-wáásí ti'márówasa ándá-naumpa'a wésa sésa mindárai faútínkénasarai kókaiyo suwaná ³⁶ ándá-naumpa'o káráwiyowi Pórontafena séna Rómu-kawaa-waasi

i-wáásí ti'marááwasa tésa sésa Póronte Sáírásinte faútinkaao sefó faútínkáanakai tirunkó kawelá ínakai kokaiyó súwana ³⁷ Póro i-wáásísáféna séna ímba kawel-áái sésa kempímbá ímba wérain-aai símai kunánaantamba sínkamesa ándáfa'a fafúsúsukaawe. Rómu-waasiti aúfái tokáuyan-kwaasi úyasa sínkamomba sáwí'a ésa minámáámbá taráíyaawe. Káfé'a aúpá'á faúsínkéyan-imayaa owakái ímba miyá óyauye-imayaa ékai Rómu-kawaa-waasi kempá'á tésa ontá tatisúwéwakai kóyauye Póro súwasa ³⁸ i-wáásí isésa kouwerésa Póron-aai tasimátimesa Rómu-waasiti aúfái tokááyan-kwaasin-oye simátímúwasa isésa táátafesa ésa ³⁹ ándá-naumpa'a komésa sésa kerái Rómu-waasiti aúfáíma tokááyan-kwaasi óyata ímba ísareta úwoisa tínkankaunda mindá sáwíta éta tínkankaumne sésa tí'maesa máápa'a kumésa aáno úmai sésa kentáásí naaópa'a tuwékai kokaiyó suwasarái ⁴⁰ Póroe Sáírásiye ándáfa'a tuwésarai Rítiyaani naaúmpa'a kuyasá Ísun-aaimo ísówi túwaandu urówasarai miwítí imáyáa kawelá uwátinkesarai tiyuwésarai kurááye.

17

Tésárónikaa-naopa'o komérayan-aai.

¹ Póroe Sáírásiye wésarai Ámpíporisi-naopa'e Ápóróniyaa-naopa'e kóyáákesarai Tésárónikaa-naopa'a kuyaná mindáópa'a Yúndaa-waasiti amáán-damba

wérowana ² Póro úntemba Yúndaa-waasi áamáán-aaimo sunká'á áamáán-daumpa'a iména Maníkón-aai aúfáífinken-aai simátimumba áamáán-aaimo ísón-kanaara'a kaumbo-íká simátimena ³ séna aúfáífinkemba séna Maníkómó íyáfasinankaraiwaimba áí'o índá-i'a uwánkaiyana puwéna íyáfasinainiye siyáimba minááígóní áwáuma afora'á simátimune. Mináái Ísuntafesa siyáawe Póro súwasa ⁴ iséna Yúndaa-waasi tuwímbai minááisáfésa timankúnkumba ésa Póronte Sáírásinte tirááiwaesa Kíríki-waasi Maníkón-ímáyáá mósá márówiye sáwífa'-inimba túwí'o wéron-ininte miyáumai-sawifa'-waasi arááiwakaawe.

⁵ Arááiwáúwasa Yúndaa-waasi tuwánésa tirunkó sáwí'a úwasa sésa mináái arááiwáéfo sésa sáwí-waasi kafóná-waasi táántowasa tamésa tiyánae-aai simátímúwasa Yésónini naambá taúkúmaresa Póronte Sáírásinte tata'óto'maeta seyaafá'-wáásí túranka'a aafintá maitinkánae sésa tiyaafái umbá ⁶ ímba méroyasa Yésóniye Ísun-aaimo ísówi tuwímbai tafisímaesa mindáópaken-kawaa-waasiya'a mátinkesa óraaka sésa Póroe Sáírásiye sáwí-aai wémaresarai seyaafá'-máráfá'á wétesarai káfé'a maanká'wárá'á kentáásí naaópa'a taméraayana ⁷ Yésóni wení naaúmpa'a mátínkaraiye. Rómu-aifa-kawaagoni áamáamba taraisésa sésa kentáará'ó káráwiyaiwai Ísun-iye wésewe suwasá ⁸ seyaafá'-wáásíyé kámáni-kawaa-waasiye iséna tirunkó sáwí'a úwasa tiyái-ímáyáá uwasá ⁹ kawáá-wáásí Yésónimpin-kwimái tuwímbai-waasisafesa sésa óntamba simíyata faútínkáana'a ti'mátuwaaro suwasá óntamba tímúwasa faútínkówasarai kurááye.

Périya-naopa'o kuráan-aai.

¹⁰ Faútínkówasarai kuyasá mindó'wáámbá Ísun-aaimo ísówi Póronte Sáírásinte tínkamofó sésa ti'márówasarai Périya-naopa'a wémesarai kuyambá Yúndaa-waasiti

ámáán-daumpa'a imésarai Ísun-aaí simátímúyasa
¹¹ minkwáásísómbá ímba Tésáróníkaa-waasiyaamba
 ésa kawé'-ímáyáá ésa Póron-aaí kawé'-úmai isésa
 aasiyaasi-kánáá Maníkón-aaí aúfáífimba toráumai isésa
 sésa Póro éraira wési karorá síyó sésa aasiyaasi-kánáá
 Maníkón-aaí aúfáífimba toráumai awánomba ¹² Yúndaa-
 waasi sáwífa Ísun-aaisafesa érai'e sésa timankúnkúmba
 uwasá Kíríki-inimba túwí'o wéron-inimba sáwífa Ísun-
 aaisafesa timankúnkúmba uwasá Kíríki-waasi sáwífa
 Ísun-aaisafesa timankúnkúmba uwasá ¹³ Póro Périya-
 naopa'a Maníkón-aaí simátímíyemo sun-áái Yúndaa-
 waasi Tésáróníkaafaken-kwaasi isésa Périya-naopa'a tésa
 miwí tirumbá torésa suwasá isésa Póromba aaisambá
 aéesa tufuwónae suwasá ¹⁴ minúwóiyáámbá Ísun-
 aaimo ísówi Pórontafesa tufúwófo sésa uwí-nómpá'a
 kumuwo suwaná kumúwasarainifo Sáírásiye Tímótiye
 mindáópa'a méroyasa ¹⁵ Póromba áí'maesa kumémesa
 Áténisi-naopa'a múauwesa kunuwerésa miwítí naaópa'a
 iyésa Sáírásinte Tímótinte isimátimesa

sésa minúwóiyáán-úmai kúmókaiyo Póro siyé isimátí-
 makaawe.

Póro Áténisi-naopa'o mérain-aaí.

¹⁶ Póro Áténisi-naopa'a kuména Sáírásinte Tímótinte
 wétimu'marena awánómba mindáópaken-kwaasi
 sáwífa'a karo'-máníkómbá úmakesa miwán-áwí'a mósá
 wémarowana Póro tuwánéna arunkó umbaí tówana
¹⁷ Yúndaa-waasiti ámáán-daumpa'a iména Yúndaa-
 waasiye fí'onkaa-waasi Maníkón-ímáyáámó mósá
 márówiye isimátiména Maníkóní ásé-aaí isimátiména
 aasiyaasi-kánáá mimbárúpá'ó méron-kwaasi Maníkón-
 aaí simátíma'maena iyúwasa ¹⁸ Épíkúriyaan-aaí ísámaesa
 kuwáiyé Sítóikin-aaí ísámaesa kuwáiyé Pórompa'a tésa
 wesimán-kwesiman-esa tuwímbai sésa aaisé'lo símae
 nín-kwaasi nóintafenawa síyó suwasá tuwímbai sésa

fí'om-barafakem-banikontafena siyé sumbá Póro Ísun-aaí séna pukáimpinkemba íyáfasinkaiye simátímakaintafesa mináái suwasá ¹⁹ Póromba áí'maesa kawáá-wáásímó túwaandu ésamó tuwímbai-aaimo símaimo kawé'-un-áémpá'á áwí'a Áríópagasi-aempa'a Póromba áí'maesa máankesa sésa aú-aaimo simátimenda-aaí simásímínata ísáano. ²⁰ Kesáá minááisá ísáúnda minááígó fí'oran-ifo aneka'á minááígóní áwáuma simásímínata ísáano sésa ²¹ Áténisi-naopaken-kwaasiye fí'om-barafaken-kwaasi mindáópa'o taméron-kwaasiye aasiyaasi-kánáá túwaandu ésa aú-aaí aantemba wésewe. Mindásafesa minááígóní áwáuma simásímínata ísáano siyáawe.

²² Suwaná Póro íyáfasinena Áríópagasifa'a túwaandu un-kwáásísáféna séna Áténisi-naopaken- kwaasi ísáaro. Monotáfé'o fasi'ámaimo méraawi é'a tuwánaraumne. ²³ Kentí naaópa'a wéne'a tuwánáúna'a tuwímbai-tantaa'a úmake'a miwán-áwí'o mósá wémaraamba tuwánaraumne. Óntan-taarera'a aúfái agaimaréna séna ímbo awánáúnda-manikontafe'a maanóntán-táaré úmakaumne agaimarénamo siyáimba úwa'a awánaraumne. Mimbáníkómbá ímbo awánaam-banikon-aaí simátimune. ²⁴ Wemá wíyóne marawé mimpímbó wérain-tantaa'e úmarena seyaafá-tántááká'á káráwiyena ímba waásimo úmakaan-daumpa'a méraiye. ²⁵ Weyáá waásimo méraawini áwáugo éna táama tiména seyaafá'-wáásiyá'á káráwiyena wempímbá ímbo aawaimó taiwái éna ímbo waási wembá áwa'nai owín-iyé. ²⁶ Maníkó aifa'á moórá-waasi úmakowasa wempínkémbá fí'o-fi'on-kwaasi sáwífa'a paápé urésa seyaafá'-máráfá'á wété uráawe. Maníkó wení imáyáafinkemba seyaafá'-márámá tuwín-timena seyaafá'-wáásítí kanaamá makáiyé. ²⁷ Kembá siyaafái úmai suwánáíwae séna Maníkó miyá uráiyé. Wemá ímba némpa'a méraifo ewaa'á méraimba póta awánánaumne. ²⁸ Moóráwigo séna wemá méraisata póta

kesáá méraumne siyáíye. Kempínkémbá moóráwigo agaimaréna séna érai'a wení iyámpóisa úne agaimaréna siyáíye. ²⁹ Maníkóní iyámpóisa póta waásimo kentí imáyáfinkembo óntambo úmaken-tantaatafetaamo éta kesifowésá ímba sénaumne. ³⁰ Ááemo miwí mésamo sáwí'lo umbá Maníkó miwísáféna ímba sáwífa'-aai siyáífo káfé'a seyaafá'-máráfákén-kwáásísáféna séna sáwí-amba tuwé'a kempá'á teró Maníkó wésiye. ³¹ Wení imáyáfinkemba seyaafá'-wáásí aafimbó maitinkáíndakanaa tíniye. Aafimbó maisinkáínda-waasisa é'a íyáfasinankaraiye. Pukáimpinkemba íyáfasinankaraimba pósa érai'a wemá aafimbá maisinkáíniye sénááwe Póro siyáíye.

³² Pukáimpinkemba íyáfasinankaraiye súmba isésa tuwímbai karaánáá'a suwasá tuwímbai sésa moórákanaamo índa simásímínata ísáano suwaná ³³ Póro tiyuwéna kóúwasa ³⁴ tuwímbai arááíwa'maesa wésa wenáái isésa Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo umbá miwífínkémbá moóráwigon-awi'a Táyónisiyasi Áríópagasi kánísórugo úwana moórá-ininkon-awi'a Támárisi-iyai minkáé'náraise úmai tuwímbaifin-kwimái Ísun-aaisafesa timankúnkúmbe uráawe.

18

Póro Kórinti-naopa'o komérain-aai.

¹ Póro Áténisi-naopa'a simátimena tiyuwéna Kórinti-naopa'a komérowana ² moórá Yúndaa-waasion-awi'a Ákwíra mérowana wembá anówa Póntási-marafa'a ména ma'ánkarowana ména óraa'a éna Ítáári-marafa'a Rómu-naopa'a koména awaainínkón-áwí'a Pírísirae méroyana mimbárafá'ó káráwiyon-kawaagon-awi'a Kóróndíyasi Yúndaa-waasi aaisambá tí'mai Rómufakemba tí'mátuwowasa kuwasarái Ákwíraae

Pírísiraae Kórinti-naopa'a koméroyana Póro mindáraifa'a wéna ³ wení moórá-kisau-waasifa'a póna mindáraise koména ampanta-námbá ésa óntamba wémaesa ⁴ Yúndaa-waasi ámáán-aaimo ísón-kanáa túntemba Póro Yúndaa-waasiti ámáán-daumpa iména Yúndaa-waasiye Kíríki-waasiye Ísun-aaisafesa érai'e sésa wempá'á tíwae séna

Ísun-aaí simátíma'maena iyáíye.

⁵ Simátimunka'a Sáírásiye Tímótiye Máséndóniyaa-marafa'a tuwésarai Kórinti-naopa'a kúmúyana Póro aasiyaasi-kánáá kawé'-áái simátíma'mae wéiyena Yúndaa-waasisafena séna Maníkómó íyáfasinankarai-waimba Yúndaa-waasisa amu'maráúndawisa wemá Ísun-iyé súwasa ⁶ wenáái taraisésa sáwí-aaí simánkówana wení unáánkwátóiyakemba kankambá fapifí éna séna Maníkó sáwí'o íyampinkembo kawé'-ámpá'ó ímbo métinkainda kentí áwáugo ína'a sáwí'a ónááwe. Kemá ímba sáwí'a uwátinkaumpo keyááríka'a sáwí'o ontáfé tiyuwé'a fí'onkaa-waasifa'a kosimátíma'mae'a kónaumne Póro simátimena ⁷ tiyuwéna moórá-waasigoni naaúmpa'a komérowana mindáúmpákén-kwáásigón-áwí'a Tísíyasi-Yásítasi wemá fí'onkaa-waasigo éna Maníkón-ímáyáá mósá marówi úwana wení naambá Yúndaa-waasiti ámáán-dankoni ewaa'á wérowana Póro mindáúmpá'á koména kawé'-áái kosimátíma'maena iyúwana ⁸ moóráwígon-awí'a Kírísipasi Yúndaa-waasiti ámáán-danka'-oraa'-waasigo Fasi'aénkón-aaisafena amankúnkúmba úwasa wení akúnkwará'á timankúnkúmba uwasá Kórinti-naopaken-kwaasi sáwífa'nanka Póron-aaí isésa Fasi'aénkón-aaisafesa timankúnkúmba ésa nombá maiyáawe.

⁹⁻¹⁰ Nombá máúwana moórá-no'waamba Póro kaainkáámhá awánówana Fasi'aénkó séna ímba áá'a

ino. Kemá esé'a méraumpo ímbo ifátúwénda kesáái úwoi simátíma'mae waaó. Mindáópakemba sáwífa'nanka kesáái isésa kesí waási-i'a iyamba

pósa ímba sáwí'a uwánkanaawe Fasi'aénkó súwana
¹¹ Póro mindáópa moórá-aatai úmai afa'móráe-wiyomba ména Maníkón-aai simátíma'maena iyáiyé.

¹² Simátimuwana ánaaemba Rómu-kamanigon-awí'a Káriyo Ákáyaa-marafa'o káráwiyonka'a Yúndaa-waasi Póromba ta'óto'maesa Káriyompa'a wésa ¹³ sésa maankwáásígó tuwímbai-aai simátimena Maníkómpá'ó iyíyan-amba moórá-ankwara'a wéaraatimiye. Minááígó kentáásí ámáámba wétaraisiye suwaná ¹⁴ Póro sénae súwana Káriyo Yúndaa-waasisafena séna minkwáásígó kámáni-waasi-taaimo sáwí'o énamo sáwí-kisaumo máinkakaa kentáái káfé'a kawé'-úmai isáúsina. ¹⁵ Énifo kentááiye kentúwí'e kentí ámáán-aantentafe'a tásisai ontáfé'a ifátuwe'a keyááríka mináái másimai kawé'án-oro. Kemá ímba miyán-áái isánaumne séna ¹⁶ aaimó sí-náúmpákémbá ti'mátuwowasa ¹⁷ moóráwígon-awí'a Sósíténisi Yúndaa-waasiti ámáán-danka'-oraa'-waasigomba ta'ótokesa aaimó ísón-dankoni ewaa'á tufúwana Káriyo mindásafena ímbo imáyáamo úmba ifátukaiye.

Póro Ántíokufa'a aneka'ó kuráin-aai.

¹⁸ Póro Kórinti-naopa'a ayáátáaka'a Ísun-aaimo ísówise'a ména tiyuwéna séna Pírísiraante Ákwíraante'a tí'maena Síriyaa-marafa'a kónae séna Sénkíríyaa-naopa'a kumbéna Maníkóntáféna érai'-aai séna a'nóntáu seyaafá'á kárásuwena mindárai tí'maena nompín-táómba ta'ótoresá iyátesa wémesa ¹⁹ Éfésási-naopa'a mindómpín-táómpinkemba marapá'á kumésa Póro Pírísiraante

Ákwíraante minká tiyuwéna Yúndaa-waasiti áamándaumpa'a iména aai wesimán-kwesiman-uwasa ²⁰ miwí sésa ayáátááka'a keséta mérainone suwaná a'áo kanaán-ifo méwaro ²¹ séna Maníkómó ewé sénamo si'maráína'o é'a kouweránaumne séna nompín-táómba ta'ótorena iyátena Éfésási-naopa'a tuwéna wéména ²² Sísáariyaa-naopa'a mindómpín-táómpinkemba marapá'á kunkéna Yérúsaremufa'a marapá'á iyéna Fasi'aénkóní waásisafena kawé'-áái simátiména Síriyaa-marafa'a Ántíoku-naopa'a koména ²³ tuwímbai-no'waamba waitinkéna tiyuwéna Káresiyaa-aempa'a Fírísiyaa-aempa'a naaó'-nao'a wénéna Ísun-aaimo ísówisaféna simátíma'maéna iyúwasa fasi'ámai méraawe.

Moóráwígon-awí'a Ápórosin-aii.

²⁴ Moórá Yúndaa-waasígon-awí'a Ápórosi wemá Árékísándiriyaafaken-kwaasi Éfésási-naopa'a taméraiye. Wemá Maníkón-aii kawé'-úmai iséna aúfáifinken-aii kawé'-úmai simátíma'maéna iyúwana ²⁵ moóráwígo Fasi'aénkóní aampa'ó kun-áái simámakowana aamoí éna óraaka simátiména Ísun-aii arupíse úmai simátíma'mae iyéna Yóni nombó maitinkón-aii aantemba iséna Ísuni waási nombó maitinkón-aii ímbo isómbe ²⁶ Éfésási-naopa'a taména Yúndaa-waasiti áamándaumpa'a óraaka simátímuwasarai Pírísiraae Ákwíraae'a isésarai áí'maesarai kentí naaúmpa'a máankesarai Maníkóní aampa'ó kun-áái seyaafá'-áái kawé'-úmai simámakaaye.

²⁷ Simámuyana Ápórosi iséna séna Ákáyaa-marafa'a kónae súwasa Éfésási-naopaken-kwaasi Ísun-aaimo ísówi áwa'nai ónaumne sésa aúfái agai-áménasa Ísun-aaimo ísááwi Ákáyaa-marafa'o méraawi mátímínasa kawé'á uwánkáaro suwaná mináúfái maimaéna wéména

kúmba Maníkó úwoi áwa'nai úwana Ísuni aampa'ó kuwái túwa'nai ena ²⁸ afora'á Yúndaa-waasise aai wesimán-kwesiman-ena Maníkón-aai aúfáífinken-aai simátimena séna Maníkómó íyáfasinankaraiwaimba wéamu'maraundawisa wemá Ísun-iye súmba wenááigo miwí tááigomba íyáákowana miyáumai Ísuni aampa'ó kuwái túwa'nai uráíye.

19

Póro Éfésási-naopa'o kuráin-aai.

¹ Ápórosi Kórinti-naopa'a mérowana Póro afufumpim-baráfá'á wéména Éfésási-naopa'o kúmba Ísuni aampa'ó kun-kwáásí mérowana ² Póro tuwánéna tísai ena séna Ísun-aaisafe'a timankúnkúmba uráan-kanáa éra Maníkóní Ufaen-ámútánkó kentirumpimbá kumbéraiyo súwasa miwí sésa ímbaniye. Maníkóní Ufaen-ámútánkón-aaisa ínta ísaraumne suwaná ³ Póro séna nóran-aaiya wésesawa nombá maitínkaraao súwasa miwí sésa Yónimo simátímakain-aai simásimesasa nombá maisínkaraawe suwaná ⁴ Póro séna Yóni séna sáwí-imayaa tínaaemba uwásuwe'a Maníkómpá'á teró súwasa miyá uwaná nombá maitinkéna séna moóráwigo kesínaaembo tíndawin-aaisafe'a timankúnkúmba oro Yóni siyáíye. Miwántáféna Ísuwe siyáíye Póro súwasa ⁵ miwí isésa Fasi'aénkó Ísuntafesa ísámai nombá máúwana ⁶ Póro tine'á ayáámba ta'ótorowana Maníkóní Ufaen-ámútánkó miwífímbá óraa'a uwátinkowasa fí'o-fi'on-kwaasi-taai finkemba sésa Maníkón-aai simátimesa ⁷ sisamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi miyá uráawe.

⁸ Miyá uwaná Póro miwísé'a ména kaumbo-wíyónká'á Yúndaa-waasiti ámáán-daumpa'a iyéna Maníkó wení waásimo kawáánin-aai óraaka simátíma'maena iyúwasa ⁹ tuwímbai tirunté'a marésa minááísáfésa ímba érai'e

sésa seyaafá'-wáásí túranka'a Fasi'aénkóní aantafésa símai sáwí'a uwaná Póro tiyuwéna Ísuni aampa'ó kun-kwáásí tí'maena moóráwigon-awi'a Tíránasi túwaandu un-dámbó úmakopa'a mótínkarena aasiyaasi-kánáá Fasi'aénkón-aaí simátíma'mae iyéna ¹⁰ kae'-áátái maisuwówasa Yúndaa-waasiye fí'onkaa-waasiye Ésiyaa-marafa'o méron-kwaasi seyaafá'á Fasi'aénkón-aaí ísaraawe.

Sífan-ááninton-taai.

¹¹ Fasi'aénkón-aaí ísówana Maníkó Póromba fasi'aémbá amúwana ímbo awáron-kisau fí'on-kisau maúwasa ¹² tuwímbai-waasisomba ampantasámbá Póron-ane'á to'maésa miwítí waásimo tí'o úwai tine'á máto'marowasa asófowasa miwítí waási tirumpimbó sáwí-amutambo mérowi miyá máuwatinkowasa sáwí-amutamba kóuwasa ¹³ tuwímbai-Yúndaa-waasi wénesa waási tirumpinkémbá sáwí-amutamba maitíyu'mae wénesa sáwí-amutantafeta óraaka séta Ísun-awika'o Póro sin-áwíká'á kórosa sune suwaná ¹⁴ moóráwigon-awi'a Sífa Yúndaa-amaan-kawaa-waasion-áánintomba afakaeté mésa miyán-kísáú wémauwana ¹⁵ sáwí-amutanko simátimena séna kemá Ísune Pórone wétuwanaumpo kemá nááwiya'o súwana ¹⁶ sáwí-amutanko arumpimbó méron-kwaasigo tínkamuwana naaemá kumúwana unáánkwátói tarátíyuwena mináfákáété-waasi íyáákéna famétuwowasa unáánkwátói-iyaimba máápa'a kúmúwasa ¹⁷ Yúndaa-waasiye fí'onkaa-waasiye seyaafá'á Éfésási-naopaken-kwaasi mináái ísésa táátafesa ésa Fasi'aénkó Ísun-awi'a mósá makáawe.

¹⁸ Sáwífa'-waasi méronka'a Ísun-aisafesa timankúnkúmbo uwái tésa waási túranka'a paápé ésa sésa sáwí'a uráumne sésa ¹⁹ miwífínkémbá

titambá ésa fintómó non-kwáásí miwítí aúfái-wandaai tamaiyésa titambá ésa fintómó non-áái wérontafesa tamaimái iyafimbá agaisuwésa mináúfái-wándááímó méyánuraamba sáwífa'-waasi tíyayaamba faikámai minóntámbá 50,000 kina tuwésa ²⁰ miyá óraa-fasi'aembo umbá pósa Fasi'aénkón-aaí simátíma'maesa kuwaná wété éna íyáákaraiye.

Éfésásifa'a óraaka'-oraaka'o siyáan-aaí.

²¹ Miyá uwaná Póro séna Máséndóniyaa-marafa'e Ákáyaa-marafa'e wéne'a Fasi'aénkón-aaí simátíma'mae nónae'e séna minkákémbá Yérúsaremufa'a kuré'a Rómu-naopa'a kónaumne séna ²² Tímótinte Érásítasinte áwa'nai íyan-kwaasiyai ti'marówasarai Máséndóniyaa-marafa'a kuyaná Ésiyaa-marafa'a weyáá méraiye.

²³ Mérowasa minkánáá Éfésási-naopaken-kwaasi Fasi'aénkóní aampa'ó kuwáísáfésa tirumbá sáwí'a uwátinkesa mindáópakemba óraaka'-oraaka'a suwaná ²⁴ moóráwígon-awi'a Témítiriyasi minkwáásígó óntantamba úmakena miwítí karo'-máníkóní kári'-amaan-dane séna minkáró'-mání-ínínkón-áwí'a Átémísiye sésa wení kísau-waasisomba úmakowasa sáwífa'-waasi óntamba mátimesa minkáró'-máníkóní naambá méyánuwana ²⁵ Témítiriyasi mimbórá-kísáú wémaun-kwaasi táántowasa tatúwaandu uwaná simátimena séna kesáá óraa'-ontamba minkísáúrákéntá wémaumne. ²⁶ Énifo Póro séna waásimo úmáráamba karo'-mání'á wéumaraawemo sin-áái Ésiyaa-marafa'a Éfésási-naopaken-kwaasiye fí'o-fi'on-daopaken-kwaasiye isésa érai'e wésewe. Kemá Póron-aaí é'a ísaraawe. ²⁷ Póron-aaigo kentáásí kísau mo sáwí'o índasafena wéiye. Ímba miyá aantembanifo Ésiyaa-marafaken-kwaasiye

seyaafá'-máráfákén-kwáásiyé kentáási maní'-ínínkón-áwí'a Átémísi mósá wémaraamba Póron-aaigo Átémísini ámáán-damba sáwísankaamba símai uwásukaimba póna wenáwíko kumíníye siyáíye.

²⁸ Súwasa mináái isésa tirunkó sáwí'a úwasa aaisambá sésa óraaka'-oraaka'a sésa Éfésási-naopaken-kwaasi kentáási Átémísin-awi'a óraa'a

wéíye sésa ²⁹ aemái suwasá mindáoopa'a tésa óraaka'-oraaka'a sésa Póroe'o núyan-kwaasi Máséndóniyaafaken-kwaasiyai moóráwigon-awi'a Káyási úwana moóráwigon-awi'a Árísítakasi mindárai tafisímaesa túwaandu urópa'a mátínkówana ³⁰ Póro seyaafá'-wáásímó túwaandu iyapa'a iyónae súwasa Ísuni aampa'ó kuwái ímba waaó sésa ta'ótórówasa ³¹ mimbáráfákén-óráá'-wáási tuwímbai Póroni waási pósa aai tuwésa sáwífa'-waasimo túwaandu iyapa'a ímba iyuwó Pórontafesa siyáawe.

³² Suwasá túwaandu un-kwáásísómbá miwítí imáyáa aupiri ésa fí'o-fi'on-aaí sésa tuwímbai sésa nóran-aaisafetaawa tatúwaandu uráumno-imayaa uwasá ³³ Yúndaa-waasi miwífínkémhá moóráwigon-awi'a Árékísandaamba túranka'a máánkówasa tuwímbai óraaka sésa emá aai siyó suwaná miwí táái taraisónae séna ayáámba mósá tuwówasa ³⁴ awánomba Yúndaa-waasi úntafesa mimbórá-áái ayáátááka'a tafisímai óraaka sésa Éfésási-

naopaken-kwaasi kentáási Átémísin-awi'a óraa'a wéíye siyáawe.

³⁵ Óraaka suwaná mindáoopaken-ora'a'-waasigo aúfáímo agaúwai tuwááwí éna séna Éfésási-waasisono. Seyaafá'nánkátá awánáúnda Átémísini ámáán-damba kawáánéta fí'onka'ma'mai-ontambo wíyómpakemba

marapá'ó kunkáin-ontamba kawáánúne. ³⁶ Mináái ímba kanaa'á taraisónááfo seyaafá aser'éa ímba sáwí'an-oro. ³⁷ Mindárai áamáan-daumpakemba ímba umémbá ésarai kentáásí maní'-íníntáfésarai ímba símai sáwí'a urááya'a úwoi tí'mae'a maanká'á tiyáawe. ³⁸ Témítiriyasiye wení kísau-waasiye aai simátinkanae sésamo ésa aaimó simátinkai-kanaa úwoi wéraiye. Óraa'-waasi méraamba pósa aai símai kawe'á uwátinkanaawe. ³⁹ Énifo kembiwímó ff'on-aaimo wéraina'o é'a seyaafá'-wáásímó túwaandu ompímbá símai kawe'á uwásuwanaawe. ⁴⁰ Kesáámó aafintáámó méraandasa káfé'o tiyáananasaamo Rómu-kamani-waasi tésamo tasísai ésaamo nóin-aaiyakena tiyááomo síyata kesáámó senda-ááisá ímba wéraiye. ⁴¹ Aúfáimo agaún-kwaasigo simátimena túwaandu urón-kwaasi ti'mátuwowasa kóuraawe.

20

Póro Máséndóniyaa-marafa'e Kíríki-marafa'emo kuráin-aai.

¹ Miwí táái tai'ówana Póro Ísuni aampa'ó kun-kwáásí táántowasa tuwaná miwítí imáyáa símai kawe'á uwátinkena séna Ísun-aai aantemba maimái tirumpimbá máráaro séna énifo méwaro séna tiyuwéna Máséndóniyaa-marafa'a wéména ² mifá'á naa'ó-nao'a wénéna Ísuni aampa'ó kun-kwáásísáféna áfááraumai simátíma'maena núwasa tirunkó kawe'á úwana tiyuwéna Kíríki-marafa'a wéména ³ koména kaumbo-wiyómbá maisuwéna nompín-táómpimba Síriyaa-marafa'a kónae séna úwasa Yúndaa-waasi wembó tufuwónae sumbá iséna ifátuwéna Máséndóniyaa-marafa'a marapá'á kónaumne súwasa ⁴ maaráumai-waasi moóráwigo Périya-naopakewi Pírasin-ááninkon-awi'a Sópata úwana Tésáróníkaa-naopakendarai túwí'a Árisítakasiye

Sékandasiye uyaná Tépi-naopakewin-awi'a Káyási úwana Ésiyaa-marafakendarai túwí'a Tíkíkaasiye Tárófímasiye uyaná Tímóti úwasa úmai Póroe'a wésa ⁵ aifa'á Tóróasi-naopa'a komésa kentáásimu'a makówata ⁶ Yúndaa-waasimo ímbo intóráín-tantaa'wara-peretimo agáún-kanaamo tai'ónka'a Fírípái-naopakemba nompín-táómba ta'ótoreta íyáteta wémeta séfataase-no'waamba mindómpín-táómpimba kówaeta Tóróasi-naopa'a marapá kúwateta aifa'ó komésamo kentáásimu'o makón-kwaasiseta kométa

moórá-sondaasa maiyáumne.

Yútikásimba pukáimpinkembo iyáfasinankarain-aai.

⁷ Sondaar'á Ísuntafeta ísámai tómbá néta aráá-tombo naandasáféta túwaandu uráawananasá Póro aafáyáa kónae séna simátíma'maena nó'waan-afufuntambo iyúmba ⁸ afófumayaataan-daumpa'a méta sáwífa'-omba kúra'-maketa méraawananasá ⁹ moórá-ifokon-awi'a Yútikási naan-afaapimbá imérowana Póro Ísun-aai simátíma'mae wéiyuwana Yútikásimba aúgáfaa'a úwana aún-kwéna meminkákémbá tanaa féna marap'á kuntufamúwasa kunkésa awánomba puwúwasa uwaná ¹⁰ Póro kuména kunkífaena tapéna awánéna séna ímba imáyáan-oro. Pukéna aúnaraiye simátiména ¹¹ mindáúmpá'á iyéna Ísuntaféna ísámai tómbá tafámbai timúwasa nowaná Póro simátíma'mae wéiyuwana siyarówana tiyuwéna kúwasa ¹² puwúwanamo iyáfasinankon-kwaasigomba áí'maesa wení naaúmpa'a máankesa tirunkó kawé'á uráiyé.

Póro Máiritasi-naopa'o kuráin-aai.

¹³ Úwana Póro simásimenasa séna kembiwí nompín-táómpimba Ásosi-naopa'a wéwiya'a kemá marap'á wéme'a Ásosi-naopakemba nompín-táómba ta'ótore'a iyáte'a konó súwata aifa'á kunkéta nompín-táómba

ta'ótoreta íyáteta wémeta Ásosi-naopa'a kówánanasa ¹⁴ Póro marapá'á wémena Ásosi-naopa'a kuréna nompín-táomba ta'ótorowata kóai'maeta wémeta Mítíríni-naopa'a kówaeta ¹⁵ siyarówata wémeta Káyosi-marafa'a kóyáákaawanana fenówata kówaeta aafáyáarata wémeta Sémósi-marafa'a kóyáákaawanana fenówata kówaeta aafáyáara'a wémeta Máiritasi-naopa'a kówánanasa ¹⁶ tómbá fáká'mai Maníkóntáfesa ísámai kaundánae sésamo túwaandu un-kánaá ampáánká'a tíne úwana Póro séna minúwóiyáámbá Yérúsaremu-naopa'a kuré'a mintánómbá komandánae séna nompín-táómpimba Éfésási-naopa'a kóyáákanaumpo Ésiyaa-marafa'a ímba ayáátááka'a ménaumne súwata Máiritasi-naopata kuráumne.

Póro Éfésásifaken-kwaasisafena méwaromo siyáin-aaí.

¹⁷ Máiritasi-naopata kówánanasa Póro moóráwigomba ai'marówana Éfésási-naopa'a wémena Fasi'aénkóní waásiti óraa'-waasi kosimátimena séna Póro wétaantaifo teró siyáiyé súwasa ¹⁸ tuwaná simátimena séna kesáái ísáaro. Kesí aifa-kánaá Ésiyaa-marafa'a kesé'a komé'a kemó ówánda suwánaraawe. ¹⁹ Yúndaa-waasi sínkamiyanesa suwaná sirunkó umbaí tówa'a ímba imáyáa é'a Fasi'aénkóní kísau-waasigo úne sé'a wenaísamaifimba mé'a wení kísau maiyáumne. ²⁰ Ímba aúpá'á tuwé'a seyaafá'-áái úwoi simátíme'a kembó túwa'nai í-áái túwaandu umpíné kentí naaúmpa'e simátíma'mae'o iyáunda é'a ísaraawe. ²¹ Yúndaa-waasiye ff'onkaa-waasiye áfááraumai simátíme sé'a sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá'á té'a Fasi'aénkó Ísun-aaisafe'a timankúnkúmba oro simátíma'mae'a iyáumne. ²² Énifo Maníkóní Ufaen-ámútánkó Yérúsaremu'fa'a waaó simásímakaimba pó'a miyá ónaumne. Kesine'ó

paápé índasafe'a ímbo isáúnda úwoi kúne. ²³ Seyaafá'-náópa'o kúnda Maníkóní Ufaen-ámútánkó óraaka simásimena séna umbai-tántáá'á uwánkesa ándáfa'a máankanaawemo simásímimba mindá aantemba ísaraumne. ²⁴ Sínkamiya'o púwóndara'a ímba káráwiyaumpo Fasi'aénkó Ísumo símakain-kisau maimái taí'ásuwanaumne. Maníkó úwoi súwa'nai

in-áái áse-ai simátíma'mae'o iyúnda-kisau maimái taí'ásuwanaumne.

²⁵ Minkísáúmó maiyáunda kembiwífímbá wéne'a Maníkó wení waásimo kawáánin-ai simátímakaumpo ánaaembo é'a kembó ímbo suwánáiyamba ken-ísaraumne. ²⁶⁻²⁷ Ímbo inkaisówánda Maníkón-ai seyaafá'-áái simátímakaunda pósa kembiwífínkémbó tuwímbaimo kesáaimo ímbo isésamo Maníkómpá'ó ímbo tésamo ombá ímba kesí áwáugon-ifo kentí áwáugo ína'a miyá íyantafe'a mináái káfé'a óraaka simátimune. ²⁸ Maníkó ááninkomba ai'marówana kuména kumpuwéna wení naaesámbó méyánuwasukaimba Fasi'aénkóní waásin-oho káráwiyoro. Maníkóní Ufaen-ámútánkó kembá íyáfasintinkaraifo kentúwawaa'wara Fasi'aénkóní waásiya'wara'a kawe'-úmai káráwiyoro. Sipisípiya'o káráwiyonten-úmai káráwiyoro. ²⁹ Áwáífiyaamo índa-iyamba téna sipisípi tafámaimo wáráintemba kemá kónasa waási tésa tasáwí'a ónááwe. ³⁰ Moórá-kanaa tínsa kembiwífínkémbá tuwímbai íyáfasinesa Ísuni aampa'ó kon-kwáásítí imáyáa tafisénae sésa karo'-áái síyasa tuwímbai érai'e sésa arááiwaenaawe. ³¹ Mindásafe'a káráwimai kawe'án-oro. Kaumbo-áátái kesé'a mére'a moórá-mora sirumbá uwátinke'a aafáyáara'e fenómpinka'e nó'waane aasiyaasí simátínkáfa'a iyáumne. Minááisáfé'a imáyáa

úmai kawe'án-oro.

³² Kawe'á íyana Maníkó káráwitinkamae iyína'a méraaro. Wenááigo fasi'átinkainiye. Wení waásimo kawe'ó uwátínkáintemba kembiwíwará'á kawe'á uwátinkainiye. ³³ Óntantafe'e unáánkwátóisafe'e

fi'owiti moparáwintáfé'e ímba súraniyamba úne.

³⁴ Kísau wémae'a minóntántámbá ímbo makáunda-tantaa'a méwémae'a kembó súwa'nai on-kwáásítí tóné unáánkwátóiyé maitimé'a úne. Miyámó ówánda é'a suwánaraawe. ³⁵ Fasi'aén-kísáúmó maéwánda suwánaraafo miyá é'a aamoisaén-kwáásí túwa'nai ónááwe. Fasi'aénkó Ísumo siyáin-aaí imáyáan-oro. Wemá séna wémaewi tirunkó kawe'á imbánifo tímatuwaawi tirunkó kaweté'a wéiye Ísu

siyáin-aaí Póro siyáiyé.

³⁶ Póro simásuwena kífaena minóráá'-wáásiyé Fasi'aénkómpá'á inaí simásuwowasa ³⁷ seyaafá'-wáásí áfááran-ifi'a tésa Póromba tataparésa aawayáá uwánkesa uwaná ³⁸ Póro séna ánaaembo é'a ímba suwánanááwe sún-aaisafena tirunkó umbaí tówasa nompín-táómpimba múaukaawe.

21

Póro Yérúsaremufa'o kuráin-aaí.

¹ Múauwowata minkwáásísáféta méwaro séta tiyuwéta nompín-táómpimba íyáteta arupíse úmaisá wémeta Kósi-naopa'a kóyááketa wémeta kówaeta aafáyáara'a Rósi-naopa'a kóyááketa wémeta Pátaraa-naopa'a kuréta marapá'á kuméta ² awánááwándasa Fínísiyaa-marafa'o wínda-nompín-taomba wérowata mimpímbá íyáteta wémeta ³ Sáíparasi-marama siyáánaepa'a wérowata kóyááketa wémeta Síriyaa-marafa'o kówándasa Táyya-naopa'a moparáwímbá mówétuwowata marapá'á kumówánasasa ⁴ Ísuni

aampa'ó kuwái mérowata tuwánéta moórá-sondaa miwísé'a méraawanasasa sésa Maníkóní ámútanko simátimakain-aii Póromba simámesa sésa tufúwófo Yérúsaremufa'a ímba waaó simáma'mae iyúwata⁵ miwísé'o méraawanda-kanaa tai'ówata mindáópa'a tuwéta kówanasasa minkwáásísómbá miwítí aare-iyámpóise'a sí'maesasa naaópa'a tuwésa uwí-nómpá'á kúmúwata kífaeta Maníkómpá'á inai simásuweta ówánasasa⁶ kentáásáfésa éniho koró suwatá miwísáféta éniho méwataao simásuweta nompín-táómpimba iyátaawanasasa miwí kunuwerésa miwítí

naaópa'a iyáawe.

⁷ Miwítí naaópa'a iyúwata nompín-táómpimba Táyaanaopata tuwéta Tórémesi-naopata marapá'ó kondasáféta Ísun-aaimo ísówi tuwánéta siyáánta timéta moórá-no'waamba miwísé'a waéta⁸ iyáfasineta marapá'á wémeta Sísááryaa-naopa'o kówándasa ááéma aantá-waasi afakaeté-waasi Ísuni kisaumo tímakowifinkemba moóráwigo-awi'a Fírípini naaúmpata iméraawananasa wemá Ísun-aaimo simátimuwai mérowasa⁹ éiyain-ayaamumba mésa ímba waaí maiyésa úwoi mésa Maníkón-aii wésimatimesa tifowáe'a mérowata¹⁰ tuwímbai-no'waamba mindáúmpatá waéwánanasa moóráwigo Maníkón-aaimo simátimuwain-awi'a Ákápaasi Yúndiyaa-marafakemba¹¹ kuména Póroni á'wáánkau kumbaiyéna wení aiyayaanka'a kará'umai aiyowái'a úmai aráánamena séna Maníkóní Ufaen-ámútánkó séna maaná'wáánkáuígóní afowámó Yérúsaremufa'o iyínasamo ésa Yúndaa-waasi ta'óto'mai miyáumai kará'uwankeza ái'maesa fí'onkaa-waasi mátimenaawe Maníkóní Ufaen-ámútánkó siyáiyé Ákápaasi kusúwata¹² iséta kesétaamo méron-kwaasise'a

Pórontafeta séta Yérúsaremufa'a ímba iyuwó óraaka séwánanasa ¹³ Póro séna nóintafera ifi'á téra kae'-ímáyáá uwásínkááwanawa kesirunkó umbaí wétaiyo. Yérúsaremufa'o iyónasamo kembó ta'ótoraiyamba ímba sáá'a wéiye. Fasi'aénkó Ísun-aai simátimudasafesamo sínkamonaesamo ésa úwoi sínkamonaawe Póro súwata ¹⁴ wenááisa ímba kanaasá taraisónaumne séta ifátuweta séta Fasi'aénkóní imáyáara'a miyá onááawe siyáumne.

¹⁵ Miyá simásuweta tuwímbai-no'waamba miwíséta waéta kentáási moparáwímbá to'mayaa úmaeta mindáópa'a tuwéta Yérúsaremufa'a iyówánasasa ¹⁶ Sísááriyaafaken-kwaasi Ísuni aampa'ó kuwái tuwímbai keséta Yérúsaremufa'a iyésa moóráwigon-awi'a Nésonini naaúmpata mósinkowana minkwáásígó Sáiparasi-marafaken-kwaasigo ayáátáaka'a Ísuni aampa'ó kúwai séna kesí naaúmpa'a méranaawe súwasa wení naaúmpata mósinkaraawe.

Póroe Yémisiye aaimó simátímakeaayan-aai.

¹⁷ Mósinkesasa kentí naaópa'a kúmúwata Yérúsaremufa'a méraawanasasa Ísun-aaimo ísówi aamoí umpínkémbá siyówata ¹⁸ iwaéwándasa aafáyáara'a Fasi'aénkóní waásiti óraa'-waasi Yémisi túwaandu uwátinkowasa méropata Póro sí'mae kúwata koméraawananasa ¹⁹ Póro ayáámba tíma'mai aaweyáá éna séna Maníkó ámakain-kisaumo fí'onkaa-waasifimbo maiyáin-aai seyaafá'-áái simátimuwasa ²⁰ isésa Maníkón-áwí'a mósá marésa Fasi'aénkóntáfésa sésa kesí waásiyo. Sáwífa'-waasi Yúndaa-waasi Ísun-aaisafesa timankúnkúmba ésa Móseseni áamámba ímba tuwésa fasi'ámai isésamo méraamba é'a ísaraane. ²¹ Tuwímbai miwísáfésa sésa Póro fí'onkaa-waasiti naaó'-nao'a wénena Yúndaa-waasi mindáópaka'o méraan-kwaasi simátimena séna Móseseni áamámba ifátuwe'a kentí

iyámpói túma ímba kárámai araenáemba uwátinke'a Yúndaa-waasiti aambá ímba arááíwáéro Póro wésiye sewasá isésa ²² emó tiyáanda-aai isésa aaisambá wésefo ²³ simáméndantenta uwo. Maanká'á éiyain-kwaasi mésa Maníkómpá'á érai'-aai símakaamba po ²⁴ ewará'á miyán-uwo. Yúndaa-waasiti amáamba ísámai kawe'ó í-tántáá'á e minéiyáin-kwáásítí pól'o méyanuwatiyuwe amáán-kawaa-waasi timé miwísé'a a'nóntáu kárásuwenasa awánésa Yúndaa-waasi Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo owí sésa emá Móseseni amáamba isé méraanasa entáfésa karo'-áái simánkaraawe seró. ²⁵ Énifo fi'onkaa-waasi Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo uráawisafeta ááema moórá-aai séta agaimaréta séta karo'-mánikóntáfésa imáyáa ésa pól'o uwándaamba mimpóí ímba naaró. Naaemá ímba naaró. Póimo tufú'newana wení naaemá ímbo kumínda úwoimo wéraina'a mimpóí ímba naaró. Aare-úméné waai-úméné ímba oró. Ááema mináái agaimaréta tukáumne suwaná Póro iséna ²⁶ aafáyára'a minkwáásí tí'maena Yúndaa-waasiti amáamba ísámai kawe'ó í-tántáá'á uwásuwena Póro óraa'-amaan-daumpa'a iyéna amáán-kawaa-waasisafena séna afakaeté-no'waamba maisuwéta Yúndaa-waasiti amáamba ísámai kawe'ó í-tántáá'á úmai tai'ásuweta moórá-mora-waasi pól'a úmaeta Maníkómpá'á máamenaumne simátímakaiye.

Óraa'-amaan-daumpa'a Pórombo ta'ótokaan-aai.

²⁷ Simátimena mérowana mináfákáété-no'waamba tai'ówana Póro óraa'-amaan-daumpa'o iméromba tuwímbai Yúndaa-waasi Ésiyaa-marafakewi iawánésa Pórontafesa sáwí-aai simánkesa tufuwíyan-imayaa ésa ta'ótokesa óraaka sésa ²⁸ Ísareri-waasi súwa'nai oro. Maankwáásígó naa'ó'-nao'a wénena Ísareri-waasisafena sáwí-aai simátinkena Móseseni amáamba símai sáwí'a uwánkena maanóráá'-amáán-dámbá símai sáwí'a wéiye.

Káfé'a fi'onkaa-waasi tí'maena maanóráá'-ámáán-dáúmpá'á Yúndaa-waasi aantembo íyón-daumpa'a mótinkaisana póna maankáwé'-námá sáwí'a wéiye sumbá ²⁹ Éfésási-naopaken-kwaasigon-awi'a Tárófímasi Póroe'a Yérúsaremufa'a núwasa awánonka'a pósa imáyáa ésa Póro áí'maena óraa'-amaan-daumpa'a móankaraiye-imayaa karo'-ímáyáa ésa mindásafesa mináái siyáawe.

³⁰ Mináái óraaka simátimuwasa mindáópaken-kwaasi mimbóráfimbá tawiyésa Póromba tata'óto'mai ámáán-daumpakemba tafisímaesa máá'arifa'a múra auwésa ámáán-dankoni ontá wimarésa ³¹ sáwífa'-waasi Póromba tufú'naafu'-uwaná moóráwigo Rómu-i-waasiti óraakomba isimámena séna Yérúsaremufa'a seyaafá'-wáásí wétiyaawe súwana ³² minúwóiyáán-úmai i-wáásíyé miwítí kawáá-wáásíyé tí'maena awaantanténa kuména waási túwaandu urómpimba tafákáaraa'a úmaena kumúwasa i-wáásíyé miwítí óraakone tuwánésa tufuwémómba úwoi mérowana ³³ óraako Póromba tata'ótorena i-wáásísáféna séna kae'-ándásámbá kára'oro simásuwena tísai ena séna maankwáásí nááwa'iyó. We nóra uráiyó súwasa ³⁴ tuwímbai fí'o-fi'on-aaisafesa suwasá tuwímbai miyá suwasá uwaná óraako mináái góní áwáu ímba iséna

i-wáásísáféna séna miwámbá áí'mae'a i-wáásítí naaúmpa'a iyóro súwasa ³⁵ áí'maesa ontafín-karááká'ó iyúmba tufuwónaesa untáfésa i-wáásí tiyáánka'a farámbaesa iyúwasa ³⁶ tínaaemba tirááíwa'mae iyésa tufuwíyana puwíno símaesa óraaka'a iyáawe.

Póromo simátímakain-ai.

³⁷ I-wáásí Póromba áí'maesa miwítí naaúmpa'a iyónae suwaná Póro miwítí óraakomba simámena séna

moórá-aai simámenae súwana óraako séna Kíríki-waasi-taaifinkemba wésembo ³⁸ emá ímba Ísípi-marafaken-kwaasi óne. Minkwáásígó Rómu-kamani-waasisafena aaisambá tiyéna sáwífa'-waasi 4,000 waasi símai tí'maena tiyáí-tántáá'á maimaésa máásai-marafa'o kuráamba ímba wemá óne súwana ³⁹ Póro séna Yúndaa-waasi úne. Kesinó kembá Sírísíyaa-marafa'a Táásási-naopa'a óraa'-naopa'a masínkaraiye simásuwena séna moórá-aai simátimenae súwana ⁴⁰ óraako séna énifo miyán-uwo súwana Póro ontará-karááká'á ména aseráiyantafena ayáamba mósá tuwéna séna kemó senda-áái ísáaro súwasa aserówana Yúndaa-waasi-taaifinkemba

Ípúru-taaifinkemba simátímakaiye.

22

¹ Póro simátimena séna kesífárawaisai kesifoísáíyo maanááímó simásínkáamba anondáá sénaumpo ísáaro séna ² Ípúru-taaifinkemba súwasa miwí tááifinken-aai pósa isésa asékésa wenáái kawé'-úmai ísówana Póro séna ³ kemá Yúndaa-waasi úne. Kesinó Sírísíyaa-marafa'a Táásási-naopa'a masinkówa'a óraa'a é'a Yérúsaremufa'a Kámérierimo úpa'a taméraawanana kentáá síwá'náti áamáamba fasi'ámai simásíma'maena iyáíye. Maanká'ó méraan-kwaasimo Maníkóntáfésamo fasi'ámai méraantemba Maníkón-aai fasi'ámai méta'otokaumne. ⁴ Ísuni aampa'ó kun-kwáásí sáwí'a uwátinke'a tafisímae'a ándáfa'a aare-waái mátinkaraumne. ⁵ Ááema aifa'-amáán-káwáágówé áamáán-óraa'-waasiye aúfái simésa Támásikasi-naopa'a Yúndaa-waasi maimaé mátimuwo suwa'a Ísuni aampa'ó kun-kwáásí kotí'mae'a Yérúsaremufa ándáfa'a mátinkanae sé'a Támásikasi-naopa'a kuráumne. Ááémo mináúfáímó símakaan-kwaasi kotísai e'o é'a kentáfésa érai'a siyé seró.

⁶ Énifo aampa'á wéme'a Támásikasi-naopa'a ewaa'á kówánana wááwái wiyómpakemba sama aafáyúraantantaa'a tuwówana kuména súgáyáagaya úwa'a ⁷ marapá'á tanaa fááwánana aaigó aantemba isááwánana sáántena séna Sóroo nóra séwa kembá sáwí'a óno súwa'a ⁸ emá nááwa sénó séwánana kemá Násaretifakewi Ísu únama sáwí'a wéuwasinkaane súwasa ⁹ kesé'o méronkwaasi sama awánésa simásimun-aaí ímba kawel'-úmai isówa'a ¹⁰ áisai e'a sé'a Fasi'aénkó kemá nóra ónaumno séwánana Fasi'aénkó séna íyáfasine Támásikasi-naopa'a winaná moóráwigo Maníkómó embó ámakain-kisau-aaí simámino súwana ¹¹ ságo súgáyáagaya úwa'a ímba awánááwánasa kesé'o nún-kwaasi siyáán-to'maesa Támásikasi-naopa'a kuráawe.

¹² Kuwaná moóráwigon-awi'a Anánáyasi Maníkón-aaisafena fasi'ámai ména kentáásí áamámba isówasa Yúndaa-waasi Támásikasi-naopakewi wenáwí'o mósá márówi ¹³ kempá'á téna ewaa'á taména séna Sóroo kesí waásiyo. Aneka'á kawel'-úmai aúramba awánáínone súwa'a minúwóiyáámbá súramba awánamai kawel'á ówánana ¹⁴ séna kentáá síwá'nási Fasi'aénkó embó íyáfasinankaintafe wení imáyáa arááíwáínone. Wení kawel'-kísáú-wáásí awáné wenáái iséma ónda po wenáái arááíwáínone. ¹⁵ Awánáánda-tantaa'e isáándawe seyaafá'-wáásí simátíma'mae nínone. ¹⁶ Ímba úwoimo máínda íyáfasine Fasi'aénkó Ísumba áántenana ení sáwí-imayaa maiyauwáína Ísuntafe ísámai nombá mauwó Anánáyasi simásimuwa'a miyá uráumne.

¹⁷ Miyá é'a kouweré'a Yérúsaremufa tamé'a óraa'-amaan-daumpa'a Maníkómpá'á inai wése'a kaainkáámbá awánááwánana ¹⁸ Fasi'aénkó simásimena séna Yérúsaremufa'o méraan-kwaasi

kesáái simátímínasa ímba kawé'-úmai isánááfo minúwóiyáámbá iyáfasine maanká'á tuwaaó Fasi'aénkó súwa'a ¹⁹ Fasi'aénkóo áamáan-daumpimpa'a wéne'a enááisafesa timankúnkúmbo on-kwáásí ta'óto'mai tínkambai tafisímae'a ándáfa'o mátyukaunda é'a suwánaraawe. ²⁰ Sítífeni enááimo simátímakaiwaimba tufúnka'a kemá mé'a sirunkó kawé'á úwa'a tufún-kwaasiti paákákén-únánkwátóiya'a káráwiyaawanasa tufúwana pukáiyé séwánana ²¹ Fasi'aénkó séna ai'maráana iyáfasine némpa'a fí'onkaa-waasi kesáái simátíma'mae núwo

Fasi'aénkó siyáiyé Póro siyáiyé.

²² Póro súwasa ánaaembo sún-aisafesa aaisambá sésa óraaka'-oraaka'a sésa tufuwíyana puwíno. Miyán-kwáásí ímba maambáráfá'á mérainiye ²³ óraaka'-oraaka'a sésa miwítí unáánkwátói faúkésa oférófé ésa ofái káúresa óipa'a tuwésa uwaná ²⁴ Rómu-oraako

i-wáásísáféna séna áí'mae'a kentí naaúmpa'a iyóro súwasa miyá uwaná séna Póromba áwiyonku'-newana Yúndaa-waasi-taaigoni áwáu sínata ísáano súwasa ²⁵ Póromba ándásamba kárá'uwankea áwiyonku'-nánae sésa uwaná i-wáásítí kawáágó mérowana Póro wentáféna séna kemá Rómu-waasiti aúfái-wandai tokáundawi úmpo ímbo síesai ombá aaifimbó maisinkésamo súwiyonku'-nánae-imayaamo ombá áamáamba taraiséa uwófí'a ónááfo ímba úwoi súwiyonku'-nánáawe Póro súwana ²⁶ iséna wení óraakomba kosimáména séna minkwáásígó Rómu-waasiti aúfái-wandai tokáiwaimban-ifo nóra ónaumno súwana ²⁷ óraako iséna Pórompa'a téna séna Rómu-waasiti aúfái-wandai tokáano súwana ewé súwana ²⁸ óraako séna kemá óraa'-ontamba tuwé'a mináúfái-wándáái maimái tokáumne súwana Póro séna kesifo tokáimba pó'a kewará'á úwoi tokáumne súwasa ²⁹ áwiyonku'-nánaemo sun-kwáásí mináái iséa némpa'a kuwaná óraakowara'a áátaféna

éna séna Rómu-waasiti aúfái-wandaai tokáiwaimbo kárá'umankaunda sáwí'a úne séna áátafena uráiyé.

Póromba áí'maena ámáán-oraa'-waasifa'o kuráin-aai.

³⁰ Áátafena éna aafáyáara'a óraako séna Yúndaa-waasi Pórombo simánkáán-aaigoni áwáu síya'a isánae séna óraa'-amaan-kisau-waasiye ámáán-oraa'-waasisafena séna túwaandu oro séna i-wáásísáféna Póro ayáámpinken-anda faútúwáaro súwasa faútúwówana áí'maena túwaandu urónka'a máánkaraiye.

23

¹ Máankowana Póro ámáán-oraa'-waasi káá'a túfifaena séna kesí waásisono. Kemá ááéwara káfé'wara'a Maníkón-aúranka'a kawé'-úmai mé'a moórá-tantaa'a sirunkó ímba umbái wétaiye súwana ² aifa'-ámáán-káwáágón-áwí'a Ánánáyasi wemá Póroni ewaa'ó mérowisafena séna ói'a turaráaro súwasa miyá uwaná ³ Póro wentáféna séna empímbá sáwí-imayaa wéraimba póna Maníkó embá tu-fuwíníye. Emá méma imáyáa éma ámáámba arááiwa'-mai aaifimbá ankáúmne sémpo minámáámbá taraisé ói'a turaráaro sénasa sói'o turaráámba ámáámba taraisóne Póro súwasa ⁴ wení ewaa'ó mérowi sésa Maníkóni aifa'-ámáán-káwáágómbá símai sáwí'a wéuwankaane suwaná ⁵ Póro séna aifa'-ámáán-káwáágó iyémó sewa'ó isékaa ímba mináái súsino. Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna kentí waásiya'o káráwiyewi ímba símai sáwí'a uwánkáaro agaimaréna siyáimba isa'á sáwí'a úne Póro siyáiyé.

⁶ Póro simásuwena ámáán-oraa'-waasi tuwánéna imáyáa éna tuwímbai Sátúsi-amaamba sésa púwómpinkemba ímba íyáfasinanaawe-aai sen-kwáási owasá tuwímbai ámáán-kawaa-waasi owé-ímáyáa éna

óraaka séna kesí waásisono. Kesifomá áamáán-kawaa-waasigo éna kembó masínkaraimba kemá áamáán-kawaa-waasi úne. Maníkó pukén-kwaasi íyáfasintinkainiyemo siyáunda-aaisafe'a káfé'a aafimbá maisínkááwe Póro simátimuwasa ⁷ isésa áamáán-kawaa-waasi Sátúsi-amaambo sun-kwáásí keiyái aaisambá símai tuwínkaa'-uráawe. ⁸ Sátúsi-amaambo sun-kwáásí Maníkó pukén-kwaasimo íyáfasintinkainda-aaisafesa karo'-ááín-iyé sésa Maníkóní kísau-waasi wíyómpakewi ímba méraawe sésa waási timambá ímba wéraiye suwasá áamáán-kawaa-waasi sésa Maníkó pukén-kwaasi íyáfasintinkainiye. Maníkóní wíyómpaken-kisau-waasi méraawe. Waási timambá wéraiye suwasá minááísáfésa tuwínkaa'-ésa ⁹ aaisambá sésa áamáán-kawaa-waasifinkemba áamáambo sun-kwáásí íyáfasinesa óraaka sésa kesáámó awánáúndasa Póro ímba sáwí'a wéifo Maníkóní kísau-waasigowa wembá simámakai moóráwigo wíyómpakewiya wembá simámakaiyo. Ínta isáúmne suwasá ¹⁰ aaisambá óraaka'-oraaka'a siyáawe.

Aaisambá óraaka'a suwaná i-wáásítí óraako séna Póromba aaisambá aéesa tafisíyapa'a aiyayaamba tawíyófainifo i-wáásísáféna séna waásiti afufumpimbá komé'a koái'mae'a kentí naaúmpa'a íyóro súwasa miwítí naaúmpa'a móankaraawe.

¹¹ Móankowana mindó'wáámbá Fasi'aénkó Póroni ewaa'á kumbaéna séna fasi'ámai mé kentáfé Yérúsaremufa'a simátímakaantemba Rómu-naopa'a kosimátiminone Fasi'aénkó siyáiyé.

Póromba tufuwíyan-aaimo siyáan-ai.

¹² Súwasa aafáyáara'a Yúndaa-waasi tuwímbai túwaandu ésa Póromba tufuwíyan-ai sésa tufútuweta tóné nonésá nánaumpo ímbo tufuwéta tóné nonésá ínta

nánaumnemo óraaka'o ¹³ sun-kwáásí kae'-wáái-wáásí mésa sésa ¹⁴ óraa'-amaan-kisau-waasiye óraa'-waasiye kosimátimesa sésa túwaandu éta óraaka séta Póromba tufútuweta tóné nonésá nánaumpo ímbo tufuwéta tóné nonésá ínta nánaumne. ¹⁵ Miyáumai áamáán-oraa'-waasiye Rómu-oraakontafe'a karo'á kosimáme sé'a Póromba áí'mae kempátá tinatá áísai úmai minááígóní áwáusa isánae sewé kosimáme'a seró. Mináái isésamo aampa'ó áí'maesamo tíyata tufuwónáísaiye siyáawe.

¹⁶ Suwaná Póroni áamáanaakon-ááninko tufuwíyan-aaimo sumbá iséna awaantanténa i-wáásítí naaúmpa'a iyéna Póromba mináái isimámuwana ¹⁷ iséna i-wáásítí kawáágómbá áántena séna miwámbá áí'mae óraakompa'a winaná moórá-aai kosimámimo súwana ¹⁸ áí'maena óraakompa'a wéna séna ándáfa'o imérain-kwaasigon-awí'a Póro sáántena séna minífó'á áí'mae óraakompa'a winaná moórá-aai simámimo sisa'á empá'á áí'mae túne súwana ¹⁹ óraako miwámbá ayáán-to'maena ímbo waásimo méron-aempa'a ánkarena áísai ena séna nóran-aaiya'iyó sina'á ísáano súwana ²⁰ miwá simáména séna Yúndaa-oraa'-waasiye áamáán-oraa'-waasiye moórá-aai sésa aafáyáara'a empá'á iyéna karo'á iséna Póromba áí'mae kempátá kumínata áísai úmai minááígóní áwáusa isánae karo'á isenááwe. ²¹ Miwí táái ímba isaaó. Kae'-wáái-wáásí óraaka sésa Póromba tufútuweta tóné nonésá nánaumpo ímbo tufuwéta tóné nonésá ínta nánaumne sésa aúpá'á aampa'á káráwiyesa miwí tááisafe ewé sínono sésa káráwiyaawe. Mindásafe miwí táái ímba isaaó. Minífókó óraakomba miyá simámuwana ²² iséna séna simásimenda-aai ímba fí'on-kwaasi simátime óraakomba simámakaumne ímba siyó séna ai'mákaiye.

Póromba áí'maesa óraakompa'o kunkáan-aai.

²³⁻²⁴ Minífókómbá ai'maréna i-wáásítí kawáágónkáí táántowasarai tuyaná séna káfé'-no'waamba Póromba áí'maekai Sísááryaa-naopa'o kámáni-oraakompa'a múauwaakaiyo. Sáwífa'-i-waasi 200 i-waasi to'mayaa íyasa tuwímbai-waasi ósifinka'o nón-kwaasi 70 waasi to'mayaa íyasa sáwífa'a 200 waasi paepáé'o tokáan-kwaasi to'mayaa íya'a Pórombo ayáá'maenamo wíndaosi to'mayaa uwánke'a káfé'-no'waamba Póromba kawé'-úmai káráwimai áí'mae'a kámáni-oraakon-awí'a Fíríkísimpa'a múauwaaro séna ²⁵ aúfái agaéna maará simámena séna ²⁶ kentáásí óraa'-waasi Fíríkísiyo isaaó. Kemá Kóróndíyasi-Rísíyaasi kári'-aai simámenaumpo isaaó. Kawé'-úmaiya méraano. ²⁷ Yúndaa-waasi minkwáásígón-áwí'a Póromba ta'ótokesa tufuwíyanesa owa'á Rómu-waasiti aúfáimo tokáin-kwaasigo isa'á isé'a Yúndaa-waasi tiyáámpinkemba tafisímai kesí

i-wáásí tiyáámpimba tinkáúnasa áí'maesa migowé. ²⁸ Minkwáásígómbó simánkén-aai isánae sé'a áí'mae'a miwítí óraa'-waasifa'a kunkáumne. ²⁹ Ímba sáwí'a uráifo miwítí amáán-aigomo intáfésa simánkaraawe. Kemó ándáfa'o auwé'o tufúwónanamo puwínda ímba moórátantaa'a uráiyé. ³⁰ Yúndaa-waasi tuwímbai tufuwíyan-aai sewa'á isé'a empá'á ai'maráanasa áí'maesa kumónááwe. Wembó simánkaraan-kwaasisafe'a simátíme sé'a wembó aafimbó maénkáán-aai enaúranka'a símai kawé'an-oro. Mináúfáífimbá agaimaréna siyáiyé.

³¹ Agaimaréna súwasa i-wáásí simátimuntemba miyá ésa mindó'wáámbá Póromba áí'maesa wémesa Ántípátirisi-naopa'a kunkwaésa ³² aafáyáara'a i-wáásí marapá'ó kun-kwáásí kunuwerésa miwítí naaópa'a íyúwasa ósifimbo nún-kwaasi Póromba áí'maesa ³³ wémesa Sísááryaa-naopa'a ósifinkemba marapá'á kumbaésa mináúfái óraakomba múamesa Póromba

aúranka'a múankowana ³⁴ mináúfái toráumai iséna Pórontafena séna emá náám-barafaken-kwaasiya'ono súwana Póro séna kemá Sírísiyaa-marafaken-kwaasi úne súwana iséna ³⁵ éniyo aaimó simánkaraan-kwaasi kumíya'a isánaumne séna wení waásisafena séna Érotimo uráin-daumpa máánkare'a kawé'-úmai káráwiyoro súwasa miyá uráawe.

24

Yúndaa-waasi Pórombo simánkaraan-aaí.

¹ Káráwiyuwasa séfataase-no'waamba waésa aifa'-ámáán-káwáágón-áwí'a Ánánáyasiye óraa'-waasiye Póromba aaimó simánkénesa Sísáaríyaa-naopa'a Fíríkísimpa'o kúmúmba moóráwigo ámáámba kawé'-úmaimo isón-kwaasigon-awi'a Tétárasí wesé'a Fíríkísimpa'a kumbésa ² Póromba áántowana túwana Tétárasí aaí simánkena óraakomba símai arumbá faiyaréna séna kentáásí óraakoo kawé'-ímáyááwárá'-wáásí po kawé'-úmai káráwiyonata ayáátááka'a aáno úmaisa méraumne. Ení imáyáafinkemba kawé'-úmai súwa'nai ónata maé'éúndasaaniye. ³ Kesáá naaó'-nao'o méraunda-waasisa aasiyaasi-kánáá entáféta aamoisá wéune. ⁴ Ímba ayáátáá'-aaí sénaumpo embá awesaráí ifáínifo ampáán-áái sénaumpo usúká'mai isaaó. ⁵ Maankwáásígó aoisaambá wímái seyaafá'-márafá'á wénena Yúndaa-waasi símai tirumbá faiyáráísasa Násaretifakewini aampa'á arááiwaesa owaná miyámó onkwáásítí aifarááwí éna miyá wéiye. ⁶ Miyá éna fí'onkaa-waasi áí'maena óraa'-amaan-daumpa'a móankaraisana ména sáwí'o uráintafeta maankwáásísá ta'ótoketa kentáásí ámáán-oraá'-waasifa'a aaí simánkanae únansa ⁷ i-wáásítí óraakon-awi'a Rísíya kuména kusínkambaisa siyáámpinkemba Póromba kunáí'maena

iména ⁸ simásimenasa séna empá'á másenááwe sisatá wégumune. Maankwáásígombó áisai inanamó éna aafimbó maénkaraunda-aai wemá sína seyaafá'-áái isaaó Tétárasí súwasa ⁹ Yúndaa-waasi wembá áwa'nai esa minááímó simbá érai'-aai siyé siyáawe.

Póro Fírikísimbo mósímmakain-aai.

¹⁰ Suwaná kámáni-oraako aúwáámé'a éna Pórontafena e siyó súwana Póro séna ermó káráwiyonda ayáatááka'a aatái maisu'maé iyáanda pó'a enauranka'a anondáá ke aaimó sendasáféna sirunkó aamoí wéiye. ¹¹ Maníkóntáfé'a imáyáa é'a wenáwí'o mósá maráúndasafe'a Yérúsaremufa imé'a siyáánkai úmai kae'-nó'wáámbá taí'áraifo tuwímbaimo tísai inasá érai'a siyé sénááwe. ¹² Óraa'-amaan-daumpa'e kári'-amaan-daumpimpa'e máapa'e ímba aaisankáámbá sé'a ímba waási símai tiyái'-ááímó siyáunda Yúndaa-waasi suwánaraawe. ¹³ Kembó simásínkáamba karo'á sefó minááígóní áwáu ímba wéraiye. ¹⁴ Afora'á ke simámenaumne. Ísuni aampa'á wéwe'a kentáá síwá'náti Maníkón-ímáyáá é'a áwí'a mósá maráúnasa Ísuni aantafésa maankwáásísómbá sésa karo'-ámbán-iye wésewe. Móseseni áamámba isé'a Maníkón-aaimo simátímakowi agaimakáan-aai isé'a érai'e sune. ¹⁵ Miwí sésa Maníkó seyaafá'nánká sáwí-waasiye kawé'-wáásiyé pukémpinkemba iyáfasintinkainiye sésamo amu'maráántemba kemá miyá wéune. ¹⁶ Mindásafe'a kesí imáyáafimba sáwí'an-ifo sé'a Maníkón-aúranka'e waási túranka'e kawé'-úmai méraumne.

¹⁷ Énifo fí'o-fi'om-barafa'a wéne'a tuwímbai-aatai maisuwé'a Yérúsaremufa'a kesí waási ímbo tómbó makáan-kwaasi óntamba timé'a Maníkóntáfé'a ísámai póí'o ondasáfé'a iyáumne. ¹⁸ Minkísáú wémae'a Yúndaa-waasiti áamámba ísámai kawé'ó í-tántáá'á

uwásuwe'a Maníkóntáfé'a ísámai pói'o ondasáfé'a óraa'-amaan-daumpa'a iméraawanasa kempá'á sáwífa'-waasi ímba taméresa aaimó símae kumbá Yúndaa-waasi suwánowasa ¹⁹ tuwímbai Yúndaa-waasi Ésiyaa-marafaken-kwaasi mésa suwánaraawe. Sáwí'o uráanasamo suwánaresa enaúranka'a simásínkáaro. ²⁰ Ámáán-oraa'-waasifa'o méraawandara'o sáwí'o uráanasamo suwánaresaraa moóra'-aai aantemba sewisinó. Moóra'-aai aantembo senkaka isáásino. ²¹ Ámáán-oraa'-waasifa'o méraawandara'a óraaka sé'a Maníkó pukén-kwaasimo íyáfasintinkainiyemo siyáunda-aaisafesa káfé'a aafimbá maisínkááwe séwánasa kemó siyáunda-aaisafesa simásínkááwe

Póro siyáiyé.

²² Súwana Fíríkisi Ísuni aampa'ó kun-áái é'a ísarena séna i-wáásítí óraakon-awi'a Rísíya kumína'a maanáái ísámai kawé'á ónáífo koró simásuwena ²³ Póromba káráwiyowintafena séna ándáfa'a kawé'-úmai káráwiye ímba aiyayaanka'o kára'umarenda ímbo wemó makáindantaa'a wení waásimo áwa'nai ónae síyamo e úwoi ewé sinasá áwa'nai oro

Fíríkisi siyáiyé.

Póro Fíríkisinte Túrúsíraante'o simátímakain-aai.

²⁴ Fíríkisi simásuwena ména tuwímbai-kanaa maisuwéna awaainímbá Yúndaa-ininkon-awi'a Túrúsíraamba áí'maena taména Póromba áántowana téna séna Ísu Káráisitín-aaisafesa timankúnkúmbo un-ááiígóní áwáu simátimuwasarai ísóyana ²⁵ Póro kawé'-ááiígóní áwáu séna miwí túra'o káráwiyyan-aai séna Maníkó waásimo méraawini áwáumo tísai índa-aai súwana Fíríkisi áá'a úwana séna éni'fo waaó. Anaamba ímbo kísáumo wéraindara'a áántanaiye séna ²⁶ imáyáa éna Póro ándáfa'a méyán-onaná faúsinkainkwae séna óntamba simína'a

faú'ankanae-imayaa éna mindásafena aasiyaasi-kánáá Póromba áántowana túwasarai aai símaesarai iyáaye.

²⁷ Aai símae íyúyana kae'-áátái maisuwéna moóráwígon-awi'a Pósiyasi-Fésítasi Fíríkisin-anonnda kámáni-kisau íyámainda ampáámbá úwana Fíríkisi Yúndaa-waasi tirunkó kawé'á ínkwae séna Póromba ímba faú'ánkaraifo úwoi ándáfa'a méraiye.

25

Póro aifa-káwáágómpá'á kónaumnemo siyáin-aii.

¹ Póro ándáfa'a mérowana Fésítasi mináémpá'á Sísáaríyaa-naopa'a taména kaumbo-nó'wáámbó tawaúmba minkákémbá Yérúsaremufa'a imérowasa ² Yúndaa-óraa'-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye wempá'á tésa sésa Pórombo simánkaraundantenta anekatá simánkanae sésa ³ súwa'nai esa Póromba kuai'márénana Yérúsaremufa'a iyíno. Minááímó sumbá tuwímbai aampa'á káráwiyesa tufíyan-imayaa ésa mináái suwaná ⁴ Fésítasi séna Póro Sísáaríyaa-naopa ándáfa'a méraiye. Kemá ampáánká'á kumónaumpo ⁵ kempínkémbá óraa'-waasi kesé'a kumésa Póro sáwí'lo uráinda-aii síya'a isáano simásuwena Fésítasi ⁶ afakaumboé-no'waana'i siyáánkai-no'waana'iyo waéna Sísáaríyaa-naopa'a kumbéna aafáyáara'a aaimó isón-daumpa'a iména Póromba koái'mae teró súwasa koái'maesa tuwasá ⁷ Yúndaa-waasi Yérúsaremufakembo kúmúwai Póromba úkúresa mésa áuíyain-aii simánkówana ⁸ Póro miwí táái anonndaá simátimena séna kemá ímba Yúndaa-waasiti áamámba taráíye'a óraa'-amaan-damba ímba sáwí'a é'a Rómu-kamani-waasiti áamámba ímba taráíyaumne Póro súwana ⁹ Fésítasi Yúndaa-waasi tirunkó kawé'á ínkwae séna Póromba

áísai ena séna Yérúsaremufara íyínara simánkaraan-
 aai ísámai kawelá ónaumno súwana ¹⁰ Póro séna
 ímbaniye. Rómu-kamani-aifa-kawaagoni waási ómpo
 kesáái ísámai kawel'án-uwo. Yúndaa-waasiti áamámba
 ímbo taráíyaunda é'a suwánaraane. ¹¹ Áamáambo taráíye'o
 sáwí'o úndaraka tufuwónaemo sembá ímba a'áo súsino.
 Úwoi sínkamowisino. Simásínkáán-aai ímba érai'-aai
 pó'a ímba iyónaumpo Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a
 konaná kesáái ísámai kawel'á íníye Póro súwana ¹² Fésítasi
 iséna wení kawel'-ímáyááwará'-wáásíyé aai simásuwena
 Pórontafena séna Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a
 kónae sénda pó'a ai'maráana wínone Fésítasi siyáíye.

Póro Ágírípaante Pénáísinte'o simátímakain-ai.

¹³ Fésítasi simásuwena mérowana ánaaemba
 moóráwigo Yúndaa-oraa'-waasigon-awi'a Ágírípa
 úwana ámánaankon-awi'a Pénáisiye'a mindárai
 Sísááriyaa-naopa'a kumésarai Fésítasi kámáni-kawaa-
 kisau maiyóntafesarai wempá'á kumésarai ayáámba
 amésarai ¹⁴ tuwímbai-no'waamba wáúyana Fésítasi
 Ágírípaamba Póron-aai simáména séna Fíríkísi
 moóráwigomba ímbo faú'ánkáimba úwoi ándáfa'a
 ánkáísana méraiye. ¹⁵ Yérúsaremufa'o iméraawandara'a
 Yúndaa-waasiti óraa'-waasiye óraa'-amaan-kisau-
 waasiye kempá'á tésa wembó simánkaraan-aai sésa
 tufuwó suwa'á ¹⁶ simátíme sé'a Rómu-waasi ímba
 úwoisa tínkamonaumne. Aoisaankwára'-wáásímó éna
 wemá aaimó simánkéwise'a mérainata éfo simánkén-aai
 anondáá siyómó senaná síníye. Rómu-waasiti áwáuma
 miyán-íye. Simátímewanasa ¹⁷ kúmúwa'a ímba úwoi
 maéwánda aafáyáara'a aaimó sen-dáúmpá'á imé'a
 Póromba áantaawanasa áí'mae íyúwasa ¹⁸ wembó
 simánkaraan-kwaasi íyáfasinowa'a sáwí'o uráinda-
 aai sénááwe-imayaa ówánasa ¹⁹ kentáái aantemba

sésa moóráwígon-awí'a Ísu pukáiwaintafesa sésa Póro séna wemá íyáfasinena úwoi méraiye siyáin-aaisafesa aaisambá siyáawe. ²⁰ Kemá sé'a nóraumaiya minááígóní áwáu isánaumno sé'a Póromba áisai e'a sé'a Yérúsaremufara íyínara simánkaraan-aai ísámai kawel'á ónaumno séwánana ²¹ Póro séna ímbaniye. Ándáfa'a méraunasa káráwiyaamba p'ó'a Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a konaná kesáái ísámai kawel'á íniye súwa'a káráwiyaan-kwaasisafe sé'a káráwimai kawel'á uréwana aambá paápé ina'a ai'maráanana wíniye siyáumne ²² Fésítasi súwana Ágírípa séna miwán-áái isánae súwana séna énifo aafáyáa isaaó Fésítasi siyáíye.

²³ Úwasarai Ágírípaae Pénáisiye waiyóyamba aafáyáara'a íyáfasinesarai kawel'-únánkwátóí úmaesarai i-wáásítí óraa'-waasiye mindáópaken-óraa'-waasiye aáno úmai íyúyasa seyaafá'nánká tuwánowasarai aaimó sínáúmpá'á íyúyana Fésítasi Póromba áántowasa áí'mae íyúwana ²⁴ Fésítasi séna óraako Ágírípaae'o méraan-kwaasiye ísáaro. Yérúsaremu-naopakewiye maafákéwíyé Yúndaa-waasi aaimó maankwáásímó simánkaraamba awánaaro. Tufuwíyana puwínomo óraaka'o símae'o iyáamba ²⁵ saafá úmae'o iyúnda ímba sáwí'a uráifo ímba puwíniye. Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a kónaumno siyáintafe'a ai'maráanana wínda ²⁶ kemó aúfái agaimáímo áménda ímba wéraiye. Mindásafe maaméeraan-kwaasifimba Ágírípaan-aúranka'a máankaunda po wemó sínda-aai isé simásímína'a aúfái agaénaumne. ²⁷ Ándáfa'o mérain-kwaasi úwoimo ai'maré'o simánkaraan-aaimo ímbo aúfáifimbo agaimáímo áménda uwófi'a ónaumne Fésítasi siyáíye.

26

Póro anondáámo simátímakain-aaí.

¹ Súwana Ágírípa Pórontafena séna éniŋo simánkaraan-aaí anondáá simátimiyo súwana Póro ayáamba mósá tuwéna simánkaron-aaigomba anondáámo síndasafena séna ² kentáási óraako Ágírípao Yúndaa-waasi simásínkaraan-aaí enaúranka'a anondáámo sendasáféna sirunkó aamoí wéiye. ³ Yúndaa-waasiti áwáuwara áamáankwara'a kawé'-úmai isáandasafena sirunkó kawé'a intáféna ímba suwesaraí iyé sé kesáái kawé'-úmai isáínone. ⁴ Kemá iyámpóiyakemba kesí Yúndaa-waasifimba mé'a Yérúsaremufa'a komé'a kemó ówándawini áwáú Yúndaa-waasi seyaafá'á suwánaraawe. ⁵ Áamáán-kawaa-waasiti aampa'á arupise úmae kuráumne. Áamáán-kawaa-waasi Maníkón-ímáyáásá éta fasi'aén-ámpátá arááiwaeta minámpá'á arupise úmae kuráumne. Yúndaa-waasi ayáátáaka suwánaraamba pósa sésáinasamo ésa kentáféna érai'a siyé sénááwe. ⁶ Naaófá'á Maníkó kentáá síwá'násafena érai'-aaí simátímakomba paápé índasafe'a amu'makáumnemo siyáunda-aaisafesa aafimbá maisínkaraawe. ⁷ Kentáá síwá'ná sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba Yúndaa-waasi aafáyáara'e fénáímpinka'e nó'waane Maníkón-ímáyáá mósá marésa minéráí'-áái amu'maráántemba miyámó úndasafesa aafimbá maisínkaraawe. ⁸ Yúndaa-waasisono. Maníkó waási pukémpinkemba kanaa'ó iyáfasintinkainda-aaisafe'a nóra isará ímba érai'e wéseo.

⁹ Ááéma kemá imáyáa é'a Ísu Násaretifakewini aampa'ó kuwáí sáwí'o uwátínkáanda-imayaa uráumne. ¹⁰ Yérúsaremufa'a miyá ówánana óraa'-amaan-kisau-waasi si'márówa'a Maníkóní waási sáwífa'nanka tí'mai

ándáfa'a tinkááwánasa tínkamiyasa púwóro sumbá kewará'á miyán-oro siyáumne. ¹¹ Aasiyaasi-kánaá ámáán-daumpimpa'a wéne'a Ísun-aaí símai sáwí'a íwae sé'a tínkambae iyáumne. Sirunkó ika fówa'a némpa'-naopa'wara'a wéne'a tínkambae kuráumne.

¹² Óraako Ágírípaa mindásafesa óraa'-amaan-kisau-waasi aúfái agaimái simúwa'a Támásikasi-naopa'a maimaé'o kówánda ¹³ wáawái sama aafáúgóní sáwara'o iyáákaro-sama tuwówana wiyómpakemba kuména kesinepakéné kesé'o kun-kwáási tinepakéné sán-kówata ¹⁴ marapátá tanaa fáawánanasa aagó aantemba súwa'a isááwánana simásimena Yúndaa-waasi-taaifinkemba séna Sóroo nóra séwa kembá sáwí'a wéono. Póimo ándámo wímakaawanamo ayáámbo nararáintemba emá miyá wéone súwa'a ¹⁵ Fasi'aénkóo nááwa'ono séwánana Fasi'aénkó séna kembá Ísumba sáwí'o wéuwasinkaandawi úne. ¹⁶ Íyáfasinaao. Kesí kísau maínkwae sé'a iyáfasinanke'a enaúranka'o paápé únda káfé'o suwánáandarakemba aráánáménda-aaí simátíma'mae iyínone. ¹⁷ Ai'maráana Yúndaa-waasiye ff'onkaa-waasiye simátímínasa tuwímbai aaisambó aíya'a miwí tiyáámpinkemba aiyánaumne. ¹⁸ Simátímínasa kumeu'ó índa-ampa'a ifátuwesa sámó káinda-ampa'a teró. Waántáwankoni fasi'aémbá tuwésa Maníkóní fasi'aémbá tamáéro. Simátímínasa kesááisafesa timankúnkúmba íya'a miwítí sáwí-imayaa maitiyuwé'a Maníkóndé-i'o uwátínkaraunda-waasifimba mótínkáano Ísu simásímakaiye.

¹⁹ Óraako Ágírípaa wiyómpakembo simásímakain-aaí ímbo tuwáúnda úwoi miyá wéune. ²⁰ Aifa'á Támásikasi-naopa simátíme'a ánaaemba Yérúsaremufa simátíme'a minkákémbá Yúndaa-waasiti marafá simátíme'a ff'onkaa-waasiti marafá simátíme sé'a

kentí sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá té'a kawé-kísáú maíyasa tuwánésa sésa Maníkómpá'ó tiyáawin-owe síwae sé'a simátíma'mae'a kuráumne. ²¹ Mindásafe'a óraa'-amaan-daumpa méraawandara'a Yúndaa-waasi kembá ta'ótokesa sínkamonaé siyáambanifo ²² Maníkó súwa'nai úmaena káfé'wara'a íyísa'a maanká'á mé'a óraa'-waasiye úwoi-waasiye kesáái simátíme'a Maníkón-aaimo simátímakowi agaimakáan-aai Mósesé agaimakáin-aai simátímunda-aai mimbórá-áái wésimatimune. ²³ Maará siyáawe. Maníkómó íyáfasinankaiwaintafesa agaimarésa sésa á'lo índá-i'a íyana aifarááwí pukáimpinkemba íyáfasinankainda-aai agaimakáamba pósa Yúndaa-waasiye fí'onkaa-waasiye pukáimpinkembo íyáfasinkain-aai isésa sámó kain-ámpá'á wíwae sésa agaimarésamo siyáan-aai kemá wésimatimune Póro siyáíye.

²⁴ Pórombo simánkaraan-aai anondáá simátímuwana Fésítasi óraaka séna Póroo uwóí'a wéone. Aúfáifinkemba sáwífa'-imayaa uwáítái'-uráanana ení imáyáago embá uwóí'a wéíye Fésítasi súwana ²⁵ Póro séna óraakoo ímba uwóí'a úmpo súnda-aai érai'-aai arupíse-aain-íye. ²⁶ Súnda-tantaa'a ímba aúpá'á uráafo seyaafá'-wáásí tááka'o siyáamba ewárá'á mináái ísaraampo kemá ímbo inkaisúnda úwoi wésimamune. ²⁷ Maníkón-aaimo simátímakowi-taaisafe érai'e wéseno. Érai'emo sembá é'a ísaraumne Póro súwana ²⁸ Ágírípa séna kári'-aaimo simásimenda-imayaa e Ísuni waási-i'a úne-imayaa ónó súwana ²⁹ Póro séna ímba kári'-aaisafe'a ímba ayáatáá'-aaisafe'a sune. Maníkómpá'á maará sune. Kemó úndantemba kesááimo Ísáán-kwaasiye ewé miyá íwae súmpo kembó kará'uraan-andagoma ímba kempímbá wérainkwae sune Póro siyáíye.

³⁰ Súwasa Ágírípaawe Fésítasiye Pénáisiye seyaafá'-wáásíyé íyáfasinesa ³¹ máápa'a kumbésa keáímbá sésa

ímba sáwí'o uráintafesa ándáfa'a ankésa tufuwíyana puwíno siyáawe suwaná ³² Ágírípa Fésítasintafena séna Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a kónaumne ímbo siyáinkakaa faú'áuwáanana kóisina mináái siyáimba po ai'márénana Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a wíno Ágírípa siyáie.

27

Póro Rómu-naopa'o kuráin-aai.

¹ Súwana Fésítasi to'mayaa éna séna Ítáári-marafa Rómu-naopa'a nompín-táómpimba wíwae séna Póronkwara tuwímbai-anda-waasiwara'a moórá-waasigontafena káráwimae wínkwaé séna méankowana minkwáásígón-áwí'a Yúríyasi wemá Rómu-aifa'-waasigoni i-wáásítí kawáágómbá méankowana ² moórá-nompín-taomba Ándámítiamufakemba wérowana Ésiyaa-maragoni awáífáká'-náópa'a kónae súwata mindómpín-táómpimba íyáteta Máséndóniyaa-marafa'a Tésáróníkaa-naopaken-kwaasigon-awi'a Árísítakasi weséta íyáteta wémeta ³ aafáyáara'a Sáíndóni-naopa marapá'á kúwátaawanana Yúríyasi Póromba arumbá uwánkena séna úwoi ení waási kotuwánenasa ímbo tokénda-tantaa'a áméro súwana miyá úwata kouweréta ⁴ mindómpín-táómpimba íyáteta kówánanasa fiyúndá toréna nompín-táómba ta'óto'marowana ímba kúwata nonafufumpa'ó wérom-baragon-awi'a Sáíparasi-marama wéropa'a mináémpá'á fiyúndá ímba torówata mifátá wémeta ⁵ Sírísíyaa-marafa'a Pámpíríyaa-marafa'a kóyááketa Rísíyaa-marafa'a Máíraa-naopa'a marapá kúwátaawanana ⁶ moórá-nompín-taonko Árékísándiriyaafaken-taonko Ítáári-marafa'a kónae

sún-taonko wérowana i-wáásítí kawáágó awánéna mindómpín-táómpinta mósinkaraiye.

⁷ Mósinkowata kówándasa kári-fiyunda toréna mindómpín-táonko ímba aintówata tuwímbai-no'waamba waéta miyá úmaeta Náíndási-nao'-ewaata kówándasa óraa-fiyunda toréna nompín-táómba ai'á tosétuwowata sínaaempakenta kouweréta nonafufumpa'-márágón-áwí'a Kírítí-marafa'a fiyúndá ímbo torópa'a wémeta ayáífa'-márágón-áwí'a Sárímoni-marafa'a kóyááketa ⁸ uwí-nónáwáífakafamba suwesaraisáféta úmaeta wémeta Rásíya-naokoni ewaa'á kawé'-wáúné supa'á ⁹ ayáátááka'a koméraawananasa aifa'-ámáán-kawáágó Yúndaa-waasiti óraa'-amaandaumpa'a afufumpin-dáúmpá'ó iyún-kanaa tai'ówana minkánáa fiyúndá torón-kanaa uwí-nónkó tufántááfan-úwasa inkaiséa ímba nompín-táómpimbo nún-kanaa túwana Póro imáyáa éna simátimena séna ¹⁰ káfétaamo nompín-táómpimbo kondasá sáwí-tantaa'a kesinetá paápé íníye. Ímba moparáwín-aantembanifo nompín-táóne waásiye áwiyoranaawe. Mináái kemá é'a ísaraunda póta aánota ménaumne Póro súwana ¹¹ i-wáásítí kawáágó Póron-aai ímba iséna nompín-táómba to'maé núwain-aaiye mintáónkoni afowán-áái aantemba iséna Póron-aaisafena ímba érai'e-imayaamo úmba ¹² mintáómba wérompa'a fiyúndámo toráín-kanaa ímba kawé'ó ún-aempa'a mésa sáwífa'-waasi sésa tuwéta Fíníkisi-naopata koméraananasa fiyúndámo toráínda-kanaa tai'áínata kónaumne sumbá Fíníkisi-naopa'a Kírítí-marafa'o wéron-daopa'a kawé'-nónkwaaumpa'a ímbo fiyúndámo torón-kwaumba wérowasa mináái siyáawe.

Óraa-fiyunda torówana uwí-nónkó tufántááfanbo uráin-

aai.

¹³ Suwaná tiyáánaepakemba kári-fiyunda torówasa awánésa sésa Fíníkisi-naopata kónae sésa nompímbo túwówanamo ta'ótokon-anda mósá tafisímai márówata Kíríti-maragoni uwí-nónáwáífata kówándasa ¹⁴ Kírítimarafakemba óraa-fiyunda toréna ¹⁵ mindómpíntáómba ta'ótorowana ímba aintówana tuwíntámae nún-taamba tuwówana fiyúndágo weyáárika'a fafúsúmaena kúwana ¹⁶ nonafufumpa'á kári'-maragon-awi'a Kóndamara wérowana ímba fiyúndá wétoropata kówándasa tínaaempa'o kará'umakesamo tafisímae íyún-taomba tafisímai ¹⁷ óraa-taompimba marésa óraa-taomba tawísífo sésa ándásamba kará'umai kawé'á úmárovana Rípiyaa-marafa'-aempa'a uwí-nómpímbo nonáámáái-oma'a wérowasa minómáká'á aikó tawífo sésa fiyúndágo fafúsúmaenamó kún-ampanta awá'mai múra márówana wempa'á kúwana ¹⁸ aafáyáara'a mifíyúndá paafí wétorowasa moparáwímbá tuwímbai uwí-nómpá'á tuwésa ¹⁹ aafáyáara'a mintáómpimbo kisaumo máún-kwaasi kisaumo máún-tantaa'a nompá'á túwówana ²⁰ óraa-fiyunda paafí wétorowata ayáátáaka'a aafáúwé o'é ímba awánéta táónkomo wínda-amba ímba awánéta imáyáa éta kentáásí marasá ímbo awánaandasa maafátá tai'ánaumne-imayaasa uráumne.

²¹ Imáyáa ówándasa ayáátáaka'a tómbá ímba wénowana Póro túranka'a taména séna Kírítimarafa'a téta séwánda ímba kesáái ísaraawe. Isékaa sáwí'o

í-tántáá'ó moparáwímbó tuwáí ínta úsino. ²² Énifo tirumbá fasi'ámai méraaro. Nompín-táón-aantemba sáwí'a ínifo waási ínta puwónaumne. ²³ Maníkón-ímáyáámó mósá maráúnda káfé'-no'waamba wemá wení kísau-waasigomba ai'maráísana wíyómpakemba kempá'á kuména ²⁴ séna Póroo fasi'ámai méraao.

Emá Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a winaná enáái isáíniye. Maníkó embá kawé'a uwánkáimba póna esé'ó wégon-kwaasi káráwiyinasa ímba puwónááwe siyáíye. ²⁵ Mindásafe'a fasi'ámai méraaro. Simásímíntemba Maníkó miyámó índa é'a isáúmne. ²⁶ Fiyúndágo nompín-táomba fafúsúsuwainata nonafufumpa'á maragóní awáífátá kónaumne
Póro siyáíye.

²⁷ Súwana uwí-nónkón-áwí'a Éndíriyaa-nompimba sísamaifakemba éiyaimba kumbaimái-no'waamba fiyúndá toréna fafúsúmaena kúwasa nó'waan-afufuntamba táómpinken-kisau-waasi sésa maragóní ewaatá kúne sésa ²⁸ ándá-ayaiya'a umbaimó tón-tantaa'a fári'wiyesa nompímbá tu'mái tafisímai awánomba mindónkwááúmbá ayáátááka'a 120-ya'a úwasa wéwesa aneká'á mótu'mai awánomba kárika'a 90-ya'a úwasa ²⁹ maragóní awáífá'á óntambo wéraindara'a tanaa fáúnafo sésa táátafesa ésa

éiyain-anda faútúwówana ánaaempakemba nompímbá kuména ta'ótorowasa minúwóiyáámbá siyaráínata nóin-tantaara wéraiya awánánae sésa ³⁰ nompín-táómpinken-kisau-waasi imáyáa ésa aúpá'á kónaumne-imayaa ésa karo'á sésa aikakén-ándá faútuwanae sésa kári-taomba nompá'á múra túwówana ³¹ Póro

i-wáásíyé miwítí kawaágóntáfénawe séna táómpinken-kisau-waasimo ímbo óraa-taompimbo méresamo ésa seyaafá'á tai'ánááwe Póro súwasa ³² i-wáásí

kári-taonkoni ándá kárásuwowana kóuraiye.

³³ Kóúwana siyarónka'a Póro séna sísamaifakemba éiyaimba kumbaimái-no'waamba úwoi mé'a ímba tómbá náráafo káfé'a tómbá naaró. ³⁴ Kemá óraaka simátíme sé'a tómbá newaná túgo kawé'a ína'a mé'a ímba tai'ánááwe ³⁵ Póro simásuwena seyaafá'-wáásí túranka'a tómbá

maiyéna Maníkóntáféna súwi séna tómbá tafámbai nówasa ³⁶ awánowana tirunkó kawé'á úwata tómbá nááwándasa ³⁷ mindómpín-táómpimba sáwífa'-waasi 276 waasi méraawanda-waasisa tómbá nááwánanasa ³⁸ símú'a fówanasa mintáómba umbái tówasa mimpímbó wéron-tonkon-awi'a wíti nompímbá maisu'márówana fetóí uráíye.

Nonkó tufántááfan-éna mintáómba tawísísukain-aaí.

³⁹ Úwasa siyarónka'a awánomba ímba awánom-barama wérowasa awánomba mifá'á nonkó iyówana kawé'-áámáái wérowasa awánésa sésa mefátá íyónanasa kawé'-áámááífá'á póna táónko úwoi iyíniye sésa ⁴⁰ táómba ta'ótóráín-anda kárásuwowana nompá'á kumúwasa fafúsúmaesa nún-taanka'o kárá'umaron-anda awátuwesa aipa'á ampantá fári'wimaresa fiyúndágo weyááríka'a fafusínata áámááífa'a kónae sésa ⁴¹ kuwaná nompímbá nonáámáái-oma'a wérowana mimpímbá mintáónkon-ai'a tawiyúwana nonkó ayámifa'a tufántááfan-éména tawísísukaiye.

⁴² Tawísísuwowasa i-wáásí sésa ándá-waasi nombá tufámbaesa kófainifo tínkamonaé suwaná ⁴³ i-wáásítí kawáágó Póromba áwa'nai ena séna ímba tínkamoro simásuwena séna nombó tufámbaimo kawé'ó íyawí nompímbá ásáfe'a tufámbae'a aápá'á koró. ⁴⁴ Tuwímbai ímbo nombó tufámbaimo awánéwi nompín-táónkoni taaimá maiyé'a minká ta'ótoke'a fafúsúmae aápá'á koró súwata miyá éta seyaafá'-wáásísá kawé'á úmaisa aápátá kógosa uráúmne.

¹ Aápátá kawé'á úmaisa koméraawanasasa mindónáfúfúmpá'-márágón-áwí'a Móríta-marawe suwatá ísaraumne. ² Aa'á téna táwi'a wéuwasa mimbárafákén-kwáásí kawé'á uwásinkesasa iyamá agaisínkówata siyáánta wégaufowananasa ³ Póro iyáárí'a komaimaéna mimpímbá máagaimarowana koko'á úwana waaifainkó téna Póron-ayáámba taunkutúwasa ⁴ waási awánésa keáímbá sésa moórá-waasi tufúwísana púwísana nompín-táómpimbo timbá nonkómá ímba tufúkáimba póna káfé'a wen-ánóndáá maéna waaifainkó fáinana puwíníye keáímbá suwaná ⁵ Póron-ayáámba tufimpín-úwana minkwáífáinkó tará'maena iyafímbá ánkúfowana ímba Póromba áí'a úwasa ⁶ minkwáásí Pórontafesa imáyáa ésa intoráinana puwíníyo. Marapá'á kunténa puwíníyo-imayaa ésa ayáátááka'a aúrampimba karákésa amu'matuwésa mérowana ímba ááéma puwúwasa imáyáa ésa sésa minkwáásí maníkón-íye siyáawe.

⁷ Suwaná mimbárafákén-óráá'-wáásígón-áwí'a Pápíríyasi wení maramá ewaa'á wérowí kawé'á uwásinkenasa másinkowata wení naaúmpata kaumbo-nó'wáámbá kowaéwánanasa ⁸ Pápíríyasi afowámbá áuíyankena ayánómbá naaewárá'á wéuwana mérowana Póro wempá'á wéna awánéna Maníkómpá'á inai séna ayáántamba ane'á ta'ótorowana mináí'á tai'águwasa ⁹ awánésa tí'o

ún-kwaasi tí'maesa Pórompa'a tuwaná miyáumai asófatinakafa'a kúwasa ¹⁰ aamoí ésa tuwímbai-tantaa'a símúwata méraawanasasa nompín-táómpimba kónae séwánda-kanaasa ímbo makáawanda-tantaa'a símúwata kuráumne.

Rómu-naopa'o kuráunda-aii.

¹¹ Árékísándiriyaafakemba moórá-nompin-taonkon-awí'a keáfáráwái-káró'-máníkó éna fiyúndámo torái-kánáá mimbárágóní nonkwaaúmpimbá wérowata kaumbo-wíyómbá maisuwéta mindómpín-táómpimba íyáteta wémeta ¹² Sísari-marafa'a Sáírákusi-naopa'a wéta marapátá kuméta kaumbo-nó'wáámbá waéta ¹³ nompín-táómpimba íyáteta wéta Rísíyamu-naopa'a kówaeta aafáyáara'a sínaaempakenta fiyúndá toréna fáfúsúmaenasa kúwata kae'-nó'wáámbá kówaeta Ítáári-marafa'a Píútíyorai-naopa'a marapá'á kumówánasasa ¹⁴ Ísun-aaimo ísówi mérowata kotuwánááwánasasa simásimesasa sésa moórá-sondaa keséta méranaawe suwatá miyáumaisa moórá-sondaa miwíséta maéta Rómu-naopata marapátá kówándasa ¹⁵ Rómu-naopakemba Ísun-aaimo ísówi kówánda-aaisa isésa aampakémbá kotiyánae sésa Ápíyasi-naopa'a maaketi-márúpá'á seyaafá'-wáásí wááumo wai-námbá kaumbo wéropa'a tuwaná Póro tuwánéna Maníkémpá'á aamoí úwana arunkó kawé'á uráiyé.

Póro Rómu-naopa'o mérain-aai.

¹⁶ Póron-arunko kawé'á úwata Rómu-naopa'a kówánanasa mindáópaken-kamani-waasigo Pórontaféna séna ímba ándá-naumpa'o máínda úwoi-naumpa'a ménana i-wáásígó enká'á káráwiyiniye súwana ¹⁷ kaumbo-nó'wáámbá maisuwéna Póro mindáópakemba Yúndaa-waasiti óraa'-waasi táántowasa wení naaúmpa'a tuwaná simátiména séna kesí waásisono. Yúndaa-waasi ímba símai sáwí'a uráumpo kentáá síwá'náti ámáámba ímba taráiyaundanifo Yérúsaremu-naopa'a kembá ta'óto'mai Rómu-kamani-i-waasi tíméwasa ándáfa'a sínkaraawe. ¹⁸ Sínkaresa sínkamiyanesa kesí áwáumo saafá ombá ímba isasá faú'ankanae sewasá ¹⁹ Yúndaa-waasi mináái taráisúwa'a kesí áwáuma ímba sáwí'a

uróntafe sé'a Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a konaná kesáái isáíniye. Kesí Yúndaa-waasi aai simátinkanae ímbo súnnda kesáái isáínkwae sé'a Rómu-kamani-aifa-kawaagompa'a tiyáumne. ²⁰ Yúndaa-waasisa Maníkómó íyáfasinankaraiwaimbo amu'makáundawin-aaí séwánasa ta'ótokesa siyáánka'a kára'uraamba pó'a táántamai tuwáné'a simátimenae Póro súwasa ²¹ isésa miwí sésa Yúndiyaafakemba Yúndaa-waasi ímba entáfésa aúfái agaimái túwááwana tiyáíye. Ímba tuwímbai aai másimasimesasa entáfésa sáwí-aaí ímba wésimankaawe siyáawe. ²² Seyaafá'-áémpá'á Ísuni aampa'ó kontáfésa sáwí'o uwátínkáamba wéisaumpo mináái simásímínata isáano siyáawe.

²³ Simásuwesa moóra-kanaa Póro simátimindakanaa marésa komésa minkánáá túwasa sáwífa'-waasi Póromo méropa'a tuwaná aafáyáarakemba ómbakena Maníkó wení waásimo kawáámó in-áái simátíma'maena nó'waamba taí'araiye. Naaófá'á Mósesemo agaimakáin-aaifinkene Maníkón-aimo simátímakowi agaimakáan-aaifinkene Ísun-aimo simátíma'maena tirumbá toréna iyéna Ísun-aaisafesa timankúnkúmba íwae séna simátimuwasa ²⁴ isésa tuwímbai sésa érai'-aaiye suwasá tuwímbai sésa karo'-ááíyé suwasá ²⁵ miyáumai aaisankáámbá sésa tuwínkaa'-uwaná Póro séna naaófá'á Maníkóní Ufaen-ámútánkó moóráwigomba Maníkón-aimo simátímakowin-awi'a Áísáyaamba simámuwana kentíwá'násomba simátímakomba mináái érai'-aain-iye. ²⁶ Áísáya agaimaréna séna

Maníkó séna minkwáásísáfé kosimátime sé isáámbanifo ímba isámai kawe'á wéowe. Awánaambanifo ímba awánamai kawe'á wéowe. ²⁷ Miwítí imáyáago umbaí taisaná tááko aaimó isáísáféna tuwesaraí isaná túranko awánaisafena tógáfaa'a

wéifo ímbo miyámó ésamo ésa táá'o isésamo túrambo awánésamo kesááimo isésamo miwítí sáwí-imayaamo tuwésamo kempá'ó tenkaka sáwí-imayaa maitiyuwé'a kawé'á uwátinkausino Maníkó siyáíye

Áísáya agaimaréna siyáíye. Póro simásuwena ²⁸ séna kemá miyá owa'á pó'a simátíme sé'a Maníkó sáwí'o úmáimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á métínkáín-ai fí'onkaa-waasi kosimátímakaundasa Maníkón-ai wéisaawe ²⁹ Póro mináái simásuwowasa Yúndaa-waasi wesimán-kwesiman-esa aaisambá símaesa kóuraawe.

³⁰ kóuwana Póro mindáópa'a ména kae'-áátái maisuwéna wení óntamba naanka'á wétuwena méromba sáwífa'-waasi wempá'á tuwaná aamoí éna ³¹ Maníkó wení waásimo kawáámó in-áái Fasi'aénkó Ísu Káráísitin-ai simátíma'maena iyáíye. Kámáni-waasi minááisáfésa ímba aambá faiyúwana óraaka simátíma'maena iyáíye.

Kemá Rúku sún-da-ai tai'áíye.

Aú-aaí símai kááísamakain-aaí
The New Testament in the Awiyaana language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awiyaana
copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Awiyaana

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2019 from source files dated 5 Mar 2019

0dda5aa4-c019-59cf-b9ee-e1fd4762d49c